

Ploaia torențială, care s-a dezlănțuit o dată cu plecarea trenului nostru din București, a avut darul să tempereze puternic atmosfera de bucurie ce însoțește obișnuit plecările în excursie. Nici obișnuita încurcătură cu rezervarea locurilor nu a reușit să contribuie la ridicarea moralului grupului nostru. La Predeal, ploaia s-a transformat într-o adevărată rupere de nori, împiedicând urcarea și coborîrea din tren.

Dezlănțuirea elementelor mi-a orientat gândurile într-o anumită direcție. Mi-a apărut în minte planșa de documentare a schiței de sistematizare a orașului Sighișoara, reprezentând condițiile naturale și, pe această planșă, sub forma unei pete de culoare albastră, zona inundabilă. Îmi apărea că, dacă în condiții naturale Sighișoara era pe jumătate sub apă, atunci, în condițiile ruperii de nori prin care treceam, orașul se transformase într-un soi de Veneție. Imagini de plimbări cu barca, pe înoprate, se perindau prin fața mea. Excursia noastră se transforma într-o serbare venețiană cu lampioane pe parcursul de la gară în oraș. Desigur, urma să fim găzduiți în cetate, locul cel mai ridicat și ferit de ape.

Pe măsură ce trenul înainta în Ardeal, speranțele mele pentru un asemenea spectacol se spulberau o dată cu norii. Ploaia încetase. Sosirea noastră la Sighișoara m-a lămurit pe deplin. Drumul de la gară în oraș l-am făcut pe jos, pe străzi bine pavate. Inundația așteptată se reducea la câteva mici băltoace. Într-un sfert de ceas am ajuns la hotelul principal, unde ne așteptau paturile și o odihnă bine meritată.

Se vede totuși că nu meritam această odihnă, căci deabia ne culcasem, și pe fereastră deschisă ne-au parvenit zgomotele pricinuite de acordurile îndoielnice ale unui jazz îndrăcit. Restaurantul principal al orașului era la parterul hotelului și jazzul cînta acolo pînă la ora 2 noaptea. Cînta — este un fel de a vorbi, căci nu era vorba de muzică, ci de zgomote disparate pe care le-am categorisit ca avînd intensitatea de 100-110 foni, adică aproape de limita durerii. Ne-am hotărît să cerem C.S.A.C.-ului să introducă în normativul pentru hoteluri interdicția strictă de a prevedea restaurante cu muzică, la parterul acestor clădiri.

A doua zi de dimineață, lipsa proverbială de spirit gregar, caracteristică arhitecților, a creat dificultăți pentru adunarea lor.

Grupul nostru s-a destrămat. Unii s-au îndreptat spre cofetărie, alții spre vitrinele din centrul orașului. Atracția cea mai mare era constituită de pălăriile de paie, în stil săsesc. Neavînd trebuință de o asemenea pălărie, căci amenința ploaia, am optat pentru grupul de ravitaliere. Cornul cu lapte din care am mușcat a făcut să-mi apară în minte imagini din copilărie. M-am simțit transportat cu peste patruzeci de ani în urmă la Brașov.

Arh. TITU EVOLCEANU

CETATEA SIGHIȘOAREI ȘI UNELE BISERICI FORTIFICATE DINTRE TÎRNAVE ȘI OLT

Impresii dintr-o excursie organizată de Uniunea Arhitecților în vara anului 1956

Mi-a apărut piața Sfatului și vinzătoarele de fructe adăpostite sub umbrelele lor multicolore. Involtar, mi-am aruncat privirea spre piața principală a Sighișoarei. Nu erau femei cu fructe și nici umbrele. Piața a fost plantată de curînd cu gazon și flori. Ideea aceasta de plantare, în sine foarte lăudabilă, a fost compromisă cu ajutorul unor gărdulețe prefabricate, proiectate cu multă fantezie în formă de segmente de cerc. Efectul este agresiv și cu totul nepotrivit cu ambianța arhitecturală a pieței.

În sfîrșit, ne-am adunat și am pornit spre cetate. După urcarea unui număr impresionant de trepte, am trecut printr-o arcadă și am pătruns într-o primă incintă. Ni s-a atras atenția asupra trotuarului acoperit din stînga, trotuarul bătrînelor. Deasupra acestuia se află o terasă agrementată cu jardiniere roșii așezate în vîrfurile unor pari, de un efect neașteptat în această ambianță medievală.

Am trecut mai departe prin bolțile de la piciorul turnului cu ceas, care adăpostește muzeul orașului.

În sala de jos a muzeului, tov. Misselbacher ne-a făcut o expunere asupra drumului ce-l vom urma în vizita noastră. Expunerea a fost făcută pe macheta, la scară mare, a cetății, alcătuită chiar de autorul expunerii. Ieșind apoi din muzeu, am urmat traseul indicat.

Cetatea este clădită pe spinarea lată a unui deal, orientată nord-sud, avînd punctul culminant la sud. Pe marginea acestei spinări, de-a lungul liniei de schimbare a pantei, a fost clădită incinta cetății. În interiorul acesteia se află cel mai complet și bine păstrat cartier medieval din toată țara. Incinta este punctată cu turnuri și bastioane. Fiecare breaslă avea turnul ei de apărare, și fiecare turn era construit cu cheltuiala breslei respective. Bogăția și posibilitățile breslelor se oglindesc în înfățișarea și mărimea turnurilor.

Turnul cismarilor, pe care l-am văzut întii, este destul de mare, însă arhitectura lui e simplă. Turnul croitorilor, pe lîngă care am trecut apoi, arată limpede, atît bogăția, cît și fantezia arhitectonică a acestei bresle. Masiv, cu două bolți, el este împodobit cu trei buzunărașe aplicate, rupte în fund pentru a permite turnarea de plumb topit și de ulei fierbinte în capul asediatorilor.

Urmînd mai departe incinta cetății, am ajuns la turnurile cojocarilor și măcelarilor și pe poarta dintre ele am ieșit din cetate într-o pădure cres-

cută pe panta de nord a dealului. Pe măsură ce urcam mai sus, pădurea se transforma în parc, cu alei îngrijite săpate în coastă. Partea dinspre deal este căptușită cu lespezi mari de piatră bine lucrată. Uitîndu-ne mai bine, ne-am dat seama că sînt lespezi funerare și privind împrejur, am văzut alte lespezi culcate sau ridicate. Ne aflam într-un cimitir, dar un cimitir-parc cu vedere asupra văilor înconjurătoare și cu terase amenajate.

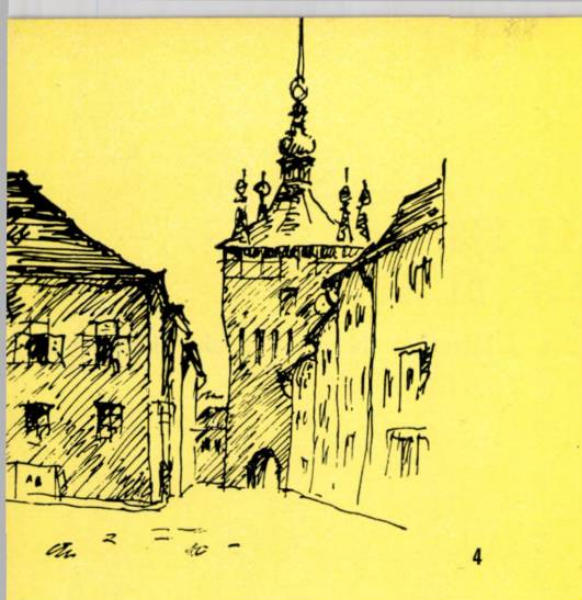
Urmînd creasta dealului spre răsărit, ajungem în punctul culminant, pe terasa bisericii din deal, ridicată în secolul al XV-lea, o dată cu cetatea. Sînt impresionante bolțile masive care sprijină turnul bisericii așezat la intrare. Sînt impresionante și lespezile funerare cu sculpturile lor gotice. Dar mai impresionantă este vederea de aci asupra văilor înconjurătoare.

Se vede spre nord cotul Tîrnavei și curba căii ferate care înconjură dealul pe care ar fi apărut Ali-Beg cu armata lui pentru a cuprinde cetatea. Legenda spune că starostele breslei giuvaergilor, care comanda turnul breslei ce se afla atunci în vîrfurile dealului, lîngă biserică, a ochit cu pușcoaca pe Ali-Beg, cocoțat pe elefantul său, și l-a doborît. În urma acestei pierderi, turcii s-ar fi retras.

Nu știu dacă această legendă nu este imprumutată din memoriile altui giuvaergiu contemporan cu întîmplarea amintită, celebrul Benvenuto Cellini, care povestește cum la asediul castelului Sant'Angelo din Roma a doborît cu pușcoaca pe comandantul armatei spaniole care asedia cetatea.

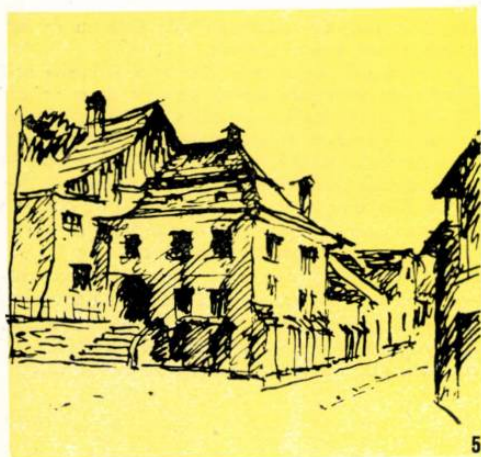

Evocarea acestei întâmplări m-a făcut să-mi dau seama de o impresie caracteristică, încercată de cei ce vizitează orașe vechi. Impresia nu este numai de natură estetică. Ne impresionează, desigur, pe noi, specialiști, și măiestria celor ce au construit turnurile și zidurile groase ce dăinuiesc prin veacuri. Dar în complexul de impresii își face loc și evocarea unor timpuri pitorești prin costume și obiceiuri. Uităm, în general, asprimea acelor veacuri și nu reținem decât decorul lor pitoresc.

La aceasta contribuie și patina vremii pe clădirile vechi. Desigur, mulți consideră această patină ca fiind în realitate murdărie, mușgai, mușchi și tencuială degradată și sint mai mulțumiți când se fac reparații și spoiei noi.

Altora, și între aceștia se numără și artiștii, patina vremii li se pare un lucru încântător și de preț, diploma de venerabilitate conferită clădirii. Cine are dreptate? Cum erau mai frumoase clădirile? Atunci când erau noi sau acum când sint patinate de vremuri?

Îndind, așa am coborât scara acoperită, drumul de veacuri către biserica din deal. Căluza noastră ne-a condus mai departe, la turnul turnătorilor de cositor, meșteșug foarte prețuit pînă în veacul al optprezecelea, cînd cămile și farfuriile de cositor au fost înlocuite cu cele de porțelan și faianță. După înfățișarea turnului, acești meșteri erau, sau plini de imaginație, sau nu se pricepeau de loc la construcție. La partea lui de jos, turnul este pentagonal, iar ultimul etaj ieșit pe console are un plan octogonal acoperit, la rîndul său, cu un acoperiș în șapte ape. Cu toate aceste curiozități geometrice, înfățișarea turnului este foarte plăcută. Ea demonstrează că în arhitectură, ca și în alte arte, licențele sint permise cu condiția ca rezultatul final să fie reușit.

În apropierea acestui turn se află un bastion pe terasa căruia preotul bisericii din deal a amenajat o grădină suspendată, care ar fi putut fi învidiată de Semiramida.

Coborînd mai departe dealul cetății, am ajuns din nou la turnul cu ceas pe care l-am vizitat în întregime. În etajele succesive ale turnului a fost amenajat muzeul istoric al orașului. Din ultimul etaj trecem în ceardacul superior, care înconjură turnul pe toate laturile sale.

Spre nord-est se văd clădirile de la poalele cetății și partea din oraș de pe celălalt mal al Tîrnaviei. Între toate clădirile cu acoperișuri repezi

de țigla, cupola și turnul catedralei ortodoxe distonează neplăcut. În schimb, masa orizontală și liniștită a fabricii de textile se integrează bine în imaginea orașului.

În drumul spre masă, căluza noastră ne arată una dintre curiozitățile arhitectonice ale acestui oraș. Am intrat în parterul și am coborât apoi în subsolul unei clădiri așezată între două străzi. Ca să ieșim, a trebuit să coborîm însă de la etaj pe strada cealaltă.

După masă, program liber. Ne-am întors în cetate, pentru a face schițe. Primele încercări de acuarelă nu mi-au reușit căci ploua mărunț. Pentru a scăpa de ploaie, m-am așezat sub gangul care duce din piața Petőffy spre turnul croitorilor. Dar nici aici nu era mai bine. Un curent teribil îmi zbură hîrțile în toate părțile. Atunci am hotărît să mă mulțumesc cu schițe foarte rapide. Astfel au fost lucrate schițele care însoțesc aceste impresii.

Masa de seară am luat-o la restaurantul hotelului în care eram găzduiți. O sală era rezervată pentru agapa jubileului de 10 ani al absolvenților de ambe sexe ai liceului local. Ce obicei frumos! Dar cînd ne-am dus la odihnă, nu mi s-a mai părut așa frumos. Abia la 5 dimineața s-a spart petrecerea. Și camera noastră era foarte favorabil așezată

pentru a primi din plin acordurile dubioase ale jazzului și strigătele de bucurie ale jubilanților. Și plecarea noastră era programată pentru 6 dimineața!

Și minune! Am plecat la 6,20 cu autobuzul către a doua parte a excursiei noastre, bisericile fortificate dintre Sighișoara și Făgăraș. Aceste biserici, în majoritatea lor zidite prin secolele XIV-XV, au fost fortificate în secolul al XVI-lea și al XVII-lea prin adăugiri de turnuri, creări de incinte și întăriri de ziduri spre a servi de adăpost și apărare pentru locuitorii ținutului bîntuit de neîncetate expediții turcești de pedepsire și jaf.

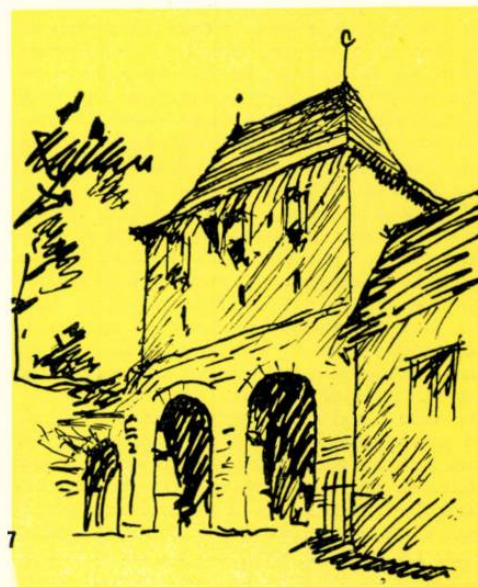
Prima haltă este *Saeș*. Biserica este nouă și nu are fortificații. Punctul de atracție este altarul ei ca operă de artă decorativă și de pictură. Din păcate, nu avem timp suficient să-l admirăm și, datorită timpului ploios, nici lumina nu ne ajută.

A doua, haltă *Apold*. Aci ai într-adevăr impresia unei cetăți medievale. Biserica cu turnul întărit este înconjurată de două incinte. Ca să intrăm în incinta interioară am trecut pe poarta de sub «turnul ovăzului». Aci ne-am întîlnit cu mai mulți locuitori ai satului încărcăți cu bucați de slănină. Ce fel? O alimentară în incinta bisericii? În realitate era vorba de un vechi obicei local de a păstra proviziile în punctul întărit al satului. În felul acesta, în cazul unui asediu, locuitorii erau feriți de pericolul infometării.

Suprapunerea pe înălțimi diferite a turnurilor cetății bisericesti din Apold creează un efect dinamic foarte plăcut. Aci am avut norocul ca impresiile noastre să fie acompaniate de muzică. Organistul local își repeta programul.

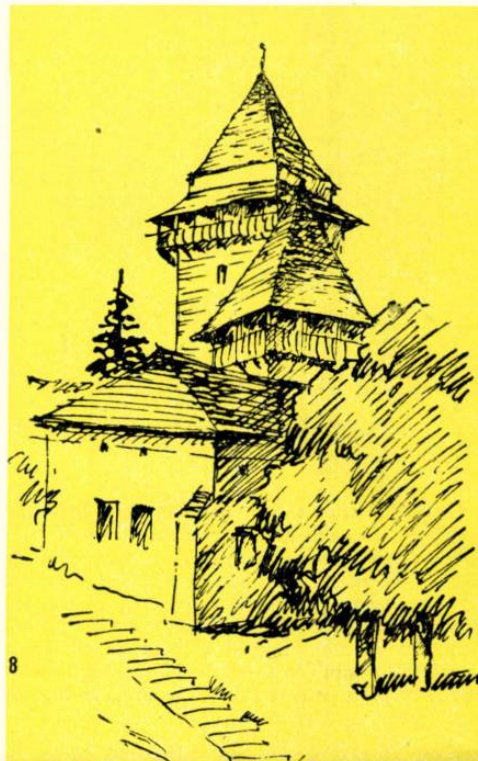
Mai departe ne-am oprit la *Hendorf*. Biserica nu mai este pe un deal, ci în lunca Saeșului, înconjurată de o pădurice de plute enorme. În

urma unei inundații, terenul a fost ridicat cu peste 2 m, așa că impresia nu mai este cea inițială, biserica fiind acum mai scundă. Totuși, atît înălțimea ei, cît și zidurile de piatră brută dau clădirii o înfățișare austeră și un aer de invincibilitate. Nu îndrăznesc să mă gîndesc ce procedeu de fundare au întrebuințat constructorii acestei biserici cu ziduri de peste 2 m lățime și avînd înălțimea de 30 m, pe un teren de luncă mlăștinos. Au făcut oare studii geotehnice? O particularitate a bisericii fortificate din Hendorf este că a fost de la început gîndită în scop de apărare și nu ca celelalte, întărite mai tîrziu. Tot în scopul mării puterii de rezistență a asediaților, s-a săpat un puț în interiorul bisericii.

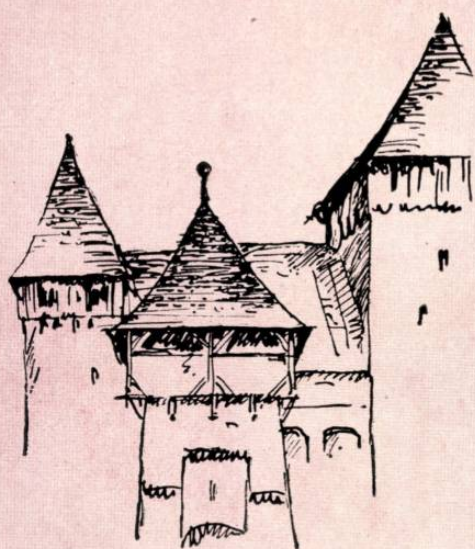

A patra haltă este *Netuș* (Neithaus). Biserica a fost zidită în secolul al XVI-lea și întărită în secolul următor prin îmbrăcarea corului octogonal cu un enorm turn de apărare pe plan pătrat. În timp ce schițam turnul, locuitorii satului veneau în grupuri la slujba religioasă, femeile gătite cu comănacele caracteristice săsoaicelor, iar bărbații cu enorme cojoace brodate denumite cojoace de biserică. Obiceiul născut din necesitate s-a perpetuat sub formă de îmbrăcăminte de gală și în timpul verii.

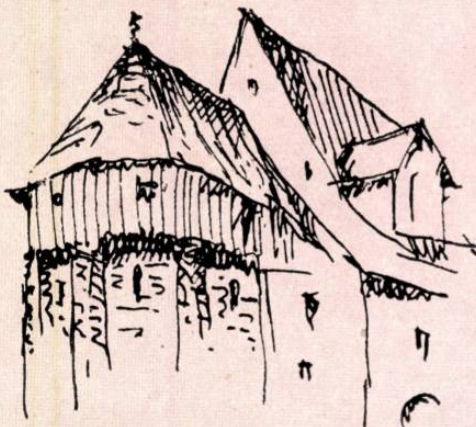
Halta următoare o facem la *Iacobeni*, cu biserica fortificată așezată pe înălțime și înconjurată cu incintă. Cele două turnuri ale bisericii se văd de la mare distanță. Din apropiere apare și al treilea turn, mai scund, formînd poarta incintei. Ansamblul este foarte evocator de vremuri trecute. Forma turnului de la poarta incintei amintește coiful unui soldat din acele vremuri.

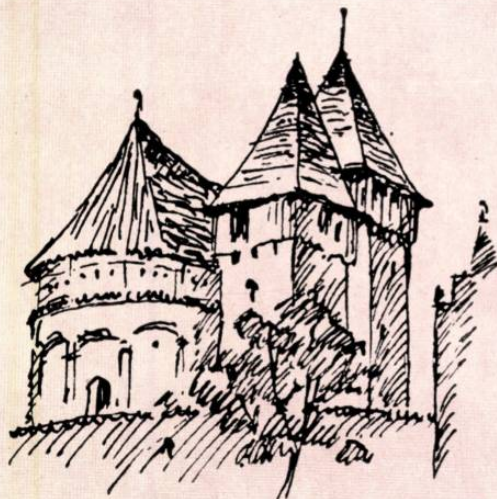

9

10

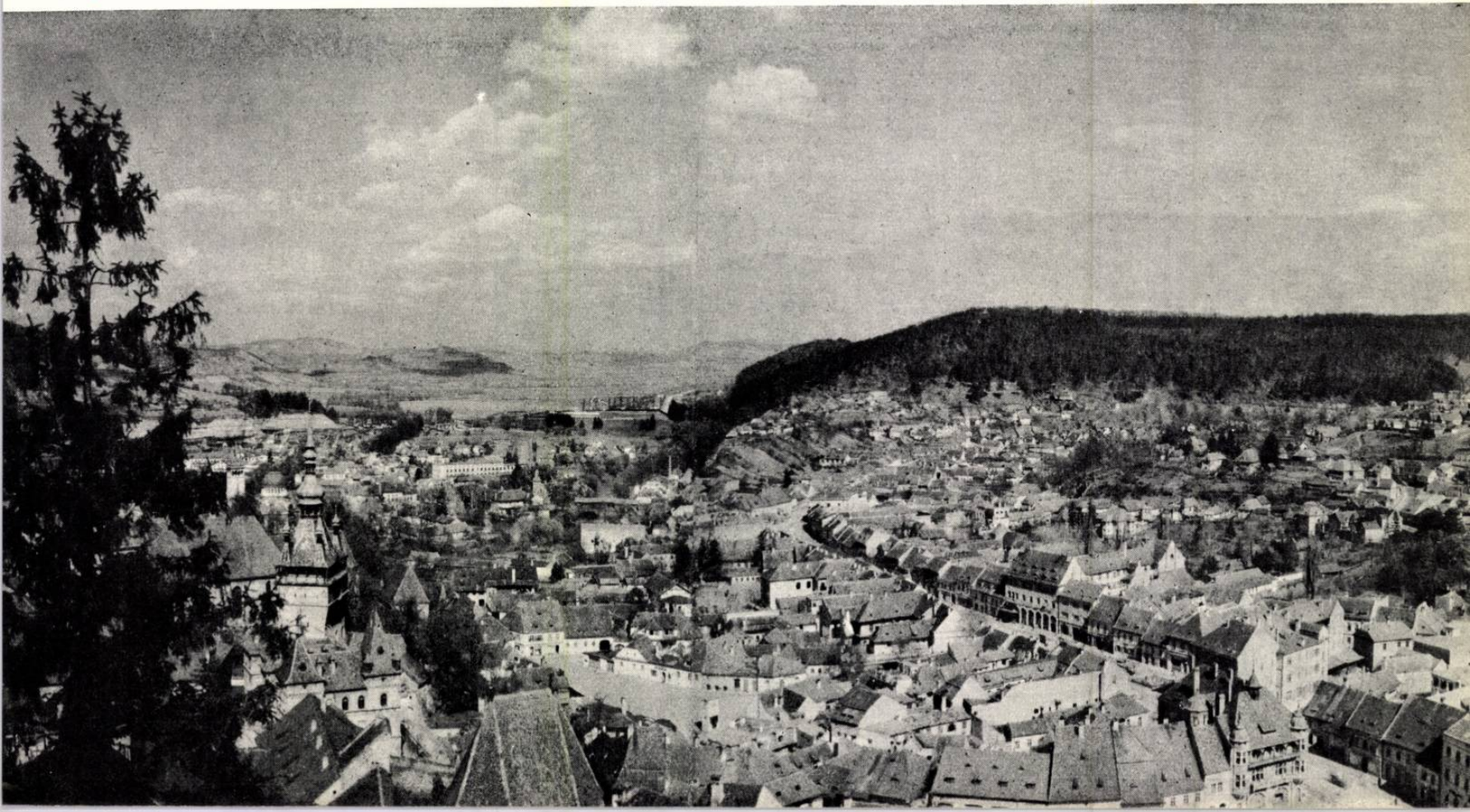

11

12

13

14

Mai departe, autobusul merge, dar nu alcargă, spre *Agnita*. Față de starea șoselei, o oarecare prudență este de rigoare. La *Agnita*, chiar principala biserică a orașelului este fortificată. În afară de turnul bisericii, ea posedă încă patru turnuri de formă și înfățișare deosebită.

De aici ritmul excursiei noastre se accelerează și, în localitățile ce urmează, zăbovim foarte puțin.

Dealul Frumos. Oprește 15 minute. Biserica și turnurile incintei formează un ansamblu de volume etajate foarte pitoresc și echilibrat.

Mergindeal, 10 minute. Biserica a fost întărită prin zidirea unui turn pătrat deasupra corului.

Incinta este foarte apropiată de biserică, așa că renunțăm să facem schite. Ultima oprire: *Cincu Mare*, oraș cu « jus gladii » în evul mediu. Acest drept de a pedepsi cu moartea pe care îl avea orașul este atestat de cele patru turnulețe de pe acoperișul piramidal al turnului mare al bisericii. Asemenea turnulețe se văd și pe turnul ceasului la *Sighișoara*, pe turnul bisericii mari din *Sibiu*, pe turnul bisericii din *Cisnădie*.

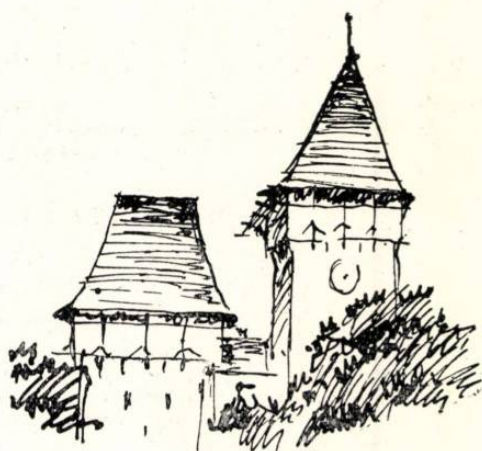
Clădirea bisericii cu turnul ei de aproape 60 m înălțime nu poartă lucrări de apărare. Ea este însă înconjurată de două incinte așezate la niveluri diferite și punctate cu bastioane. Incinta exterioară s-a păstrat aproape în întregime.

17

15

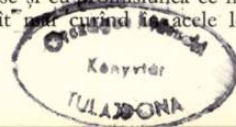

16

De aci, excursia noastră s-a transformat într-o cursă pentru prinderea trenului în *Orașul Stalin*. În timpul ei, orice haltă devenea periculoasă, căci, o dată coboriți, participanții nu puteau fi adunați decât cu greutate.

Pentru aceste motive a trebuit să renunțăm de a vedea mai deaproape biserica fortificată din *Cineșor* și biserica lui *Brincoveanu* din *Făgăraș*, mulțumindu-ne cu vederea lor fugară și de departe.

Cu toată desfășurarea prea rapidă a vederilor în partea din urmă a excursiei și cu toate că nu am văzut soarele în tot timpul ei, am rămas cu impresii neșterse și cu promisiunea ce mi-am făcut de a reveni cât mai curând la acele locuri.

1. Intrarea în cetate
2. Turnul cojocarilor
3. Turnul cositorarilor
4. Turnul cu ceas din piața
5. Peiöffi
6. Stradă
Stradă în pantă cu arce de susținere
7. Turnul croitorilor
8. Apold — Biserica întărită
9. Iacobenii — Turnurile bisericii
10. Hendorf — Biserica întărită
11. Iacobenii — Biserica întărită
12. Cincu Mare — Biserica întărită
13. Vedere asupra centrului orașului
14. Drumul spre Turnul Ceasului
15. Agnita — Turn din incinta bisericii
16. Agnita — Biserica întărită
17. Dealu frumos — Biserica întărită
18. Stradă din Sighișoara

Desene : arh. I. Evolceanu

Sir Patrick Abercrombie

Secretariatul U.I.A. a anunțat încetarea din viață a lui Sir Patrick Abercrombie, Președintele de onoare al Uniunii Internaționale a Arhitecților.

Din activitatea Uniunii Arhitecților din R.P.R.

Discuții de creație—În zilele de 26 și 27 februarie a avut loc la Casa Arhitectului o discuție de creație asupra proiectelor prezentate la *Concursul pentru sistematizarea pieței «N. Bălcescu»*. Referatul a fost ținut de arh. Constantin Moșinski. La discuții a participat un număr important de arhitecți.

În vederea acestei discuții, la 19 februarie s-a deschis la Casa Arhitectului expoziția proiectelor prezentate la *concursul pentru sistematizarea pieței «N. Bălcescu»*. Arh. C. Moșinski a rostit un cuvânt introductiv.

Prezentări de diapozitive—La 12 februarie, arh. Dan Farb și Eugen Vernescu au prezentat diapozitive reprezentând *«Imagini din Republica Populară Polonă»*.

— La 23 februarie a avut loc un recital de pian dat de Alexandru Demetriadi și un concert al cvartetului vocal al Filarmonicii de Stat din București, cu acompaniamentul lui Nicolae Rădulescu la pian.

Filiala U. A. din Cluj a organizat în luna februarie—cu sprijinul Uniunii Arhitecților—următoarele manifestări:

În ziua de 17 februarie, la Palatul Culturii din Cluj, prof. arh. Marcel Locar a ținut o conferință intitulată *«Impresii din R. P. Chineză»*.

Cu această ocazie s-a deschis și expoziția *«Fotografii din R. P. Chineză»* realizate de prof. arh. Marcel Locar.

La 23 februarie, tot la Palatul Culturii din Cluj, arh. Gheorghe Curinschi a făcut o prezentare—însoțită de diapozitive—asupra *«Monumentelor arhitecturii feudale din Moldova»*.

DE PESTE HOTARE

La sesiunea din noiembrie 1956 a Comitetului pentru locuință al O.N.U., una dintre grupele de studiu ale Comitetului s-a ocupat de

definirea unui anumit număr de noțiuni de bază. Dăm mai jos aceste definiții:

Locuință (termen de întrebuințat în scop de recensămint sau statistici curente).

Prin locuință se înțelege o cameră sau un ansamblu de camere și dependințe situate în construcții permanente sau în părțile distincte ale acestor construcții și care—datorită modului cum au fost construite, reconstruite, transformate etc.—sînt destinate a fi locuite și pot fi locuite de familii private. Locuința trebuie să aibă acces la stradă (fie direct, fie printr-o grădină, curte etc.) sau la un spațiu comun din interiorul clădirii (scară, pasaj, galerie). În locuință trebuie să se țină seama și de camerele de locuit separate, care, în mod evident, au fost construite, reconstruite, transformate etc., pentru a face parte din zisa locuință. Piese de locuit utilizate în scopuri profesionale sau comerciale trebuie luate în considerare pentru calculul pieselor locuinței.

Camără. Prin camără se înțelege un spațiu separat prin pereți verticali și destinat uneia sau mai multor funcțiuni de locuire. Cea mai mare parte a plafonului trebuie să se găsească la o înălțime de cel puțin 2 m. Se socotesc drept camără dormitoare de cel puțin 4 m², sufrageriile, saloanele, mănșardele locuibile, camerele de servitori și bucătăriile depășind 4 m².

Datele asupra pieselor utilizate exclusiv în scopuri profesionale trebuie adunate separat. Aceste piese trebuie luate în considerație pentru calculul numărului de camere pe locuințe, dar nu pentru calculul sau numărul persoanelor pe camără. Noțiunea de camără trebuie utilizată cu precauție, date fiind repercusiunile sale sociale și speculative.

Suprafață și volum. Suprafața utilă este suprafața locuințelor măsurată în interiorul zidurilor exterioare. Nu se socotesc pivnițele, mănșardele nelocuibile, spațiile comune ale locuințelor colective.

Suprafața de locuit este suprafața totală a spațiilor destinate locuinței: dormitoare de cel puțin 4 m², sufragerii, saloane, mănșarde locuibile, camere de servitori, bucătării peste 4 m². Cea mai mare parte a plafonului trebuie să se găsească la o înălțime de cel puțin 2 m.

Volumul brut este cubul total cuprins între exteriorul zidurilor înconjurătoare, nivelul cel mai de jos al planșoului și exteriorul acoperișului.

B I B L I O G R A F I E

TEORIA ȘI ISTORIA ARHITECTURII

Prof. dr. MACZENSKI ZDZISLAW — ELEMENTY I DETALE ARCHITEKTONICZNE W ROZWOJU HISTORYCZNYM

Dezvoltarea istorică a elementelor și detaliilor arhitectonice
Varșovia, Editura pentru construcții și arhitectură, 1956
535 pagini, 1088 ilustrații

Această lucrare reprezintă o bogată și amplă prezentare a evoluției istorice a diferitelor elemente de arhitectură, cu decorația corespunzătoare.

Numeroase exemple, din toate colțurile lumii, sînt aduse ca exemple și demonstrații pentru susținerea textului.

Bibl. C.S.A.C. B. 2206.

MATERIALE ȘI METODE DE CONSTRUCȚIE

АРСЕНЬЕВ Л. Б. — ПРОИЗВОДСТВО СБОРНЫХ КОНСТРУКЦИЙ И ДЕТАЛЕЙ

ARSENEV L. B. — *Producția elementelor și detaliilor de construcție prefabricate din beton armat*

Moscova, Editura de stat pentru construcții și arhitectură, 1956
56 pagini, 33 figuri

În această broșură sînt prezentate diferite procedee de realizare a elementelor și detaliilor de construcție prefabricate din beton armat.

Conținutul este interesant, atît pentru proiectanți, cît și pentru personalul din execuție.

Bibl. C.S.A.C. B. 2196

ASSOCIATION INTERNATIONALE DES PONTS ET CHARPENTES. «MÉMOIRES» — QUATORZIÈME VOLUME

Asociația internațională de poduri și structuri de rezistență. «Comunicări» vol. XIV

Zürich, Editura Leemann, 1954
318 pagini

În acest volum sînt cuprinse comunicările făcute asociației de 14 membri ai acesteia, în anul 1954.

Materialul conține studii și rezolvări pentru diferite probleme ridicate de construcția podurilor și a structurilor de rezistență din beton armat și metalice.

Comunicările au rezumate în limbile franceză, germană și engleză.

Bibl. C.S.A.C. B. 2200

ЕЛЬСИНОВСКИЙ В. Б. — ПРОИЗВОДСТВО КРУПНЫХ СТЕНОВЫХ БЛОКОВ

ELSINOVSKI V. B. — *Fabricarea blocurilor mari pentru ziduri*

Leningrad, Editura de stat pentru construcții și arhitectură, 1956
157 pagini, 57 figuri, 25 tabele

Această carte cuprinde scheme tehnologice de uzine producătoare de blocuri mari. În carte se indică date privitoare la materialele pentru confecționarea blocurilor mari, la procedeele de producție a acestor blocuri, la utilajul întrebuințat în acest scop și la regimuri de prelucrare termică.

Bibl. C.S.A.C. B. 2211

ЕМЕЛЬЯНОВА Е. П. — МЕТОДИЧЕСКОЕ РУКОВОДСТВО ПО СТАЦИОНАРНОМУ ИЗУЧЕНИЮ ОПОЛЗНЕЙ

EMELIANOVA E. P. — *Manual metodic pentru studiul alunecărilor de teren, prin observații directe la fața locului.*

Moscova, Editura tehnico-științifică de stat pentru geologie și protecția subsolului țării, 1956
246 pagini, 99 figuri

Alunecările de teren provoacă adeseori dificultăți în realizarea construcțiilor. Pentru proiectanții de urbanism, lucrarea aceasta este deosebit de utilă prin faptul că prezintă elementele practice care ajută la recunoașterea terenurilor alunecătoare, precum și posibilitățile de cercetare a gradului de pericol pe care acestea îl prezintă.

Bibl. C.S.A.C. B. 2210

MAKSIMOVSKI N. P. — *Experiența folosirii betonului de zgură a confecționarea elementelor prefabricate pentru construcții*

(traducere din limba rusă a lucrării: Опыт применения шлакобетона в сборном строительстве).

București, Editura I.D.T., 1956
196 pagini, 112 figuri, 35 tabele

Lucrarea cuprinde o descriere a diferitelor feluri de zgură, precum și tehnologia fabricării din acest material a elementelor pentru ziduri, planșee și pereți despărțitori; se arată, de asemenea, modalitățile de punere în operă a acestor elemente

Bibl. C.S.A.C. D. 2790

MATEESCU DAN D. — CONSTRUCȚII METALICE SPECIALE

București, Editura Tehnică, 1956
452 pagini, 437 figuri

Cartea cuprinde două părți:

— *Partea întâi* — Stilpi, turnuri și piloni pentru diferite susțineri, precum stilpi metalici pentru linii de transport de energie electrică, turnuri și piloni pentru antene de radio, turnuri de extracție și turle metalice.

— *Partea a doua* — Construcții din tablă: rezervoare metalice, gazometre, conducte metalice și buncăre metalice.

ШЕЛКОВНИКОВ С. Г. — ПОДВИЖНАЯ ОПАЛУБКА

ȘELKOVNIKOV S. G. — *Cofraje mobile*

Moscova, Editura de stat pentru construcții și arhitectură, 1956
244 pagini, 134 figuri.

Construcția silozurilor de diferite forme și capacități permite folosirea a numeroase tipuri de cofraje mobile.

Cartea inginerului Șelkovnikov conține un material vast, bogat ilustrat cu scheme și detalii pentru construcția și utilizarea cofrajelor mobile.

Bibl. C.S.A.C. B. 2192

ARHITECTURA R P R

ORGAN AL UNIUNII ARHITECTILOR DIN R.P.R.

PARCURI ȘI AMENAJĂRI SPORTIVE

<i>Arb. Rică Marcus</i>	— Cite ceva despre parcuri și grădini	2
<i>Arb. Dan Bacalu, arb. Silvia Granet, arb. Elena Andone, horticultor Irene Gewölb</i>	— Plantații în cartierul Floreasca — București	4
<i>Ing. Sever Muja</i>	— Plantații în cartierul Păcurari — Iași	6
<i>Arb. Roman Popa</i>	— Complexe sportive la Călărași, Calafat, Giurgiu, Focșani	8
<i>Arb. Ana Solomon</i>	— Complex sportiv la Hunedoara	12
<i>Arb. Elena Andone, arb. Rică Marcus, ing. Berta Gyarfás</i>	— Refacerea unui parc de acum un secol	15
<i>Arb. Rică Marcus, arb. Fernand Zisman</i>	— Refacerea Parcului Poporului din Craiova	16
<i>Arb. Rică Marcus, horticultor Mirela Franz, ing. Laurențiu Spoială</i>	— O grădină botanică la Craiova	18
<i>Arb. Silvia Granet, horticultor Irene Gewölb</i>	— Amenajări la Călimănești	21
<i>Arb. Sara Marcovici, arb. Lory Sabaghian, ing. Sever Muja, ing. Berta Gyarfás</i>	— Două parcuri la Ploiești	22
<i>Arb. Fernand Zisman</i>	— Parc la Herculane	24
<i>Arb. Fernand Zisman</i>	— Două parcuri la Pitești	26

★

DE PE ȘANTIER

<i>Arb. Corneliu Rădulescu</i>	— Cartierul de locuințe Floreasca — București	28

CONSTRUCȚIA ȘI SISTEMATIZAREA ORAȘELOR

<i>Prof. arb. Octav Doicescu</i>	— Sistematizarea Pieței Eroilor — București	32

MATERIALE ȘI METODE DE CONSTRUCȚIE

<i>Arb. Iulian Deșcu</i>	— Elemente de fațadă în construcția unui laminor	38

PROIECTAREA TIP

<i>Arb. Mariana Bucur, ing. Sergiu Cirlan</i>	— Cinematograf tip cu 400 de locuri	40
<i>Arb. Blanche Schwartz, ing. Florin Catană</i>	— Cămin cultural cu sală de 200 de locuri	41
<i>Arb. Silvia Timotin-Păun, ing. Maria Voiculescu</i>	— Hotel cu 30 de camere	42
<i>Arb. Nicolae Vlădescu, ing. Felix Tulpan</i>	— Casă de cultură raională și club sindical cu sală de 400 de locuri	43

TEORIA ȘI ISTORIA ARHITECTURII

<i>Arb. Marcel Maller</i>	— 125 de ani de la moartea lui Goethe — Goethe arhitect	44

MONUMENTE

<i>Arb. Carol Orban</i>	— Două turnuri pe malurile Crișului Negru	50

DECORAȚIE ȘI MOBILIER

<i>Ing. Dan Gheorghiu, Alexandru Pratcher, ing. Aurelian Niculescu</i>	— Mobilier de mare serie — Dormitorul „Tirgu-Mureș-1”	54

PLASTICA

	— Expoziția de acuarele și desene a arhitecților	58

DE PESTE HOTARE

<i>Arb. Heinz Novac</i>	— Acropola Athenei	60

CRONICA

	— Discuție de creație asupra cartierului de locuințe Balta-Albă — București	64

	— Discuție de creație asupra sistematizării orașului Iași	64

BIBLIOGRAFIE

		64

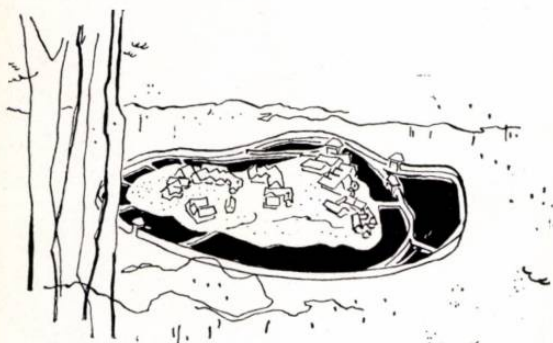

Arh. RICĂ MARCUS

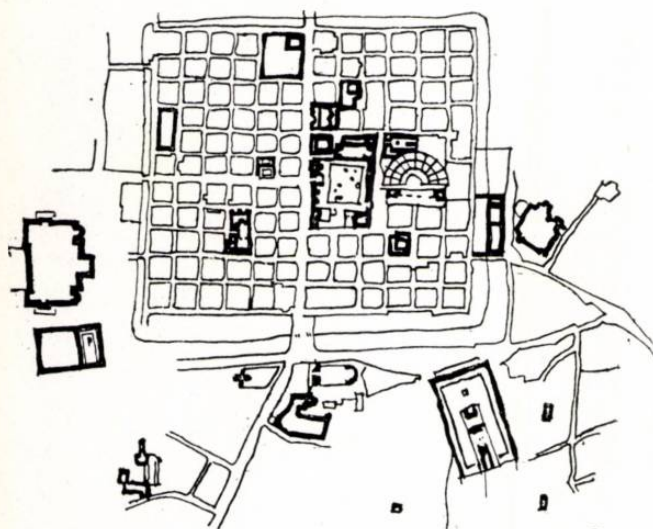
CÎTE CEVA DESPRE PARCURI ȘI GRĂDINI

Arta amenajării grădinilor publice și aleilor și aceea a construcției orașelor nu este doar o muncă mecanică de birou. Ea este o operă de artă, a unei arte pline de însemnătate și conținut și cu un adevărat caracter popular.

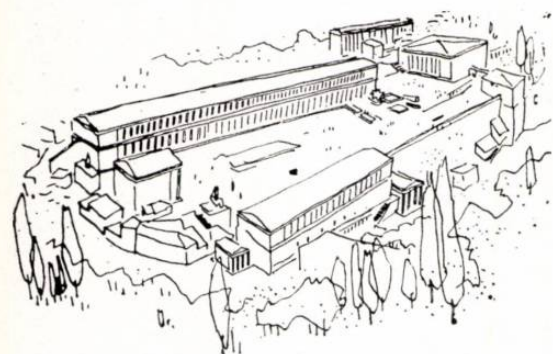
Camillo Sitte

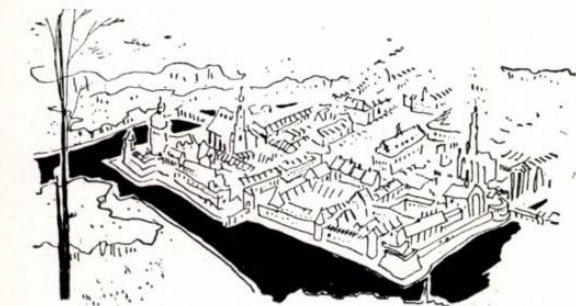
1

2

3

4

5

În urmă cu mulți ani numărați cu multe sute și mii, cînd societatea omenească era la începuturile organizării sale, cînd abia trecuse pragul care o despărțea de turmă și cavernă, așezările sale mărunte erau mici accidente în natura copleșitoare ce le înconjură.

Un luminii în mijlocul pădurilor nesfîrșite sau o podișcă pe cițiva piloți înfipti în întinderile acoperite de ape erau locurile unde se grupau cele cîteva adăposturi care cu greu se puteau numi case; la o aruncătură de băț, sau chiar mai aproape, era natura. În asemenea condiții, nu se putea vorbi de nevoia « amenajării spațiilor înconjurătoare ale aglomerației ». Din acele timpuri îndepărtate, cînd omul depășise epoca pescuitului și a vînatului, cînd se fixase pe un teritoriu, începînd, pentru prima dată, să cultive plantele (pentru prozaicul scop de a-și asigura hrana zilnică), datează și primele preocupări pentru horticultură. Horticultura și mai tirziu peisagistica își au originea în aceste modeste culturi utilitare.

O dată cu civilizarea sa, omenirea crește și numeric; unele dintre micile așezări ale comunei primitive se dezvoltă, devin centre tribale; apoi organizarea societății trece pe o altă treaptă — societatea sclavagistă: acum apar orașele. Aceste așezări, cele mai mari pentru acele vremuri, ar putea fi înscrise, deseori, în conturul unei piețe dintr-un oraș contemporan. Structura planului orașului oglindea raporturile dintre clase.

În planul orașului egiptean Kahun, aproape jumătate din teritoriu era rezervată locuinței stăpînului de sclavi, în rest fiind înghesuite zecile de locuințe în care erau indeseate sute și mii de trupuri omenști, care trudeau pentru huzurul celor puțini. În orașul sclavilor nu era loc pentru grădini. Pe teritoriul palatelor, așa cum apare din unele basoreliefuluri, erau amenajate grădini destul de importante. În condițiile climaterice în care s-a dezvoltat civilizația orientală, grădina era o necesitate. Orașul, datorită dimensiunilor sale, era încă foarte aproape de natură, iar ceilalți locuitori, mai mult sau mai puțin liberi, se puteau refugia, în mai puțin de 10—15 minute, în zonele dinafara zidurilor, în aer liber. Pentru oraș, ca atare, nu apăruse încă nevoia reală, materială, de a se crea grădini înăuntrul său.

Nici orașele celorlalte civilizații sclavagiste (grecești sau romane) nu cunosc spațiul plantat înăuntrul orașului. În rețeaua rigidă a planurilor romane nu era rezervat nici un cvartal grădinilor publice. Probabil, însă, că în Grecia, unde teritoriile orașelor erau mai accidentate, să se fi creat unele plantații în zonele nefolosibile pentru construcție. Grădina lui Epicur, unde se filozofa la umbra măslinilor și lămiilor, era un element în afara orașului, și nu unul al orașului. Agora și Forumul erau pavate; decorul era arhitectural, decorația, plastică; plantele încă nu figurau ca mobilier urban. Grădina rămînea o anexă a caselor nobiliare și îndeosebi a vilelor de la țară. Grădina orașenească, închisă între zidurile unui atrium, ferită de vederea trecătorilor, era o încăpere descoperită; spre stradă se înălța zidul înalt și fără goluri al casei sau împrejmuirii.

Schimbarea formelor de viață, prin trecerea de la sclavagism la feudalism, se reflectă și în organizarea vieții urbane. Orașe noi apar uneori pe ruinele sau prin dezvoltarea altora vechi, mai frecvent în jurul castelelor și mănăstirilor, dar mai ales în punctele favorabile dezvoltării meșteșugurilor și comerțului. Orașele erau înghesuite între ziduri înalte și puternice, pentru a fi la adăpost de bandele ce umblau după pradă.

Efortul fizic și material necesar pentru realizarea acestor mijloace de apărare era atât de mare, în raport cu posibilitățile societății, încît apare foarte firească preocuparea de a se folosi pînă la refuz întregul spațiu intravilan.

Orașele considerate pentru acele vremuri ca foarte mari, aveau totuși dimensiuni destul de modeste. Astfel, Münchenul, de exemplu, nu depășea nici un kilometru pe latura cea mai lungă a zidurilor, iar incinta Rotenburgului avea, la începutul secolului al XIII-lea, abia vreo 400 de metri pe dimensiunea cea mai mare. Orașele Extremului Orient depășeau însă aceste dimensiuni; acolo, în mijlocul orașului, erau vaste grădini imperiale.

În timpul evului mediu, în orașele europene era loc pentru plante numai în ghivecele de pe marginea ferestrelor sau pe zidurile reci de piatră, unde se cățarau iedera și vița sălbatică. Pădurea, muntele, cîmpia, apa, se vedeau însă cu ușurință din drumul de strajă ce se desfășura pe lingă crenelurile și turnuri; ieșind pe porțile orașului, pășeau în natura liberă. Cînd vîntul sufla dinspre pădure, miresmele florilor sau aerul răcoros pătrundea și pe străzile înguste ale orașului. Natura era aproape, la îndemînă.

Societatea merge înainte pe drumul său ascendent; civilizația dărîmă zidurile orașului feudal și cuprinde mereu noi terenuri din vecinătate. Atelierele mici se transformă treptat în manufacturi. Cîmpurile și pădurea sînt împinse mai departe de „vechiul oraș”. Catedrala, care putea fi privită

1. În timpul comunei primitive nu apăruse încă nevoia de amenajare a peisajului înconjurător!...
2. Timgad... nu s-a rezervat nici un cvartal pentru scuaruri sau grădini publice...
3. Assos... pe pantele neconstruibile se plantează chiparoși și măslini; în Agora nu sînt decît ziduri și statui... nici un arbore sau floare.
4. În orașul feudal se înghesuiau cît mai multe case, încît nu rămînea loc pentru flori decît în ghivecele de la ferestre...
5. ...nici în orașele ideale ale Renașterii nu se proiectează grădini; ele rămîn în afara șanțurilor de apărare.

pină acum numai în racursi de pe străduțele înguste, strivind prin volumul său uriaș căsuțele dimprejur, începe să poată fi văzută de la distanțe ce îngăduie să i se aprecieze silueta.

În planurile de orașe ideale, întocmite în epoca de aur a arhitecturii Renașterii, nu se remarcă nici o preocupare pentru parcuri sau grădini în oraș. Dar în vechile orașe, în jurul palatelor, apar grădini ample, care dovedesc preocupări și pricepere deosebită în arta grădinilor. La vilele din afară, acolo unde spațiile sînt ca și nelimitate, apar parcuri întinse, cu compoziții largi.

Caracterul grădinilor din această epocă este vădit arhitectural. Arhitectura este aplicată în grădini; vegetația este așezată și tăiată în forme rigide, geometrice; proiectantul grădinii nu aduce natura în oraș, ci orașul în natură. În aceste grădini se elaborează, pentru prima dată, o serie de noi formule urbanistice.

În Extremul Orient, spre deosebire de concepțiile ce dominau în Europa, caracterul compozițional al grădinilor este cu totul diferit; acolo, în spații restrînse, se aduce și se imită natura pe planurile sale cele mai largi; creatorul grădinii chinezești sau japoneze este preocupat de a aduce pînă în preajma verandei casei sale sau în jurul unui pavilion de ceași, coline îndepărtate, lacuri și munți, riuri clocotitoare de munte sau liniștite de cîmpie etc.

Iată deci cele două concepții de bază în arta grădinilor: arhitecturală și peisajeră.

Reîntorcîndu-ne la orașe, remarcăm cum, o dată cu creșterea capitalismului, orașele încep să se întindă nestăvilit în suprafață, căpătînd din ce în ce mai multă importanță.

Apariția căii ferate, dezvoltarea mașinismului în secolul al XVIII-lea și al XIX-lea, fac ca orașele să se reverse peste ziduri, peste valuri și șanțuri, să ocupe cîmpiile sau dealurile din jur, să taie pădurile. Orașanul este despărțit din ce în ce mai mult de natură; felul ocupațiilor sale actuale (vorbind de masa orașenilor), în fabrici și uzine, îl face să vadă din ce în ce mai puțin cer și arbori, ape și cîmpii. În mahala, unde industria se amestecă cu locuințele mizere ale proletariatului, nu rămîne loc pentru grădini. Orașul începe să se sufocă. Astfel, în cursul secolului al XIX-lea, amenajarea unor grădini în oraș devine o problemă a comunității. Vechile șanțuri, acolo unde nu fuseseră încă ocupate de case și industrii, sînt transformate în grădini. În unele orașe apar așa-numitele ringuri sau promenade, adevărate inele de verdeață. În noile cartiere, construite de burghezie pentru ea, se creează importante parcuri publice (Paris — parcul Monceau, București — parcul Ioanid etc.). Unele din fostele parcuri nobiliare sau regale sînt deschise publicului (Tuilleries, Luxemburg etc.). Dar aceste încercări, sporadice și cu caracter local, nu rezolvau problema generală a orașelor.

Începînd de la sfîrșitul secolului al XIX-lea, problema «spațiilor verzi» devine pentru edili și urbaniști o preocupare importantă, unii dintre ei considerînd-o chiar ca o posibilitate de rezolvare a antagonismelor sociale.

Dacă pînă în preajma ultimului război mondial amenajările peisagere au avut un caracter mai restrîns, în anii ce i-au urmat, preocupările legate de plantații au luat un caracter general, războiul pricinuind mari distrugerii, mai cu seamă în orașele vechi, adică tocmai acolo unde se simțea cea mai acută lipsă de spații plantate. Reconstrucția în multe din aceste orașe se face pe baza proiectelor tip și se execută cu mijloace mecanizate, realizîndu-se fronturi de străzi nesfîrșite, cu o arhitectură asemănătoare. Este necesar ca această monotonică să fie ruptă. Oricît ar varia dispoziția caselor, repetarea tot apare. Nu numai atît. În orașe, lucrînd în fabrici sau în birouri, mergînd cu tramvaiul sau mașina, omul simte nevoia de a-și apropia din nou natura din care face parte și de care s-a îndepărtat.

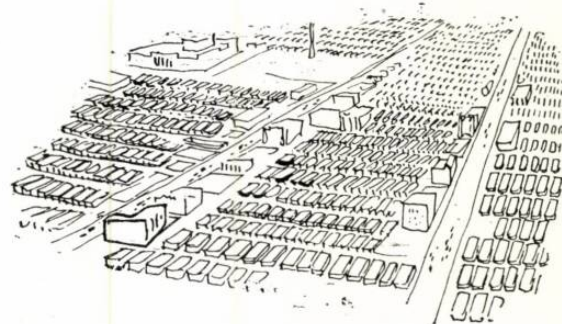
În societatea noastră socialistă însă, parcurile și grădinile satisfac, nu numai nevoia de agrement, ci sînt și factori de culturalizare. O serie de dotări — biblioteci, teatre, expoziții, terenuri de joc pentru copii, terenuri de sport — și-au găsit locul cel mai potrivit în mijlocul plantațiilor aduse în centrul orașului.

Plantația este astăzi un element de compoziție la scara orașului; dar arhitectul nu se poate lipsi de acest factor de umanizare, nici la construcții izolate și, în general, la nici una dintre operele sale. Accentuarea depărtării de natură înconjurătoare, gradul de mecanizare, zgomotul orașului, standardizarea caselor, impun folosirea pe planul cel mai larg al plantațiilor. În legătură cu această răspîndire a amenajărilor de spații plantate este de remarcă că interesele maselor largi de a avea parcuri și grădini nu pot fi satisfăcute în orînduirea capitalistă, în care proprietatea privată asupra solului duce la exploatarea acestuia pînă la limită. Exemplul lotizărilor americane și chiar al așa-ziselor orașe-grădini cu loturi de 100—150 m², cu casele îndesate la distanță de 4—6 m una de cealaltă, este elocvent; ele nu revolvă nevoile reale ale populației.

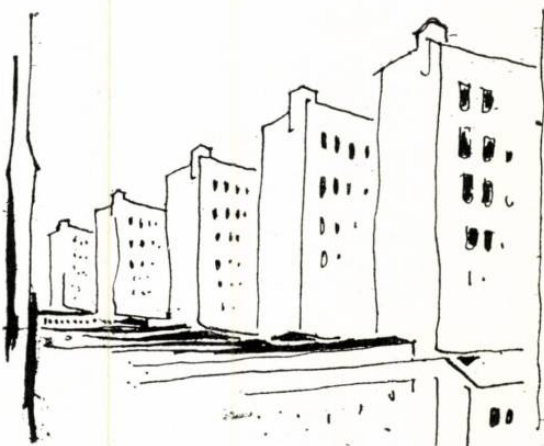
La noi în țară, în acest domeniu, sîntem abia la început și este o datorie de onoare să fim preocupați de rezolvarea corespunzătoare a acestei probleme.

În cadrul învățămîntului de arhitectură ar fi necesar să se acorde o mai mare atenție, în studiul proiectelor, problemei planului de ansamblu și cadrului înconjurător adecvat fiecărei clădiri.

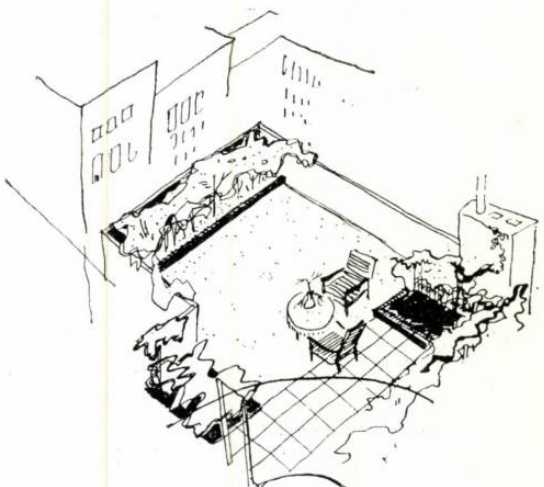
În institutele de proiectare trebuie să urmărim prevederea în cadrul investițiilor a fondurilor necesare și pentru toate amenajările exterioare, inclusiv plantațiile, pentru ca frumoasele noastre realizări să nu rămînă înconjurare de maidane, noroi și praf, în loc de arbori și flori.

7

8

9

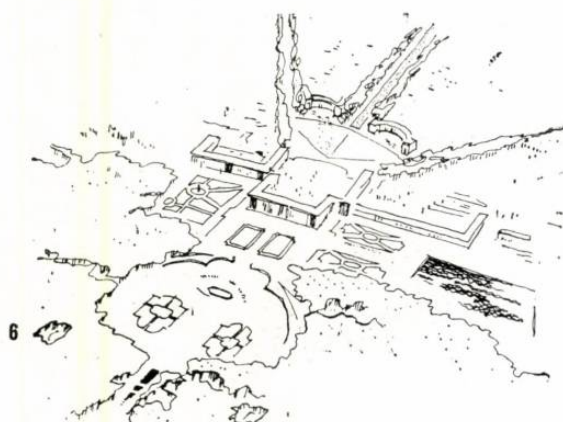
6. Monarhia absolută își realizează la Versailles cel mai mare parc în stil arhitectural, parc ce constituie exemplul genului.

7. Detroit—U.S.A. . . . case pentru oamenii muncii, mici, înghesuite, identice! Omul, ca și casa, este un număr.

8. Germania. Locuințe bloc construite între cele două războaie, monotone și sărace, lipsite de elementul natural, sînt de-a dreptul inumane.

9. În unele locuri, pentru a se aduce mai aproape natura, se amenajează mici grădini pe terase.

10. Blocurile identice sau asemănătoare, puse într-un cadru natural, înecate în mase de arbori și flori, sînt mai aproape de om. Este un pas înainte în rezolvarea orașului modern.

6

10

1. PLANTAȚII ÎN CARTIERE DE LOCUINȚE

2

3

1

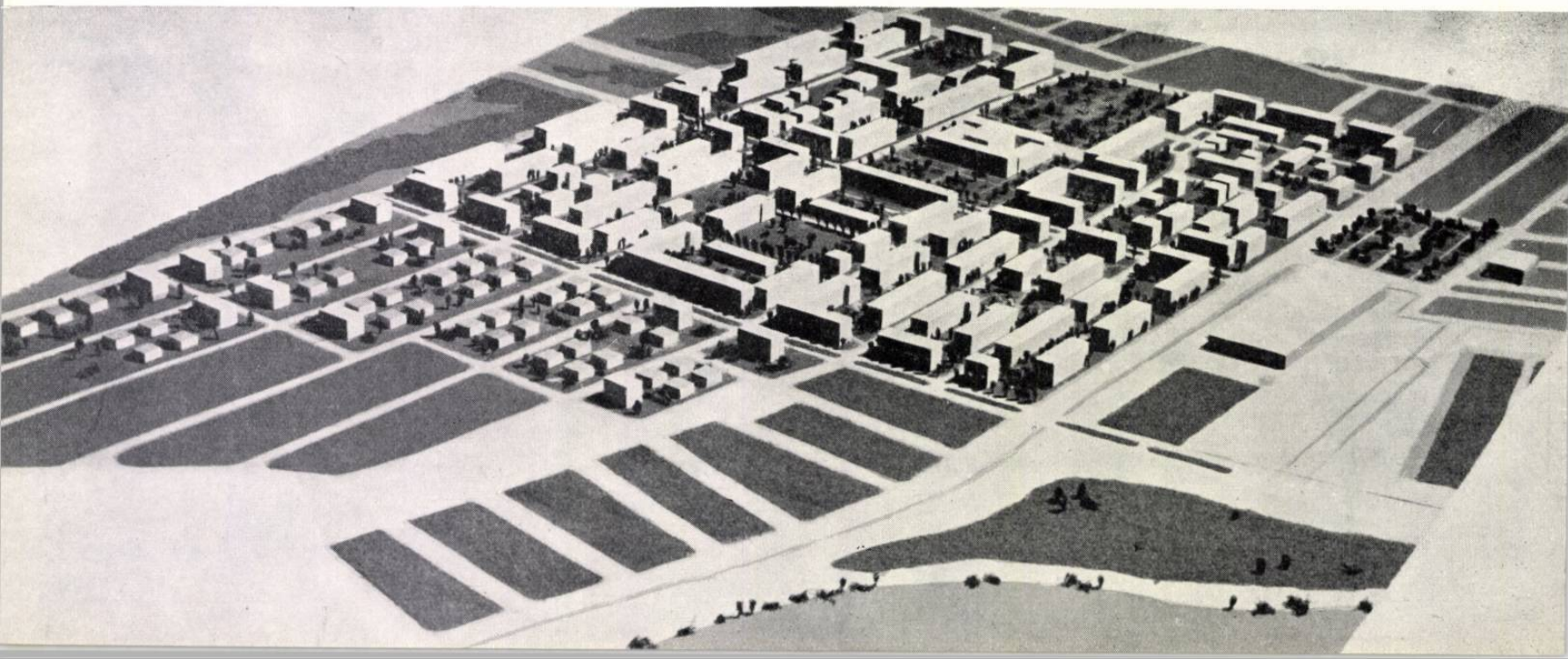
CARTIERUL FLOREASCA DIN BUCUREȘTI

Autori, arh. CORNELIU RĂDULESCU (șef de proiect); pentru plantații :
arh. DAN BACALU, arh. SILVIA GRANET, arh.
ELENA ANDONE, horticultor IRENE GEWÖLB

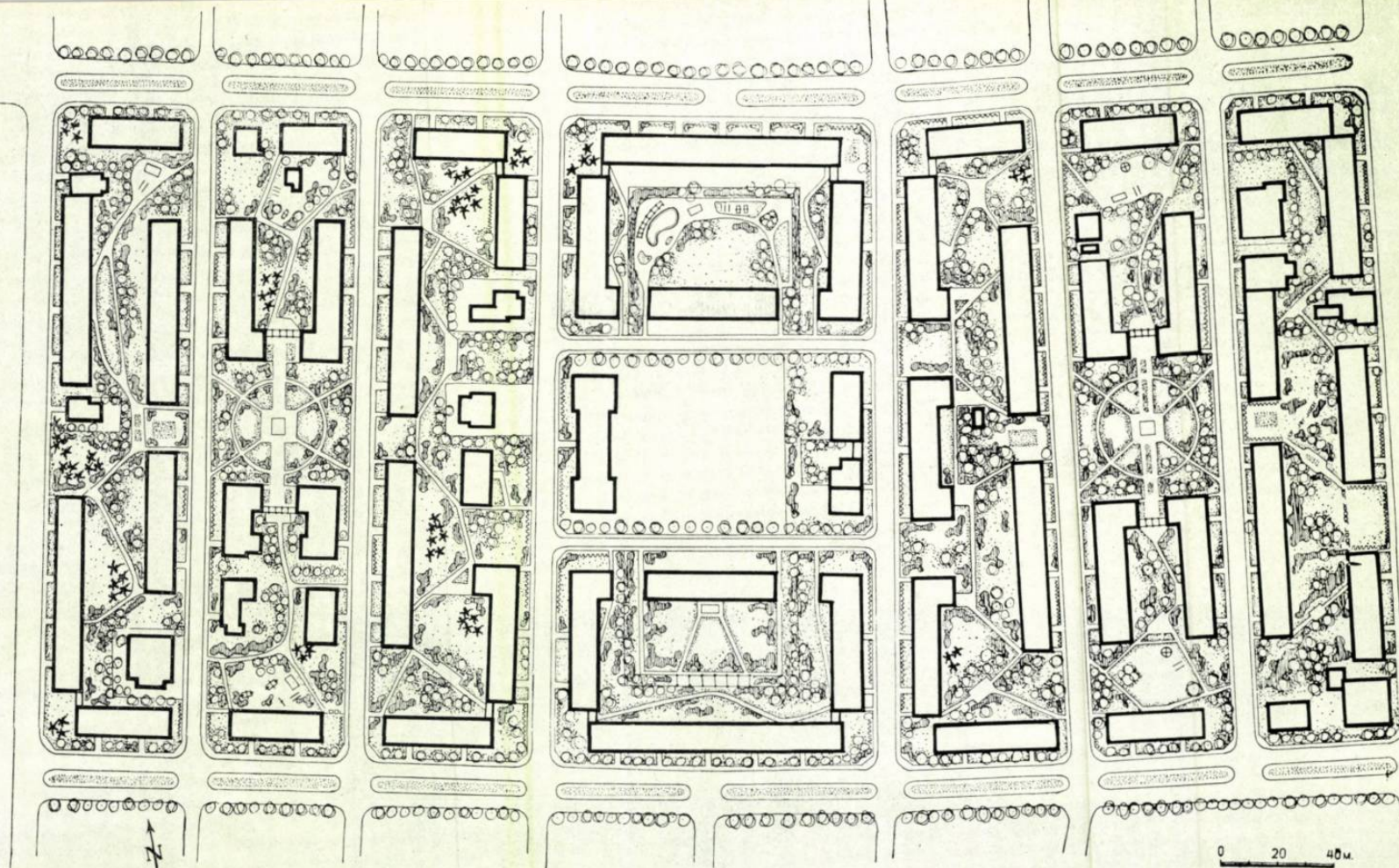
Atelierul de parcuri
Institutul central pentru sistematizarea orașelor și regiunilor (ICSOR)

Pentru ilustrarea problemelor ce se pun în legătură cu plantațiile din cvartale s-au ales două cartiere mai importante și cu situații diferite.

În București, în cartierul Floreasca, pe terenul parcat în urmă cu 25 de ani pentru locuințe tip vilă, s-a început construcția masivă a unui mare număr de blocuri cu 4 niveluri. Din cauza distanței mici dintre străzile existente, proiectantul a așezat blocurile de-a lungul acestora, neputând asigura variația peisajului străzii prin dispoziția caselor; din această cauză, studiul dispoziției în spațiu a plantațiilor a urmărit să rupă monotonia ce rezultă din utilizarea blocurilor tip. În proiect s-a prevăzut, de exemplu, ca fiecare stradă perpendiculară pe strada principală să aibă la intrare câte un grup de arbori diferiți ca esență, pentru a crea un aspect diferit; astfel, o stradă are drept esență dominantă castanii, alta platanii, alta ulmii, teii etc. De asemenea, de-a lungul aceleiași străzi, la fiecare intrare de bloc s-au grupat diferiți arbori și arbuști decorativi, după același principiu; la unele intrări este numai iasomie, la altele, liliac, un grup de trandafiri sau o plantă agățătoare. O atenție deosebită s-a acordat și terenurilor de joc pentru copii, proiectându-se terenuri cu dotări diferite, după grupe de vîrste. Numeroase jocuri și aparate, leagăne, balansoare, inele, spaliere, tobogane, bazine cu nisip etc., vor asigura activitatea organizată a copiilor. Aspectul general al plantației, atît în plan, cît și în spațiu, este liber ca dispoziție. Trebuie să menționăm că ultima soluție adoptată pentru aleile de legătură este mai economică (ca suprafața efectivă de alei) cu peste 60% decît soluția inițială, geometrică, rigidă, asigurînd totuși toate legăturile firești de circulație.

5

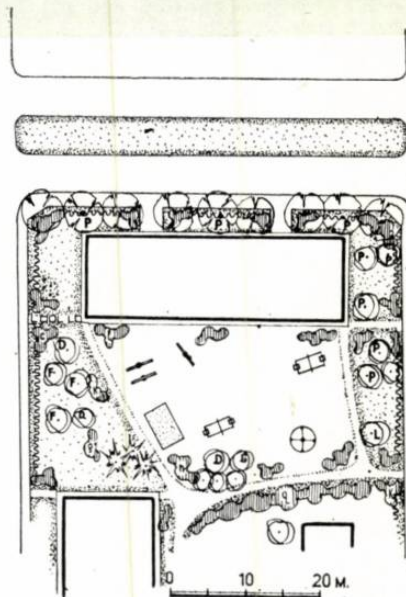
1. Macheta cartierului
2. Spalier metalic pentru gimnastica copiilor
3. Balansoar
4. Leagăn metalic pentru copii
5. Plan general de plantații
6. Detaliu de plantații pe lângă blocurile de locuințe
7. Detaliu de plantații pe lângă creșă
8. Bazin cu apă pentru copii
9. Bac de nisip pentru copii

Arbori

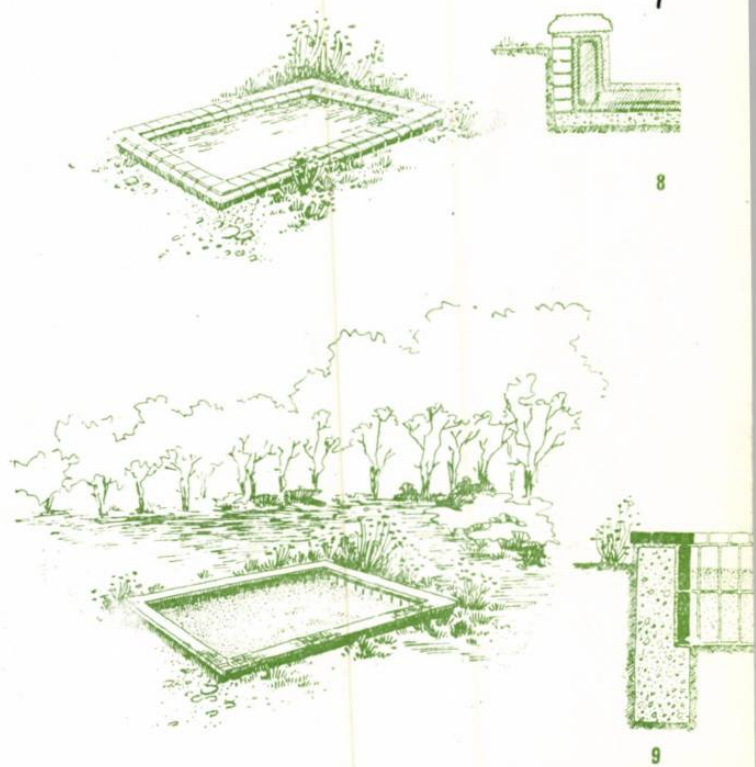
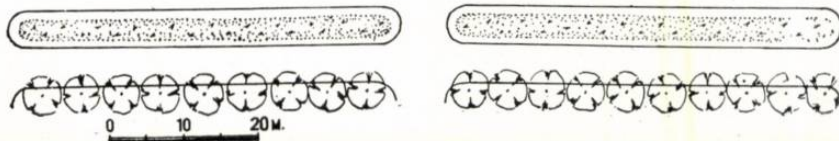
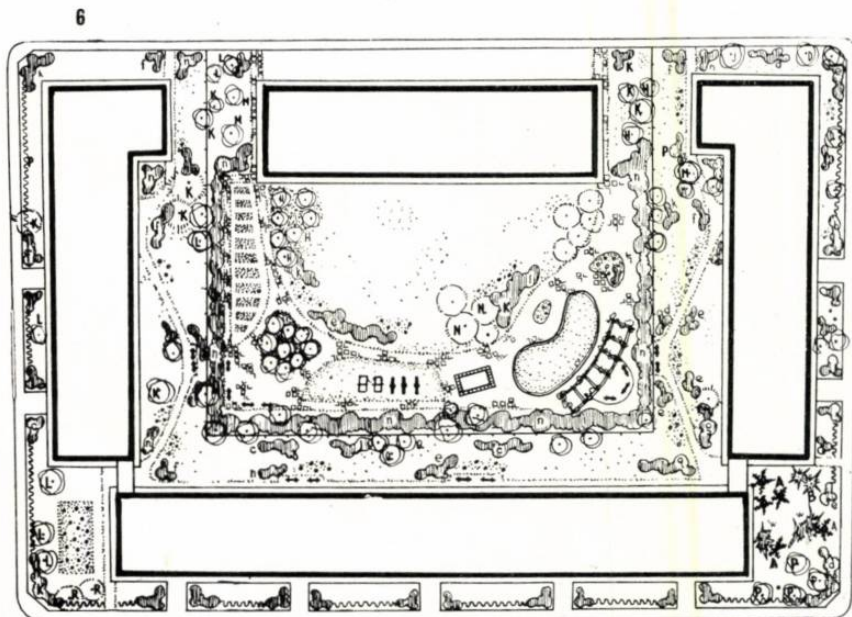
- L. Malus floribunda
- K. Prunus cerasifera
- N. Tilia cordata
- H. Acer negundo
- M. Aesculus hippocastanum
- R. Rus Typhina
- Q. Quercus borealis
- P. Populus pyramidalis
- A. Picea pungens
- B. Pinus austriaca

Arbuști

- e. Cotinus
- q. Forsythia
- c. Berberis thunbergii
- n. Philadelphus coronarius
- f. Spirea

7

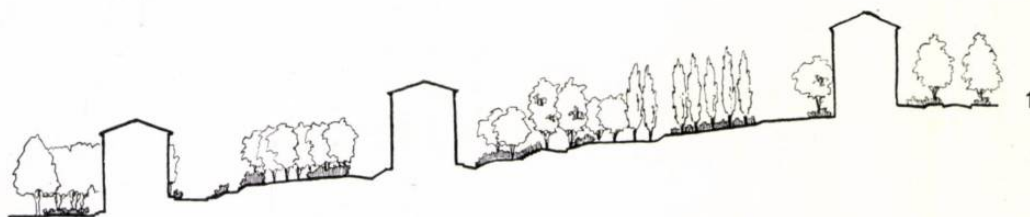

9

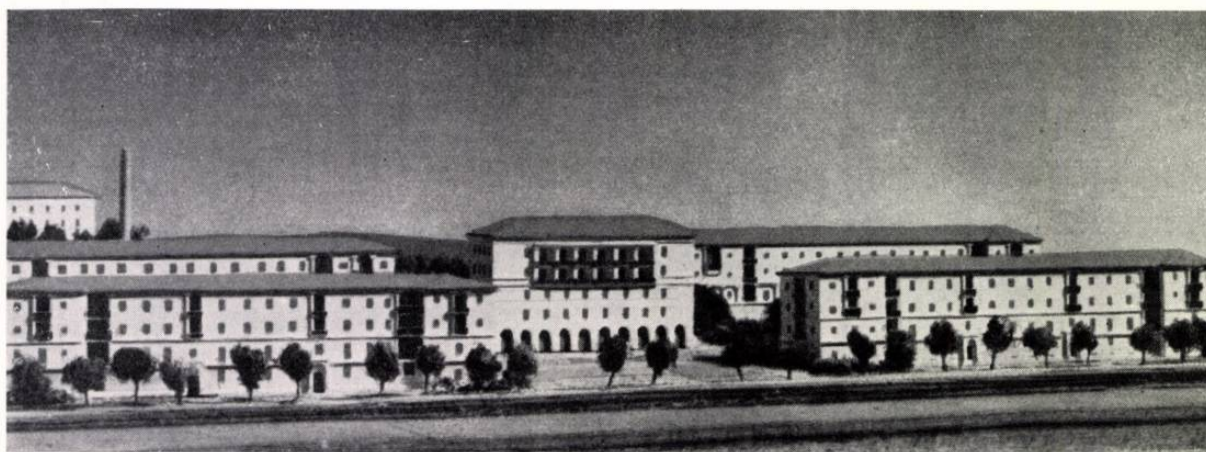

CARTIERUL PĂCURARI DIN IAȘI

Autori pentru plantații, ing. SEVER MUJA, DONOSE VALENTIN și GRUMEZA RADU

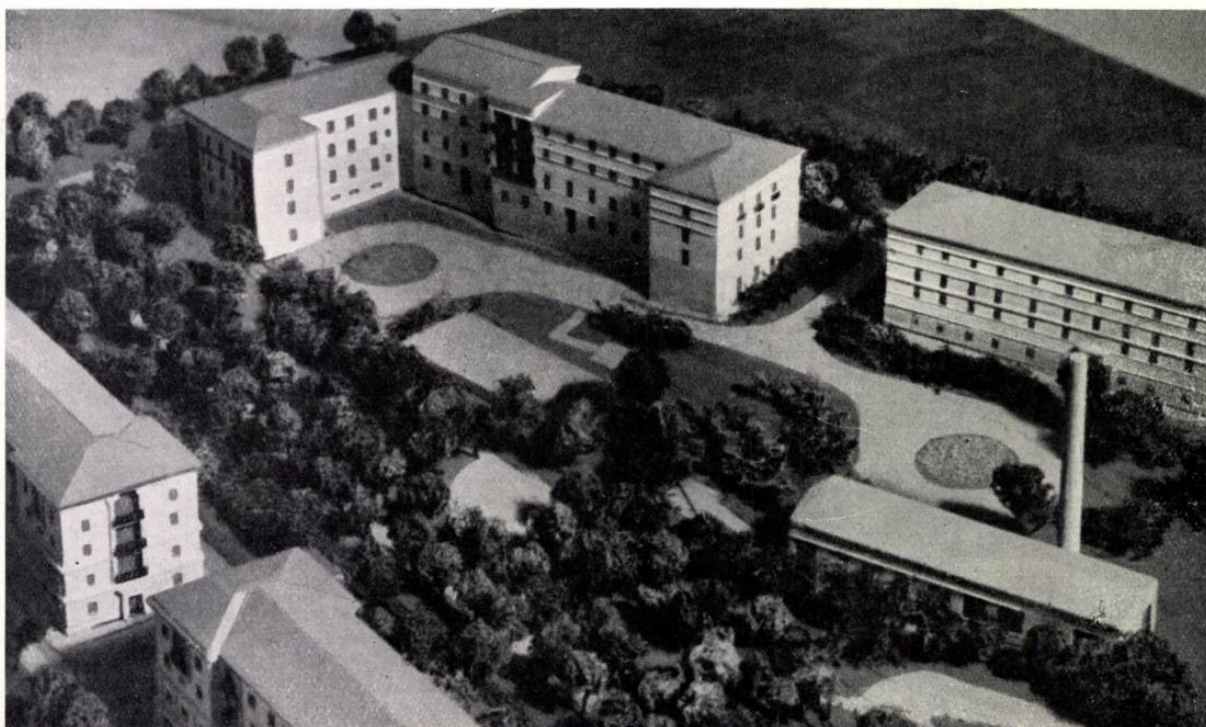
Cvartalul de locuințe de pe str. Păcurari, Iași, a ridicat probleme diferite. Așezarea blocurilor pe o coastă de deal, pe un teren liber, a permis să se obțină o expresie variată de la bun început, rolul plantațiilor fiind numai de a crea un cadru agreabil și adecvat diferitelor funcțiuni. În fața blocului cu magazine, care constituie axa de compoziție a cvartalului, s-a proiectat o grădină cu traseu architectural, fiind în concordanță cu caracterul necesar unui asemenea punct. Pentru a pune în valoare clădirea importantă a unei școli situate pe coastă, deasupra blocurilor, s-a tratat scara de acces cu o vegetație cu siluetă verticală, ce acuză acest acces. În ceea ce

2

3

4

privește amenajarea vegetației dintre blocuri, pe taluzurile superioare din apropierea blocurilor vor fi plantați numai arbuști, pentru a nu mări senzația neplăcută a locatarilor că blocul este îngropat și pentru a nu umbri exagerat această fațadă.

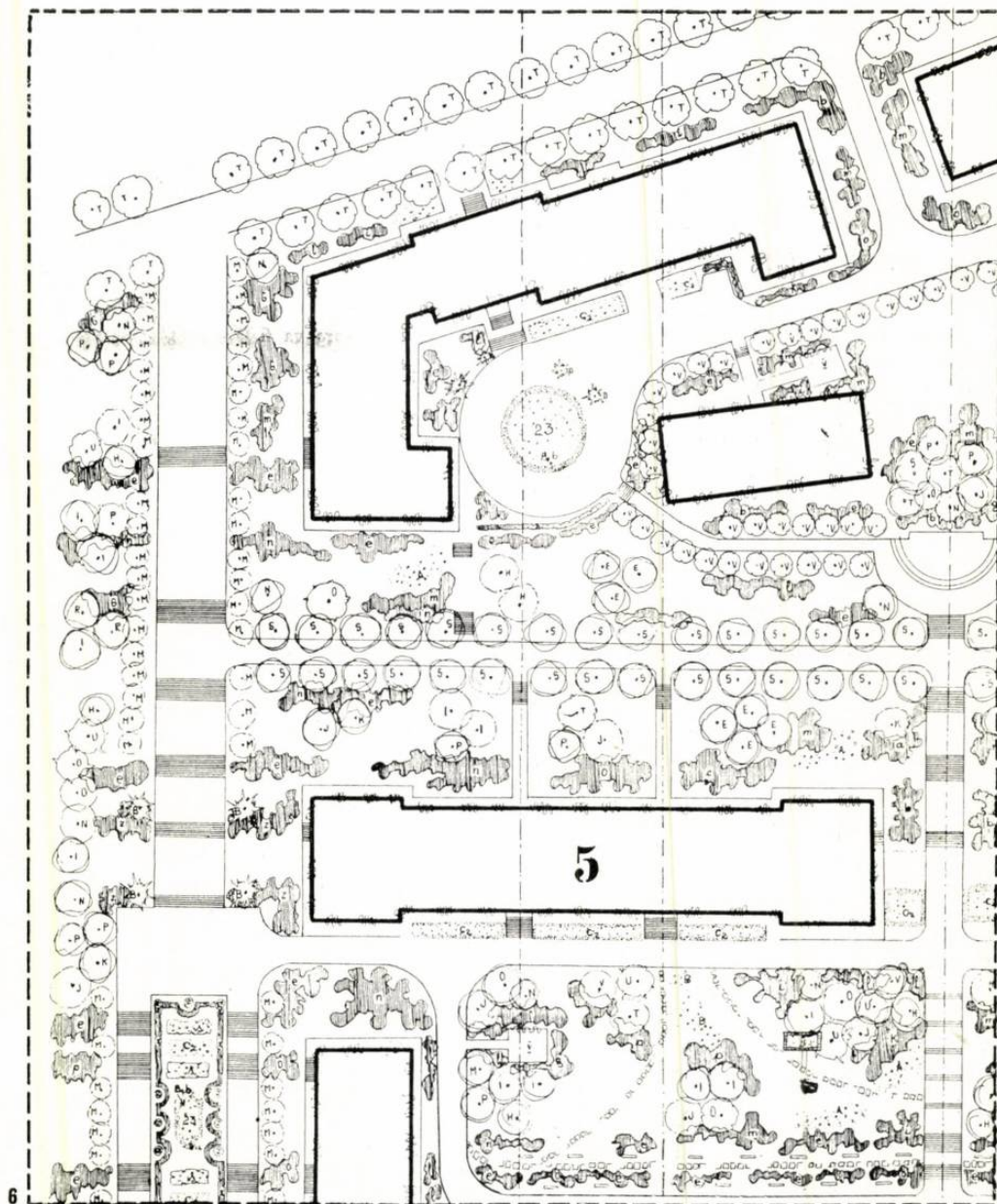
Arborii au fost proiectați în grupuri pitorești, cu siluete și colorit variat de frunze. Terasa superioară, amenajată între ultimele blocuri, a fost rezervată pentru jocul copiilor, fiind singurul loc mai întins disponibil. O grijă deosebită s-a dat acceselor comode, dar mascate, la platformele gospodărești (lăzi de gunoi, bătoare de covoare, terenuri de uscat rufe).

1. Cartierul de locuințe — Secțiune

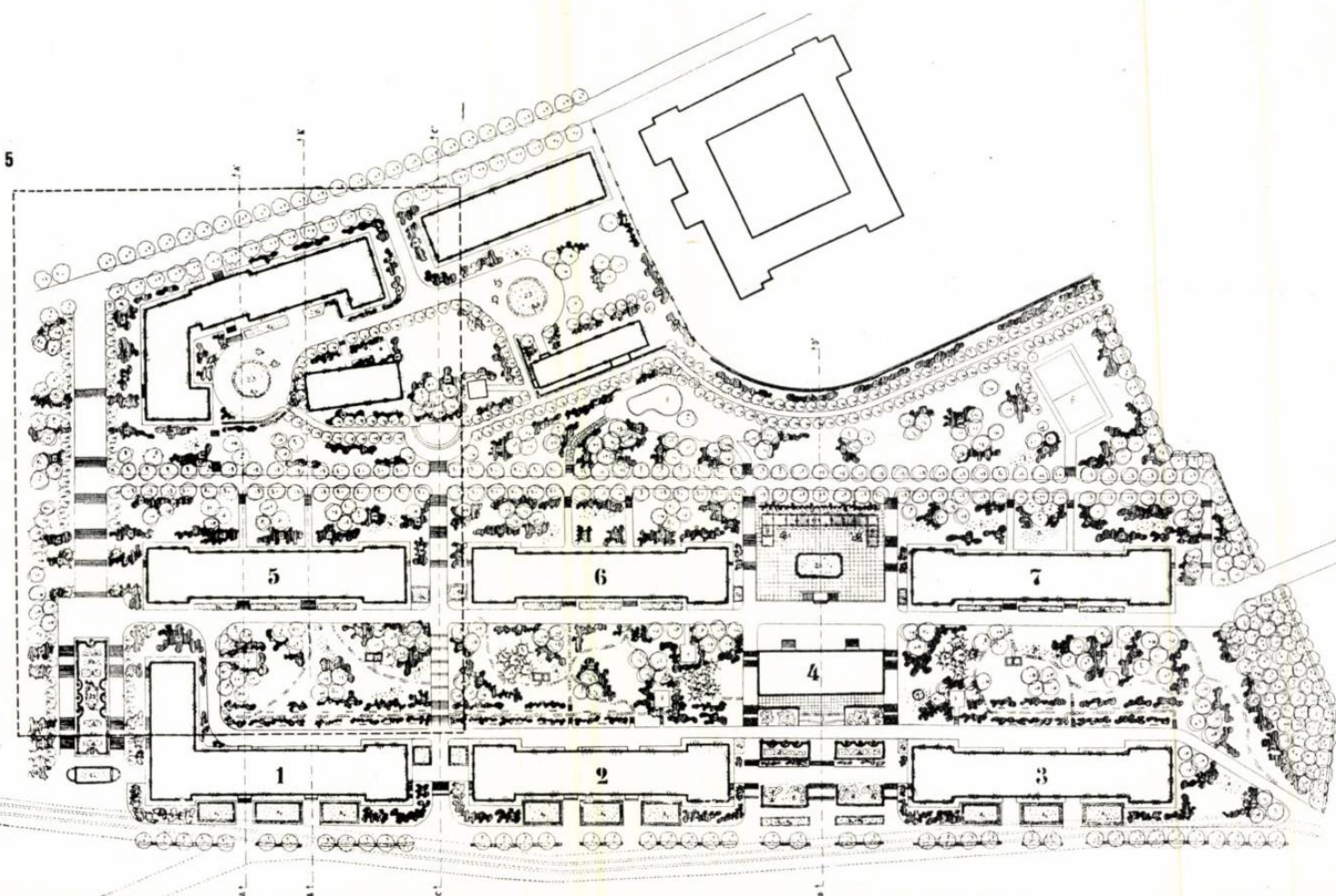
2-3-4. Machete

5. Plan de plantații

1. Arbori foioși — 2. Arbori rășinoși
3. Arbuști — 4. Gard viu — 5. Plante perene
6. Strat de flori — 7. Liane
8. Trandafiri — 9. Peluză cu gazon
6. Plantații pe lângă blocurile de locuit — Detaliu

6

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9

2. COMPLEXE SPORTIVE

COMPLEX SPORTIV LA CĂLĂRAȘI

Autor, arh. ROMAN POPA

Pentru orașul Călărași se proiectează o bază sportivă minimă, care va fi situată în partea de nord a orașului, pe str. Filimon Sîrbu, la cca. 1 km depărtare de centru, pe un teren în suprafață de cca. 6,3 ha.

Tema-program prevede următoarele:

- o sală de sport;
- nucleu de fotbal și atletism;
- tribune pentru cca. 2000 de spectatori;
- pavilion cu vestiare;
- terenuri roșii: tenis, baschet, volei (cîte două din fiecare);
- pavilion de popice;
- terenuri de joc pentru copii.

Ansamblul a fost studiat în așa fel, încît să se utilizeze la maximum suprafața relativ restrînsă a terenului. Forma trapezoidală, orientarea și accesul terenului au fost determinantele soluției; intrarea se va face dintr-o supralărgire a străzii, pe o alee majoră care duce la tribune, la pavilionul de vestiare și la cel de popice.

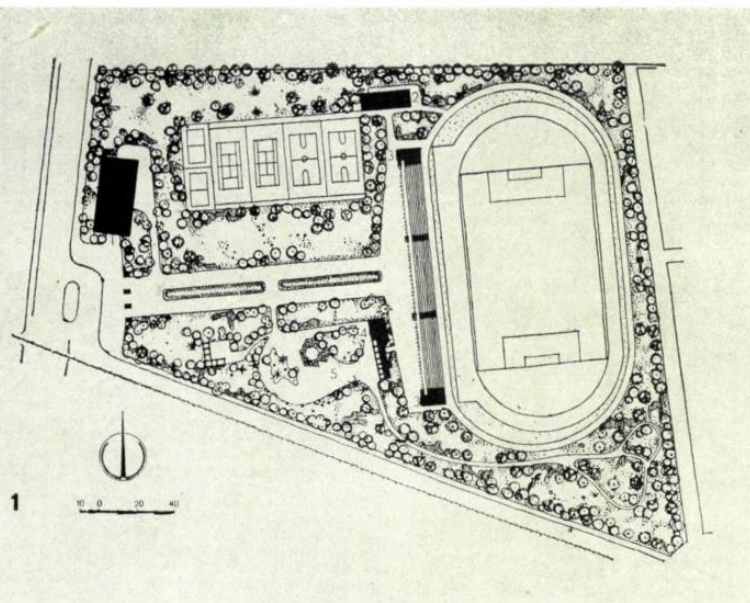
Sala de gimnastică, cu acces direct din stradă, este amplasată astfel încît să marcheze intrarea majoră,

Sala de gimnastică, vestiarul sportivilor și terenurile roșii sînt situate în jumătatea de nord a terenului; în cea sudică se găsesc spațiul de joc pentru copii și pavilionul de popice, care, înspre acest spațiu, are prevăzut un portic acoperit, formînd adăpost de ploaie. Pe latura estică a fost prevăzută o intrare secundară, cu totul ocazională, pentru ștafete, defilări etc.

Capacitatea simultană a pavilionului de vestiare este de cca. 130 sportivi, puțin deservi, atît stadionul, cît și terenurile roșii.

Activitatea care se duce în pavilionul de popice îmbină un exercițiu fizic foarte răspîndit — de fapt un joc — cu o relaxare plăcută într-o atmosferă de han.

Plantațiile de protecție, pe contur, și decorative, în interior, completează această bază sportivă, compartimentînd în același timp diferitele activități și creînd climatul favorabil întrecerilor în aer liber.

Indicii de folosință ai terenului:

- suprafață construită 5%
- amenajări sportive 50%
- drumuri și alei 16%
- spațiu plantat 29%

1. Plan de situație

1. Sală de sport — 2. Pavilion vestiare sportivi — 3. Bufet — 4. Pavilion popice
5. Jocuri pentru copii

2. Perspectiva aeriană a complexului

3. Pavilion popice. Fațadă

4. Fațadă

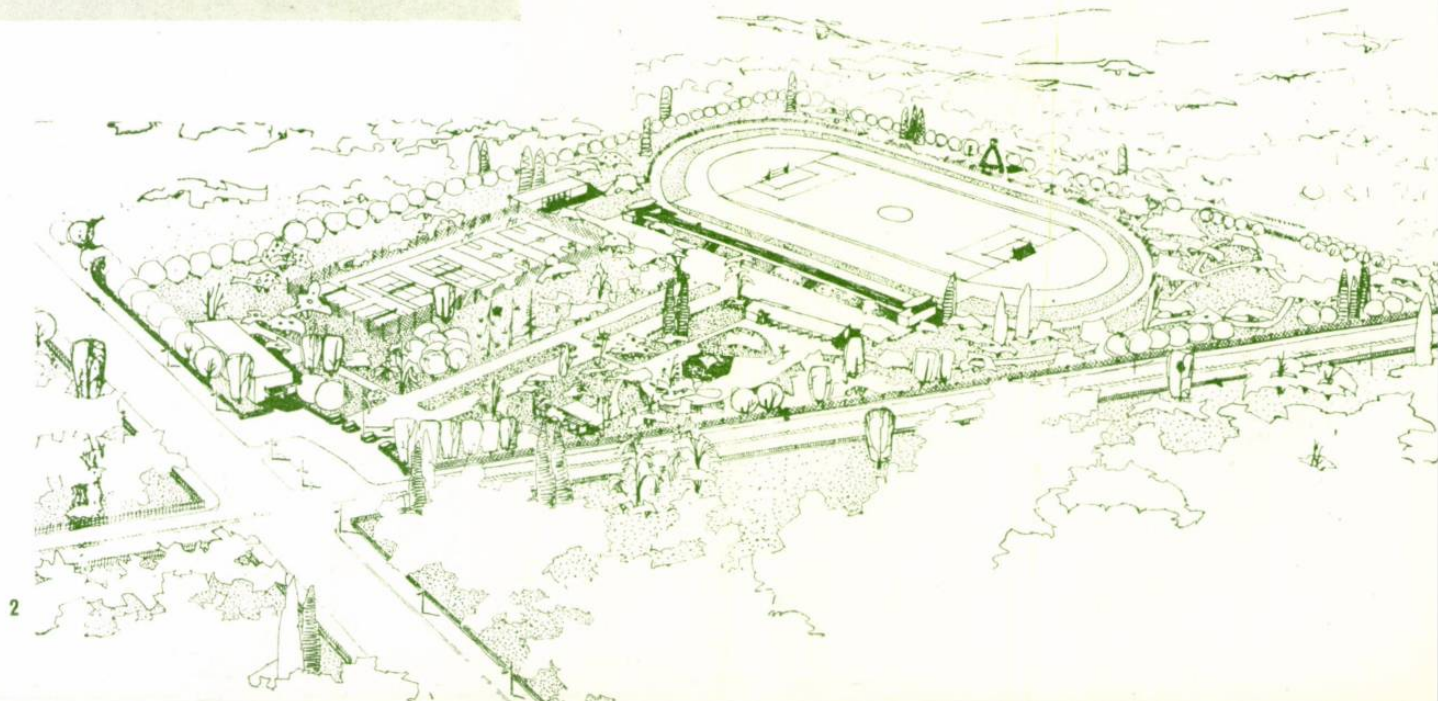
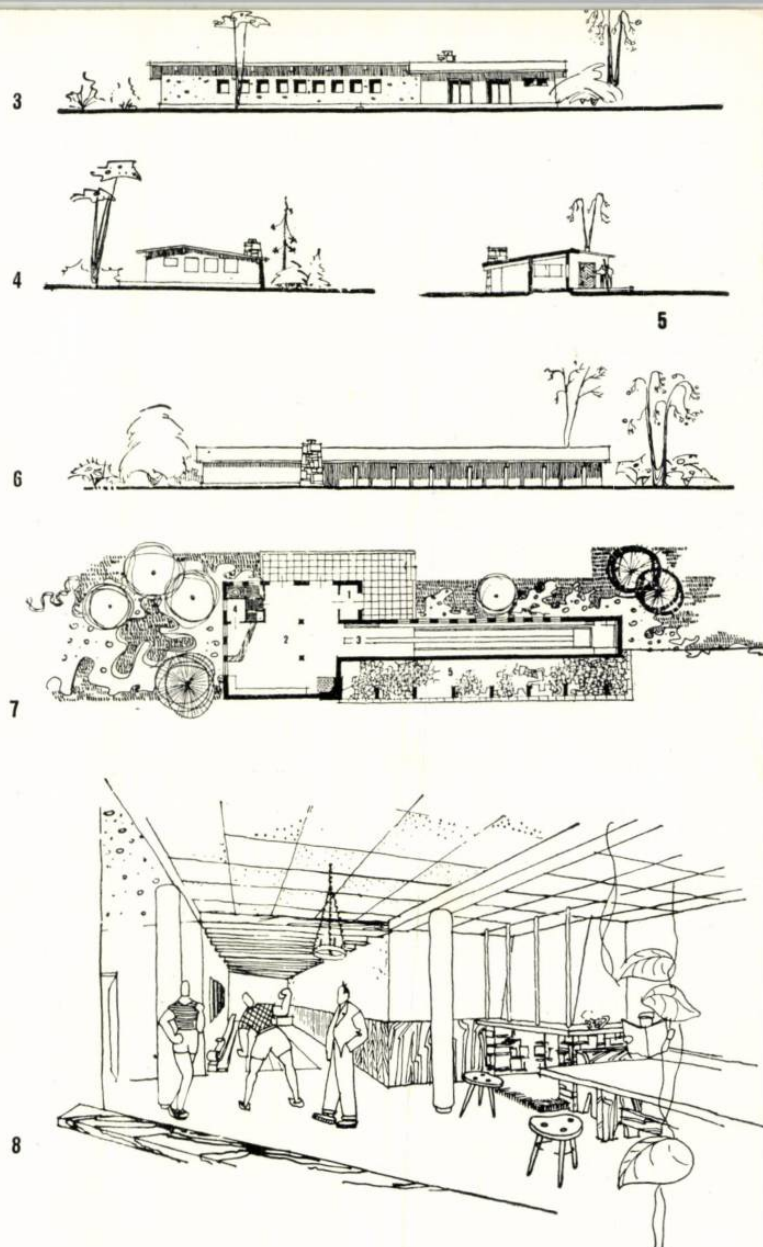
5. Secțiune

6. Fațadă

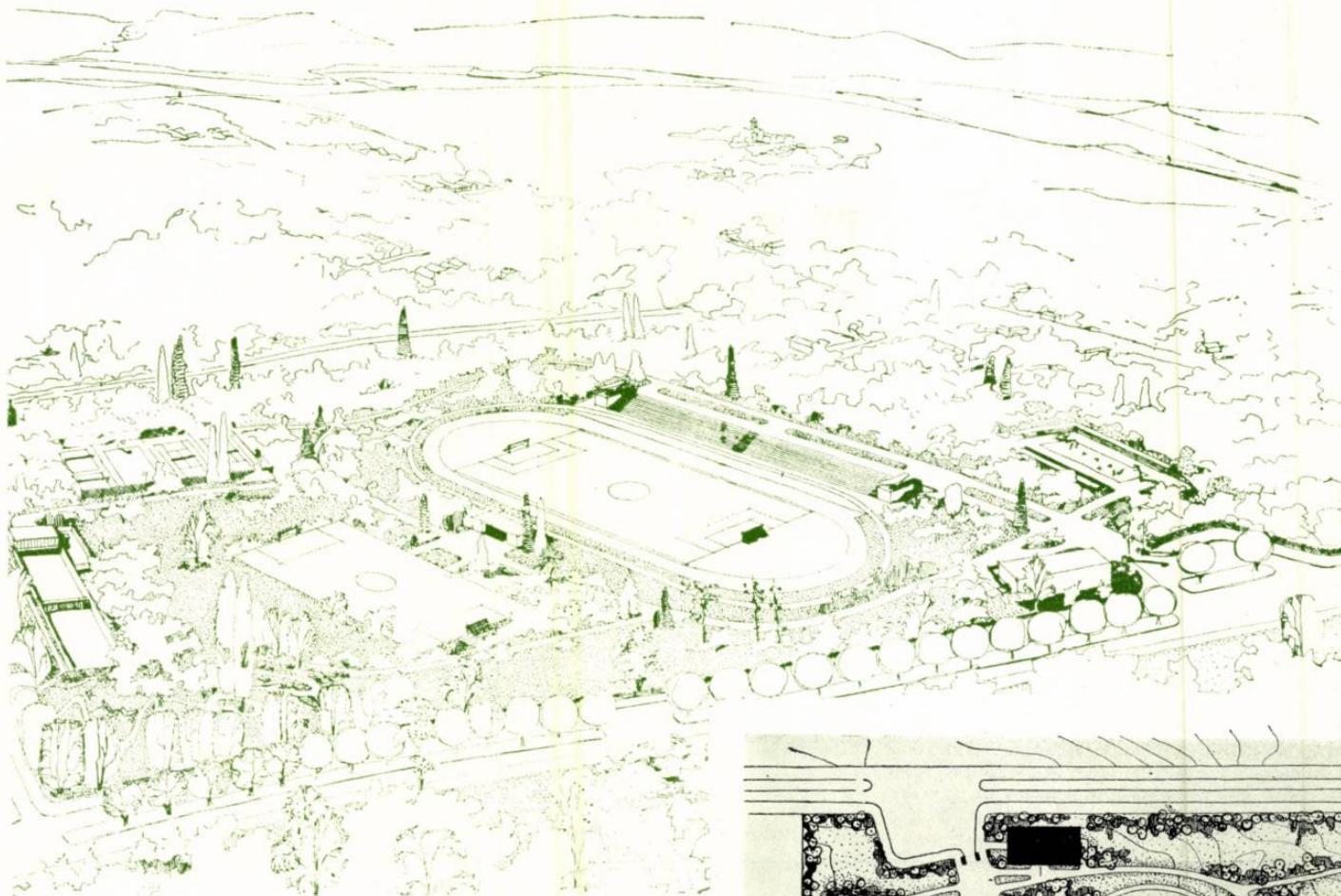
7. Plan

1. Intrare — 2. Bar — 3. Joc popice
4. Defoziț — 5. Adăpost ploaie

8. Pavilion popice — Perspectivă interioară

COMPLEX SPORTIV LA CALAFAT

Autor, arh. ROMAN POPA

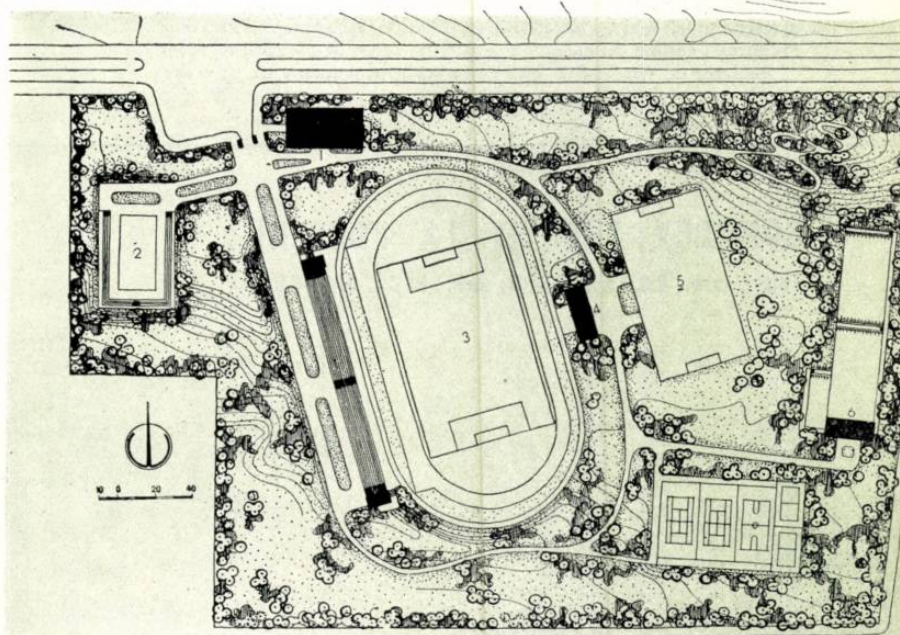
Pe un teren cu declivități destul de importante — relief caracteristic orașului așezat pe dune de nisip — a fost prevăzută amplasarea unui complex sportiv care va trebui să cuprindă:

nucleu de fotbal și atletism; tribune până la 2000 de locuri; sală de sport; terenuri roșii și de antrenament; teren de competiții cu tribune; pavilion cu vestiare pentru sportivi; pavilion cu poligon de tir.

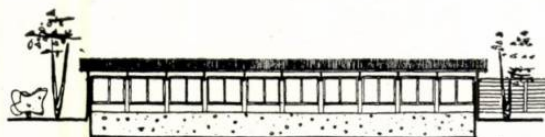
Pentru așezarea tribunelor s-a profitat de denivelările terenului; aceleași denivelări naturale au permis amplasarea terenului de competiții pe latura de vest.

Centrul compoziției îl formează stadionul, față de care sînt distribuite toate celelalte elemente: vestiarul, terenul de antrenament și terenurile roșii. Pavilionul de tir cu poligonul este retras spre latura estică a terenului. O ridicătură în colțul de nord-est îngăduie o privire de ansamblu asupra complexului.

Destinația suprafețelor de teren indică, din totalul de 12 ha, o proporție de 65% spațiu plantat, constituind un parc organizat, singurul pe care îl va avea orașul.

2

3

4

1. Perspectiva aeriană a complexului

2. Plan de situație

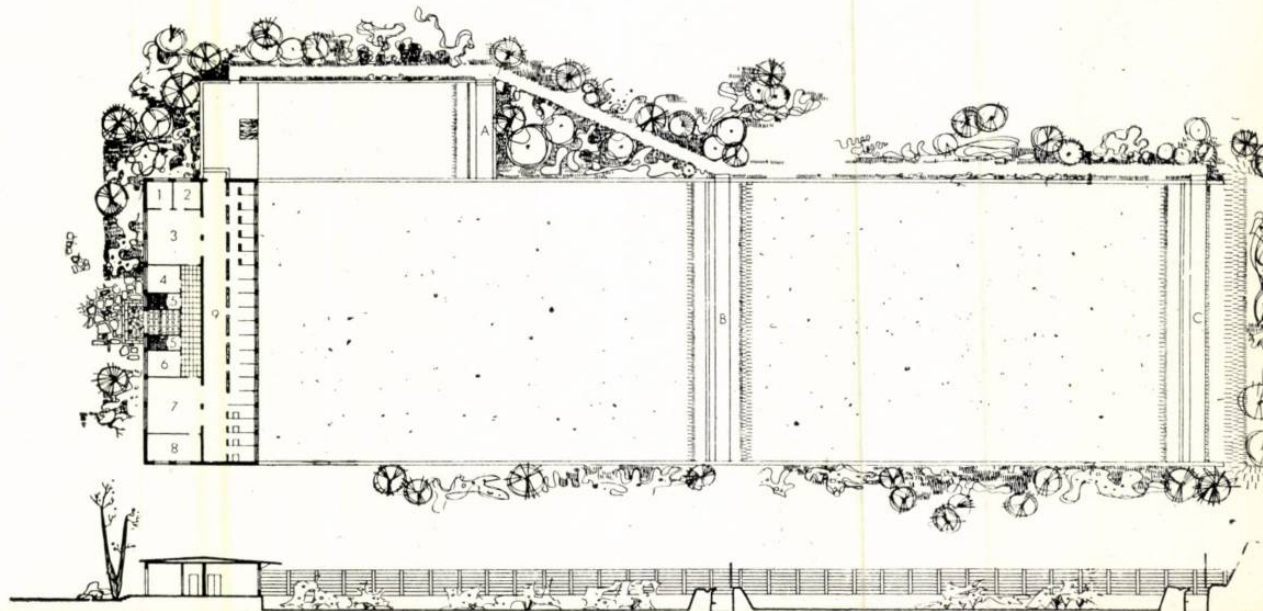
1. Sala de sport — 2. Teren pentru competiții — 3. Stadion pentru 2000 de spectatori — 4. Vestiare sportivi — 5. Terenuri de antrenament — 6. Pavilion de tir

3. Fațadele pavilionului de tir

4. Pavilion de tir — Secțiune — Plan

1. Vestiar femei — 2. Vestiar bărbați — 3. Așteptare — 4. Arbitri — 5. W.C. — 6. Administrație — 7. Cameră curățat arme — 8. Depozit de muniție — 9. Sala de tragere

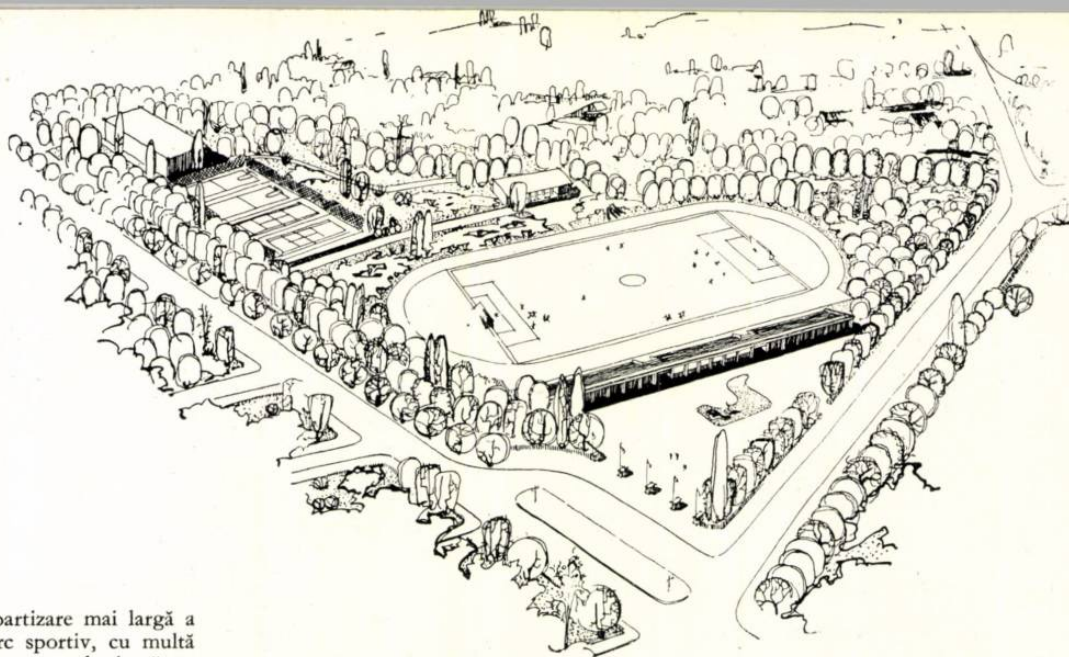
A. pistol viteză — B. tir 50 m — C. tir 100 m

COMPLEX SPORTIV LA GIURGIU

Autor, arh. ROMAN POPA

Dacă la Calafat, terenul pus la dispoziție oferă o repartizare mai largă a diverselor amenajări sportive, creindu-se de fapt un parc sportiv, cu multă plantație, la Giurgiu, suprafața de teren este redusă aproape la jumătate (cca. 6 ha).

Orientarea și terenul în formă de triunghi au determinat rezolvarea stadionului cu tribune sprijinite pe ziduri transversale, care delimitează încăperi cu diverse destinații: bufet, camere de odihnă, toalete etc. Tribunele au o capacitate de cca. 3000 de spectatori.

În partea opusă tribunelor este situat pavilionul cu vestiare, pentru cca. 130 de sportivi, care deservește și terenurile roșii. Unul dintre aceste terenuri este dotat cu tribune pentru cca. 600 de spectatori.

Intrarea pentru sportivi și public la sala de sporturi se găsește în colțul estic al terenului, cât mai aproape de oraș, avînd în vedere faptul că sala va fi folosită tot timpul anului. În apropiere se află un teren de exerciții în aer liber.

Izolarea de vînt și praf este asigurată prin plantația de pe contur.

Bilanțul teritoriului :	
construcții	4,5%
amenajări sportive	42,0%
spații plantate	35,0%
drumuri și alei	18,5%

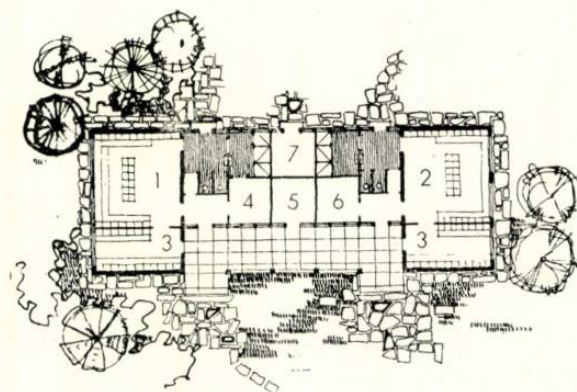
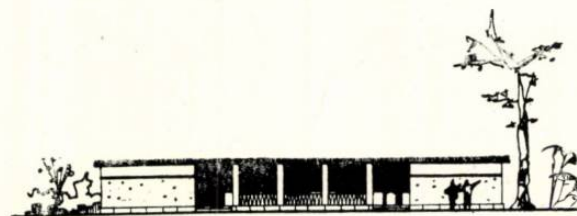
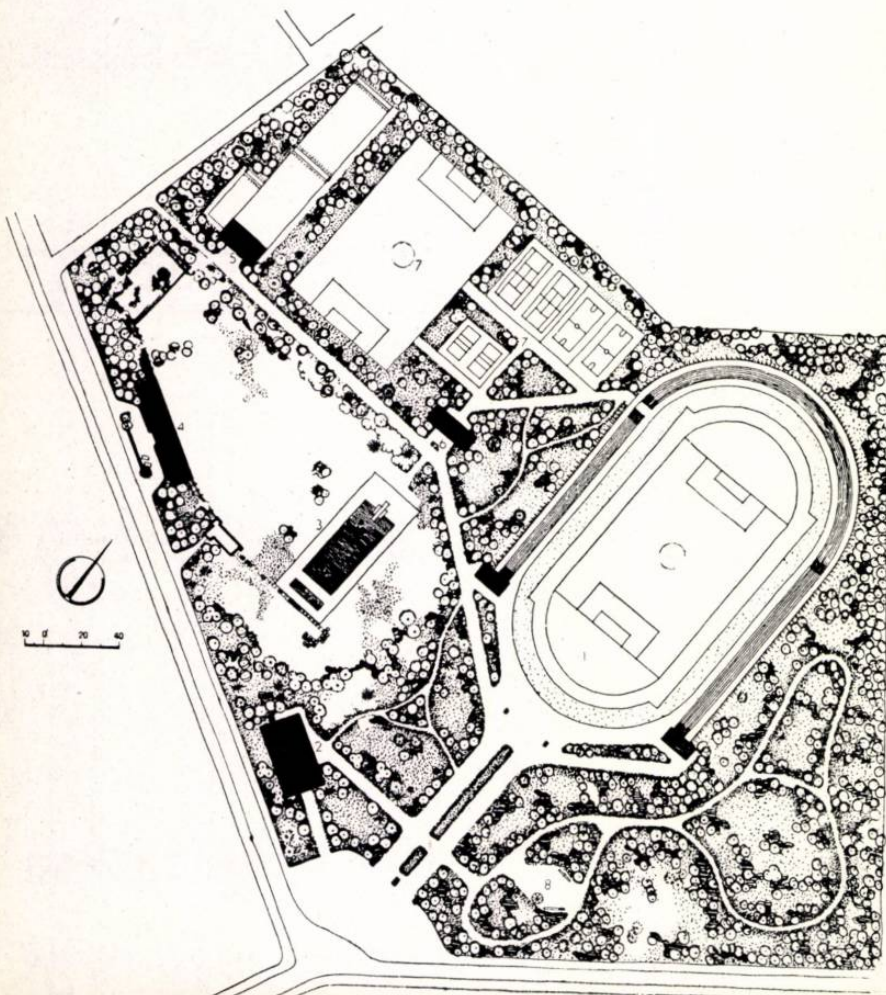
COMPLEX SPORTIV LA FOCSANI

Autori, arh. ROMAN POPA, arh. RICĂ MARCUS

Amplasamentul complexului sportiv s-a făcut la nord-estul orașului Focșani, pe un teren trapezoidal, cu mici denivelări, acoperit în parte cu livezi de pomi bătrîni, neproductivi.

Tema-program cuprinde:

- nucleul de fotbal și atletism;
- tribune pentru 3000—5000 de spectatori;
- teren de fotbal pentru antrenament;
- cîte două terenuri de tenis, baschet și volei;
- pavilion cu vestiare pentru sportivi;
- pavilion cu poligon de tir de calibru redus;
- bazin de înot de 22 × 50 m, cu trambulină de 10 m înălțime;
- pavilion cu vestiare pentru bazin;
- sală de sport de 30 × 15 m;
- terenuri de joc pentru copii.

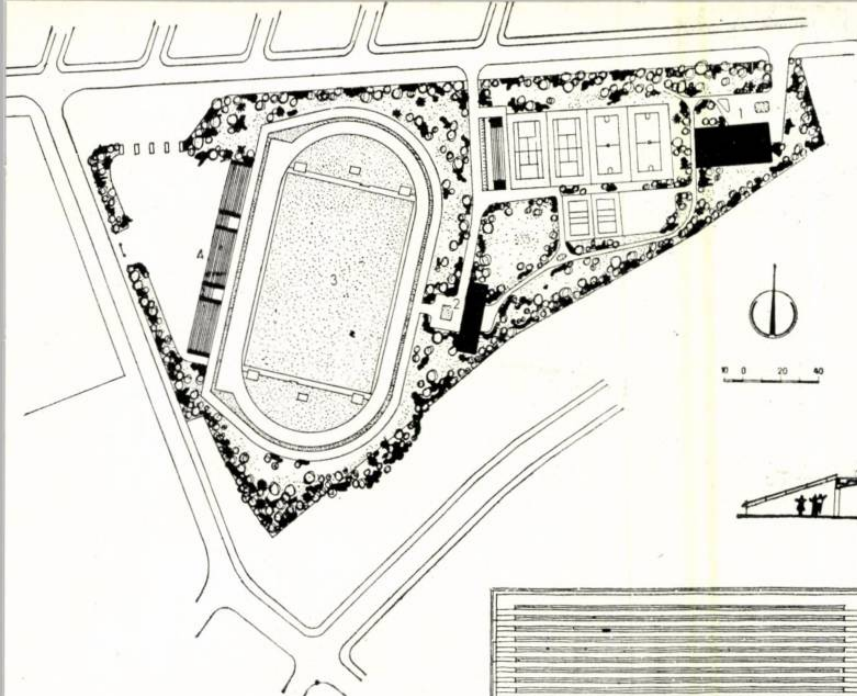
Pavilion vestiar sportivi

1. Vestiar bărbați — 2. Vestiar femei — 3. Vestiar sportivi — 4. Cameră pentru arbitri — 5. Cameră pentru oficiali — 6. Cameră pentru medic — 7. Sala cazanelor

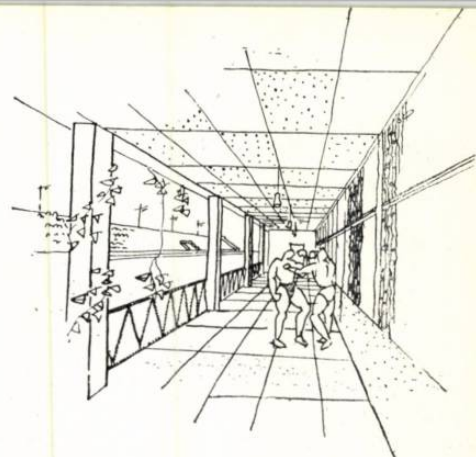
Plan de situație

1. Stadion pentru 5000 de spectatori — 2. Sală de sporturi — 3. Bazin pentru competiții — 4. Vestiare pentru bazin — 5. Pavilion de tir — 6. Vestiare pentru sportivi — 7. Terenuri de antrenament — 8. Jocuri pentru copii

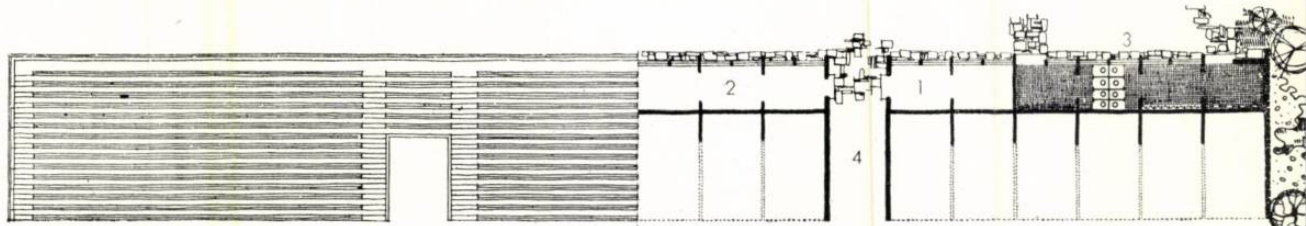

Plan de situație
1. Sală de sport — 2. Vesti-
tiar sportivi — 3. Stadion
4. Tribună spectatori

Perspectivă interioară la vestiare sportivi

Tribună spectatori

Fațadă, plan și secțiuni

1. Depozit pentru material sportiv — 2. Bufet
3. Toaletă — 4. Pasaj pe sub tribune

Legătura principală a complexului cu orașul se face prin str. Cuza Vodă, intrarea fiind precedată de un spațiu larg pentru parcaj. De aici, accesul la stadion se face printr-o alee majoră. Tribunele închid nucleul de fotbal și atletism, în formă de potcoavă.

La competițiile din sala de gimnastică, publicul intră de pe platforma pentru parcaj, iar sportivii, de pe aleea principală.

În partea opusă se află terenurile de joc pentru copii, cu tot echipamentul necesar: tobogane, leagăn, bacuri de nisip etc.

Accesibil publicului este și pavilionul vestiarelor pentru bazin, unde — când nu se țin competiții — stau la dispoziția amatorilor de ștrand o plajă întinsă, umbrare și locuri de odihnă.

Vestiarele vor avea o capacitate de cca. 500 de persoane; plaja poate primi pînă la 2000 de persoane, revenind cîte 10 m²/persoană.

Între poligonul de tir și stadion au fost prevăzute amenajări exclusiv pentru sportivi: terenuri roșii, terenuri de antrenament și pavilionul vestiarelor.

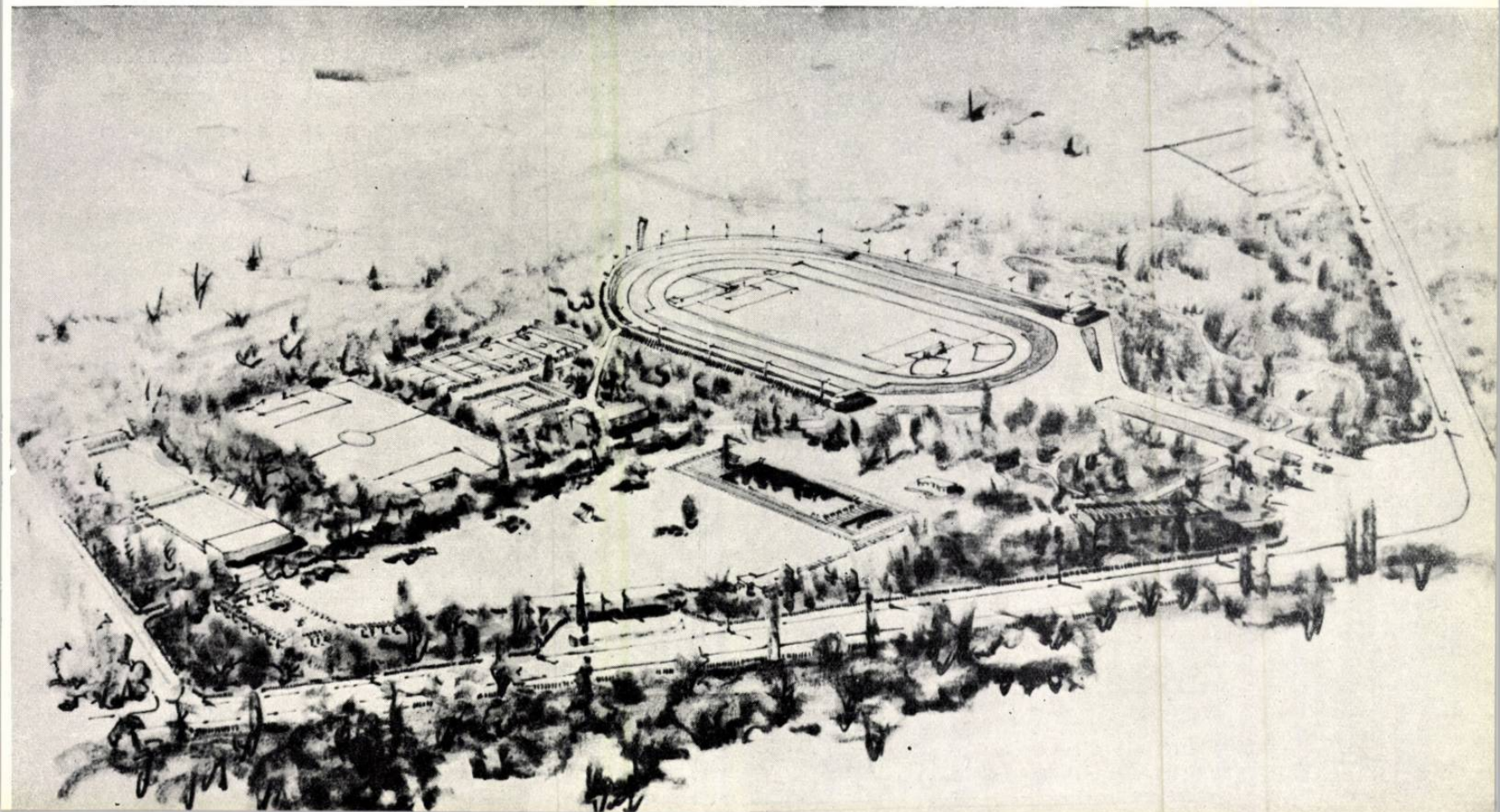
Sînt delimitate astfel două zone:

I. Zona spectacolelor sportive cu caracter mixt, accesibilă publicului, cuprinzînd stadionul, tirul și bazinul de natație. Această zonă, cu acces controlat, a fost amplasată perimetral, cu legături imediate de la străzile adiacente.

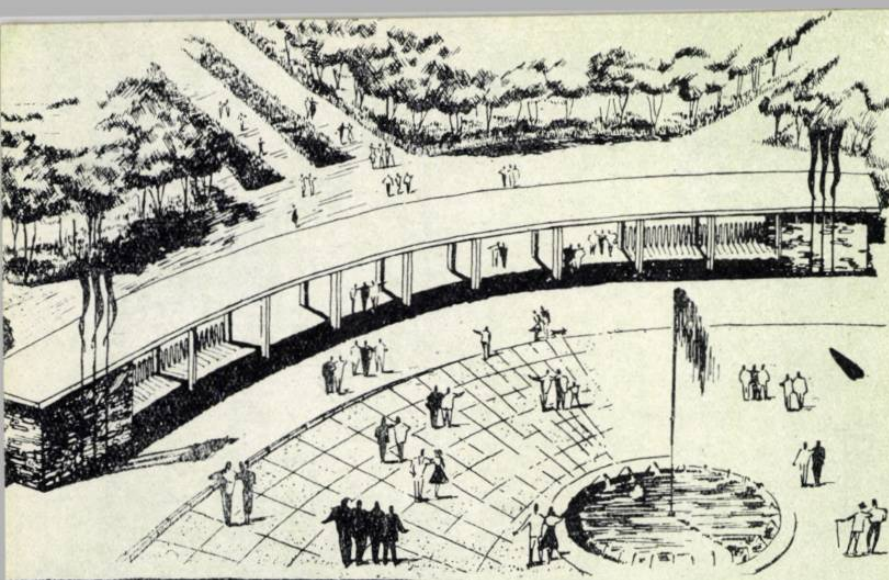
II. Zona de antrenament, rezervată exclusiv sportivilor: terenurile roșii și de antrenament.

Terenurile de joc pentru copii ar putea să intre în această categorie.

Bilanțul teritoriului indică marea suprafață ocupată de plantații (64%), ceea ce va da acestui complex caracterul de parc sportiv, mai ales dacă ținem seama și de faptul că, în etapa următoare, se va putea continua spre est cu un parc de agrement, necesar orașului, care actualmente nu are o rețea suficientă de spații plantate.

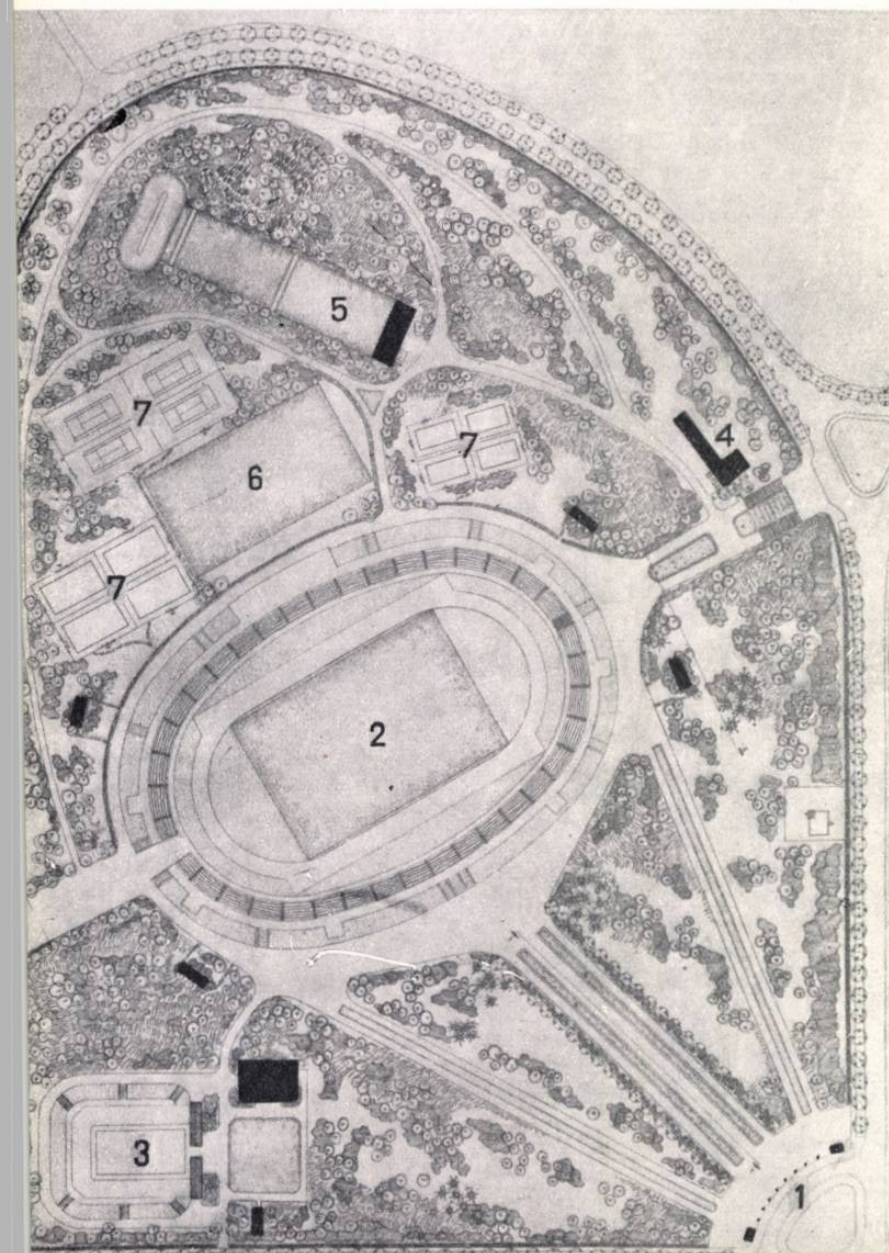

1

2

3

COMPLEX SPORTIV LA HUNEDOARA

Autori, arh. ANA SOLOMON, arh. BLANCHE MACHITRA, ing. VICENȚIU HARAM, coordonator tehnic, ing. DUMITRU ZANĂ

În ultimii ani, paralel cu construcțiile de locuințe, orașul Hunedoara se completează și cu clădiri și amenajări social-culturale. În cadrul acestui program s-a proiectat în 1956 complexul sportiv al orașului, care va avea ca nucleu un stadion cu o capacitate de cca. 15 000 de locuri.

Din cauza lipsei unui plan de sistematizare aprobat și mai ales din cauza calității terenului format din argile contractile (caracteristice zonei deluroase a orașului), amplasarea acestui complex s-a precizat cu oarecare dificultăți. Teritoriul, având o suprafață de cca. 18 ha, a fost astfel ales încât, fără să fie departe de oraș, nu stăjenește dezvoltarea lui și, totodată, permite lucrări de terasamente cu distanțe mici de transport (între 200 și 500 m).

Accesele spre complex sînt asigurate prin drumul de legătură dintre gară și orașul muncitoresc și prin bulevardul din axa clubului-cinematograf.

Ansamblul proiectat cuprinde un stadion cu cca. 12 000 de locuri cu anexe, o arenă de competiții pentru cca. 2 500 de spectatori, cu vestiare pentru sportivi, un poligon de tir de calibru redus, o popicărie cu două piste, terenuri de volei, baschet și tenis.

Capacitatea stadionului urmează a fi mărită pînă la 15 000 de spectatori, prin adăugarea unei tribune de beton armat, care se va proiecta ulterior.

În ansamblu, complexul sportiv a fost gîndit ca un parc, ca o continuare a fișei verzi de pe versantul de vest al terasei orașului.

În cadrul complexului, stadionul și arena de competiții — cele două amenajări care atrag un număr mare de persoane — ocupă partea de vest, plană, a terenului, în timp ce restul amenajărilor sportive ocupă fișa de est, în pantă.

În dreptul celor două intrări publice ale ansamblului, plantația a fost proiectată în sistem regulat, oarecum geometric, cu partere de flori și alinamente de arbori și arbuști; în restul complexului, plantația este tratată liber, cu grupuri variate de arbori și plante perene. Numai în jurul poligonului de tir a fost prevăzută o plantare masivă, atît din motive de securitate, cît și în scopul atenuării zgomotelor.

Pentru a asigura o înscriere cît mai plăcută a construcțiilor în ansamblul verde al parcului se va, folosi pentru toate zidăriile exterioare piatră din regiune, colorată în galben-cenușiu. Stadionul și arena de competiții vor fi realizate prin terasamente rezultate exclusiv din umplutură, din cauza nivelului ridicat al pînzei de apă freatică. Pămîntul necesar pentru umplutură va fi obținut, parte din decaparea unei terase existente, și parte din amenajarea dealului Chizid de pe latura de est a complexului.

Tipul de gradene folosit a fost cel de la stadionul « 23 August » din București, care asigură, mai mult decît oricare alt sistem, etanșeitatea necesară argilei din umplutură.

Taluzurile exterioare urmează să fie gazonate. Clădirea destinată vestiarelor, dimensionată, atît pentru competiții de fotbal și atletism, cît și pentru deservirea terenurilor de antrenament, va fi înscrisă în taluz, pe latura de est a stadionului. Accesul sportivilor pe stadion se va face printr-un tunel de legătură între vestiare și teren. Pentru defilări sportive s-a lăsat o intrare largă pe latura îngustă, de nord, a stadionului.

Bufetele au fost proiectate de-a lungul aleii de coronament, pe platforme speciale, pentru ușurința deservirii. Grupurile de w.c.-uri au fost amplasate în patru puncte, ușor accesibile, pe drumul ce înconjură stadionul.

★

Pavilionul popicăriei este situat în parcul complexului sportiv, în apropierea intrării; el va fi folosit și iarna. În afara celor două piste de popice, el mai cuprinde și o intrare cu tambur, vestiare cu duș, w.c.-uri, un mic bufet și un depozit.

La concursuri, spectatorii pot sta, fie în spatele locurilor de elansare, fie de-a lungul pistei.

Atît în interiorul, cît și în exteriorul pavilionului, sistemul constructiv este aparent (de exemplu, chesoanele).

Ferestrele foarte mari sînt o consecință a situării pavilionului în parc. O terasă descoperită, cu o pergolă de lemn, leagă construcția de parcul din jur, permițînd și accesul direct, în timpul verii.

★

Poligonul de tir (calibru redus) este situat mai retras în cadrul ansamblului și va fi înconjurat de o plantație deasă și înaltă.

Pavilionul de tir are 18 paturi de tragere și anexele necesare: birou de arbitri, vestiare, w.c.-uri, armurărie, sală de curățat arme, depozit de muniții, magazie.

Pavilionul funcționează și iarna și este încălzit, în afară de sala de tragere.

Cîmpul de tragere are două șanțuri de ținte (la 50 și la 100 m). Accesul la șanțuri se face din exteriorul zidului înconjurător; aceste șanțuri sînt în parte acoperite, pentru protecția celor ce schimbă țintele, și permit o acoperire totală cînd nu sînt folosite; o biută de pămînt asigură protecția împreună cu zidul înconjurător. Acesta continuă zidurile pavilionului, astfel încît pavilionul și cîmpul de tragere formează o construcție unică.

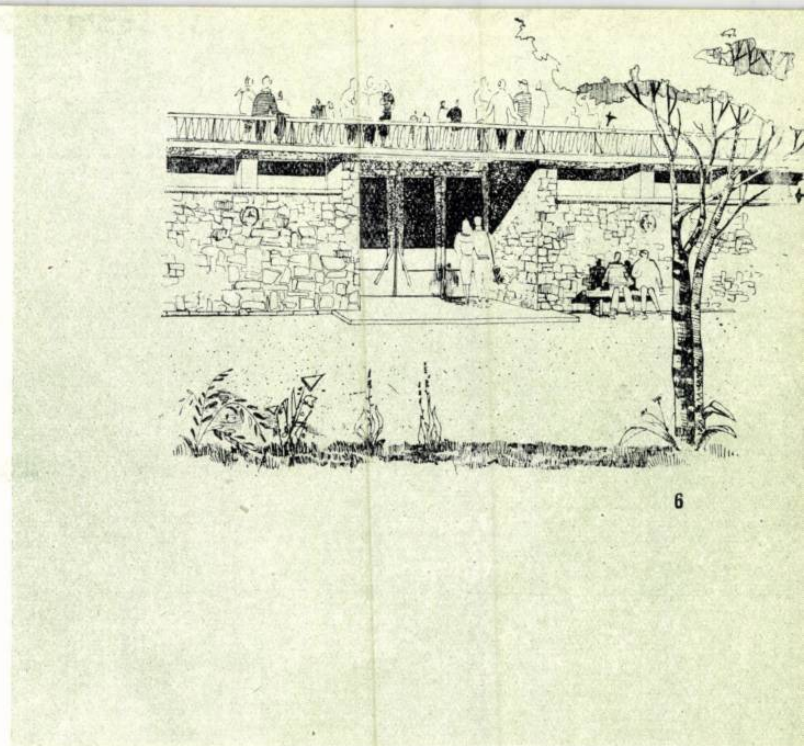
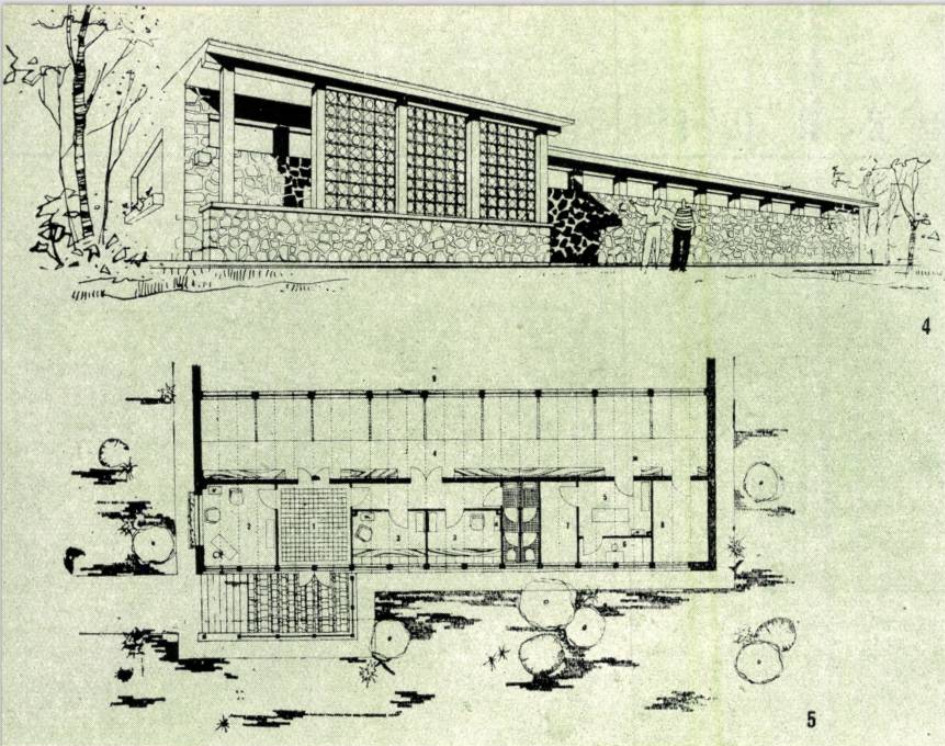
Elementele constructive sînt aparente; aspectul construcției este simplu și are ca unic accent decorativ intrarea, marcată printr-un panou traforat.

Sistemul constructiv adoptat pentru construcțiile complexului este unitar și se bazează pe faptul că toate aceste construcții au fost proiectate pe bază de modul. Acoperirea se face cu chesoane prefabricate pe ziduri portante, fie chesoane puse înclinat (pavilion de tir, popicărie), fie chesoane în două pante (popicărie), fie puse orizontal, formînd terasă (vestiare, stadion și arenă). Zidăria exterioară este mixtă — cărămidă la interior și piatră la exterior — dînd un aspect unitar construcțiilor din cadrul complexului.

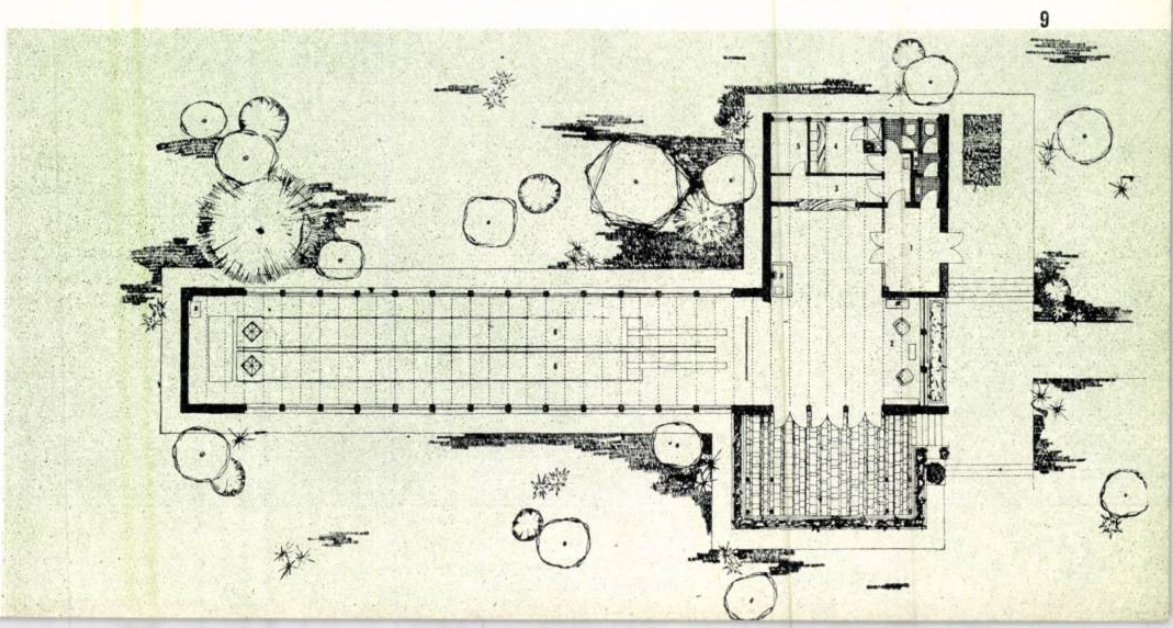
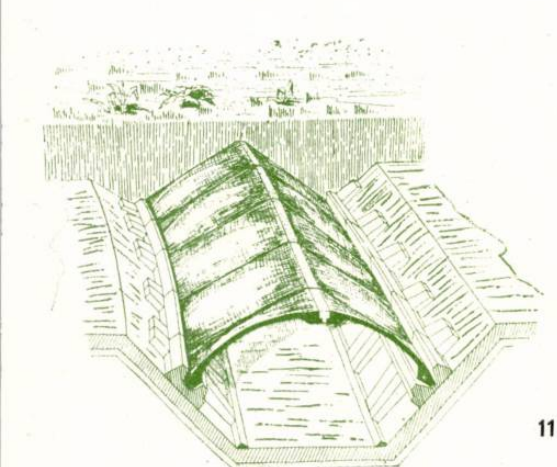
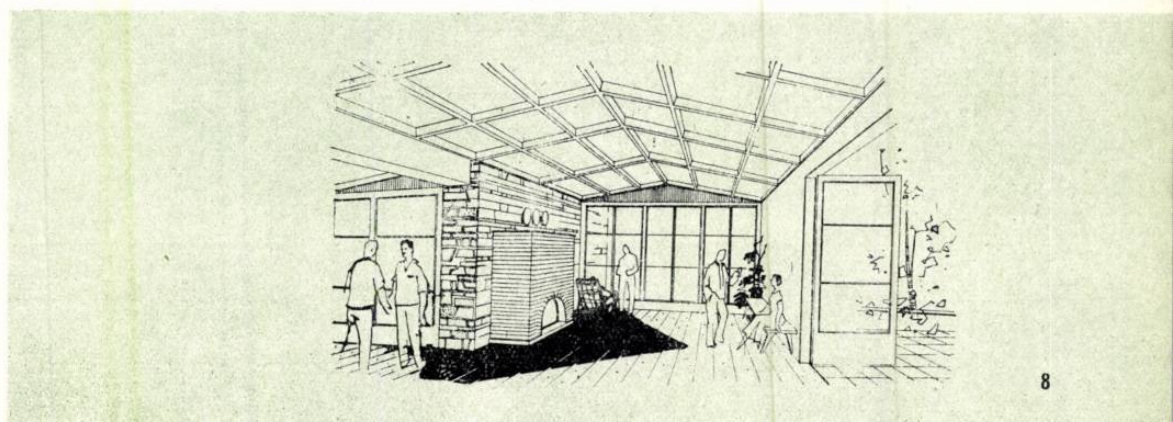
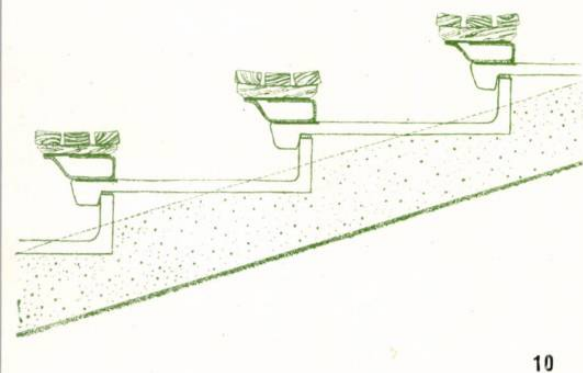
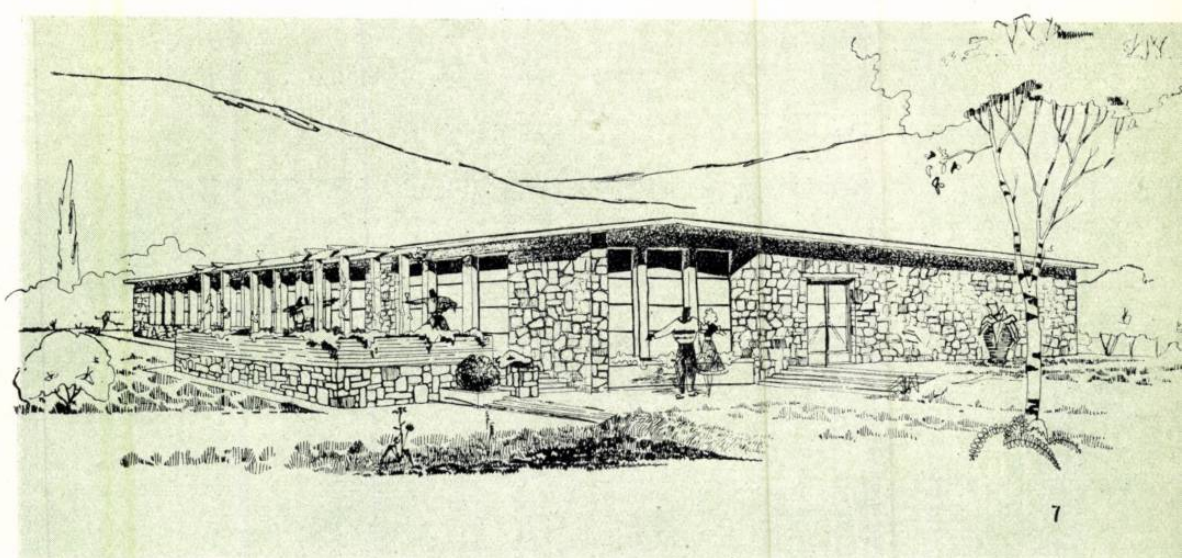
O rezolvare tehnică interesantă a fost dată problemei acoperirii celor trei canale descoperite, cu deschideri diferite, existente pe teren. Acoperirea se va face cu elemente prefabricate de beton armat cu dublă curbă (de un singur tip), care reazemă pe elemente prefabricate în formă de H. Acest sistem de acoperire lasă neatînse canalele și se montează extrem de simplu.

Arh. Ana Solomon

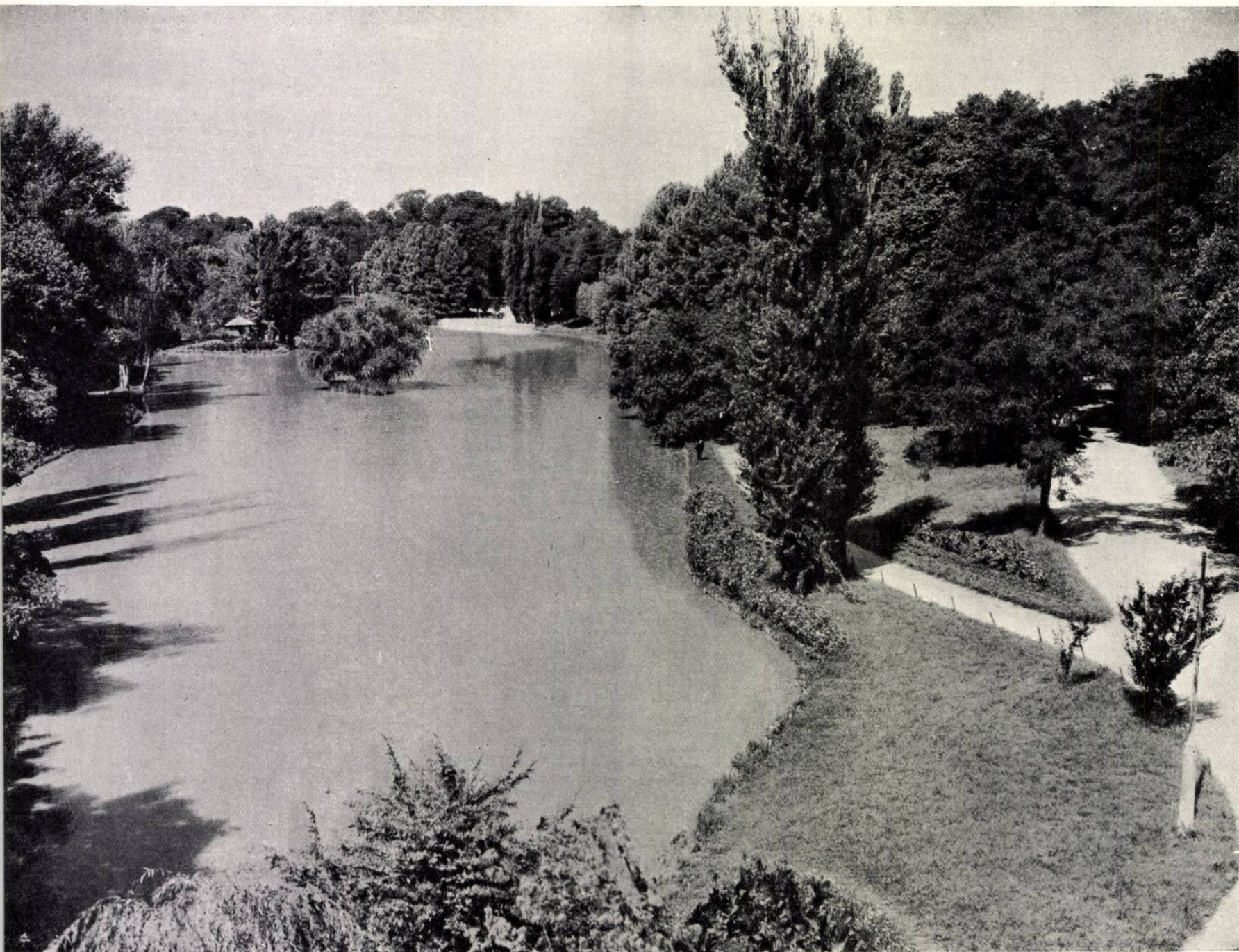
1. Intrarea principală în complexul sportiv
2. Macheta stadionului
3. Planul de situație al complexului sportiv
4. Intrare — 2. Stadion — 3. Arena de competiție — 4. Popicărie — 5. Poligon de tir calibru redus — 6. Teren de fotbal pentru antrenament — 7. Terenuri de volei, baschet și tenis
4. Pavilion de tir — Perspectivă
5. Pavilion de tir — Plan
1. Hol — 2. Birou arbitri — 3. Vestiare
4. Sala de tragere — 5. Sala de curățat arme — 6. Armurărie — 7. Depozit muniție — 8. Magazie — 9. Cimp de tragere
6. Stadionul — Intrarea la vestiarele sportivilor
7. Popicărie — Perspectivă
8. Popicărie — Perspectiva interioară a locului de odihnă
9. Popicărie — Plan
1. Vestibul — 2. Loc de odihnă — 3. Bufet
4. Vestiar cu duș — 5. Depozit — 6. Piste de popice
10. Gradene
11. Sistemul de acoperire a canalelor cu elemente prefabricate din beton armat cu dublă curbură

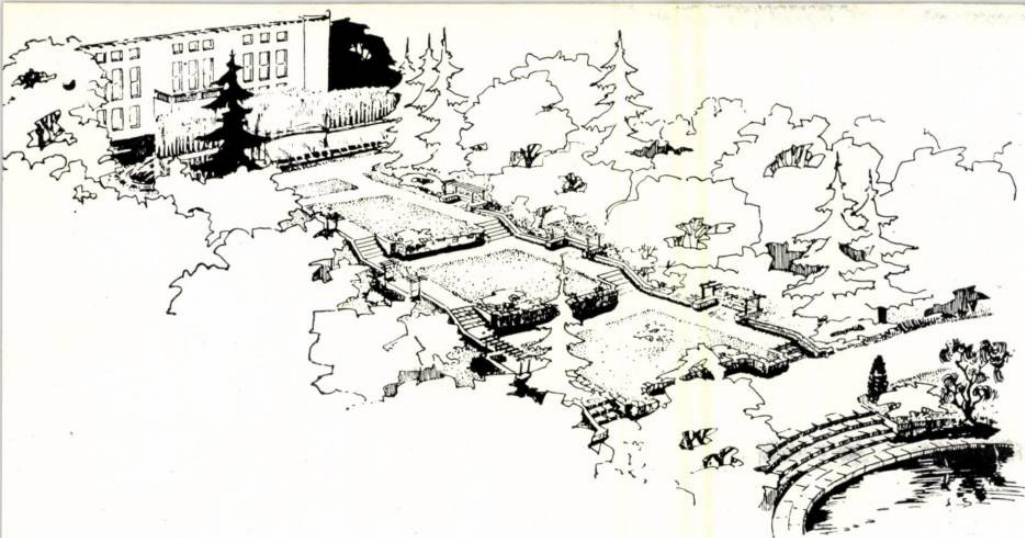

3. P A R C U R I

Craiova—Parcul Poporului

Perspectiva scării de acces în parc

REFACEREA UNUI PARC DE ACUM UN SECOL

Autori, arh. RICA MARCUS, arh. ELENA
ANDONE, ing. BERTA GYARFAS

În urmă cu 100 de ani, în jurul unui vechi conac din regiunea București, Fr. Mayer *, primul arhitect peisagist din țara noastră, a proiectat și a executat un parc în suprafață de cca. 8 ha.

Conacul, așezat pe o terasă, domină parcul compus în stil peisager; pe porțiunea mlăștinoasă a terenului a fost amenajat un mic lac alimentat dintr-un izvor; în parc au fost construite diferite edicule care servesc pentru recreare și odihnă, ca pavilionul metalic și cel de lemn (unde se afirmă că Eminescu ar fi conceput Scrisoarea a III-a) și un mic bazin de înot în aer liber, denumit «baia romană». După obiceiul timpului, nu lipsea nici un «templu al virtuții» (o mică capelă). De-a lungul aleilor erau dispuse statui și vase care completau decorul.

În ultimii ani, clădirea fostului conac a fost pusă la dispoziția unui institut de cercetări. Fără ca în prealabil să se fi elaborat un proiect de amenajări generale, a fost construit în parc un mare bazin de înot de formă ovoidală, care, fiind amplasat întâmplător față de construcția existentă, a constituit principala dificultate la întocmirea prezentului proiect.

Prin temă s-a precizat că rolul parcului este de a constitui pentru cercetători un loc de destindere, în care să poată practica și sporturi.

Legătura dintre terasa superioară și nivelul bazinului și al parcului a fost soluționată compozițional printr-o succesiune de terase, care se încadrează în forma generală a unui trapez, formă care permite o legătură nesupărătoare între cele două elemente majore așezate întâmplător alături: conacul și bazinul.

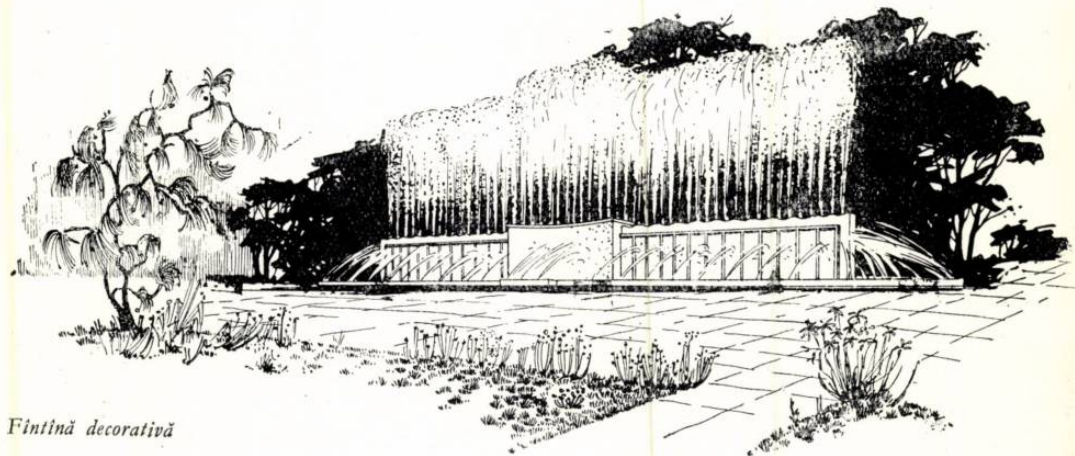
De-a lungul teraselor, vegetația este variată și întreruptă de grupuri de pergole care acoperă locuri de odihnă.

Traseul aleilor are caracter peisager, urmărind punerea în valoare a unor grupuri de arbori monumentali, din care nu puțini au peste o sută de ani.

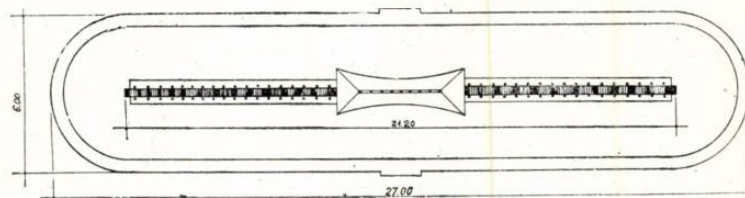
În afara refacerii întocmai a vechilor pavilioane, a mai fost proiectată, într-un luminiș, o construcție anexă terenurilor de volei, baschet și tenis de câmp. Pentru terenurile mlăștinoase a fost proiectată o rețea de drenaj; apele care se colectează de pe terasa superioară vor fi oprite de un șanț de gardă, ce se scurge prin colectorul drenurilor. În sfârșit, vechiul pârâu a fost reamenajat pentru a i se asigura scurgerea în bune condiții.

Vegetația existentă va fi rărită și curățată de lăstari de salcîm, plop sau alte esențe nedorite și va fi completată cu numeroși arbori, arbuști floriferi și plante perene sălbătice.

Grupuri de fântini decorative completează acest ansamblu, care va constitui un adevărat loc de recreație pentru cercetători.

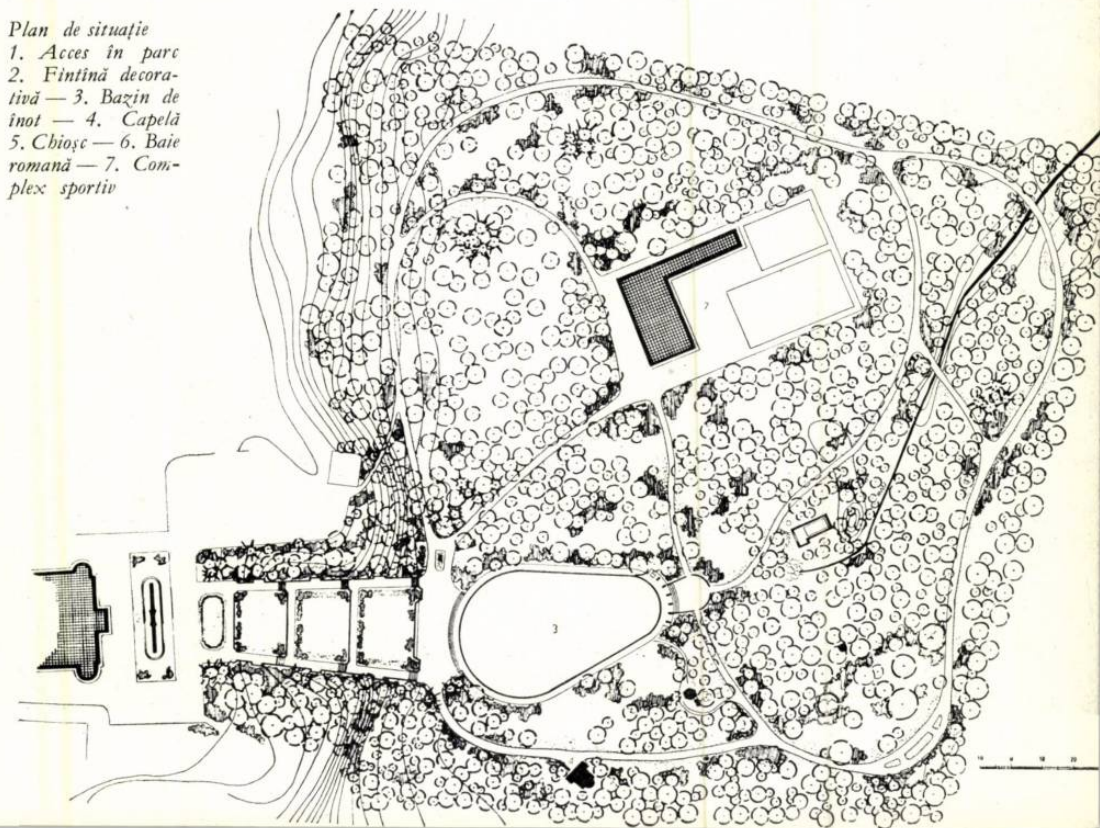

Fîntină decorativă

Plan de situație

1. Acces în parc
2. Fîntină decorativă — 3. Bazin de înot — 4. Capelă
5. Chioșc — 6. Baie romană — 7. Complex sportiv

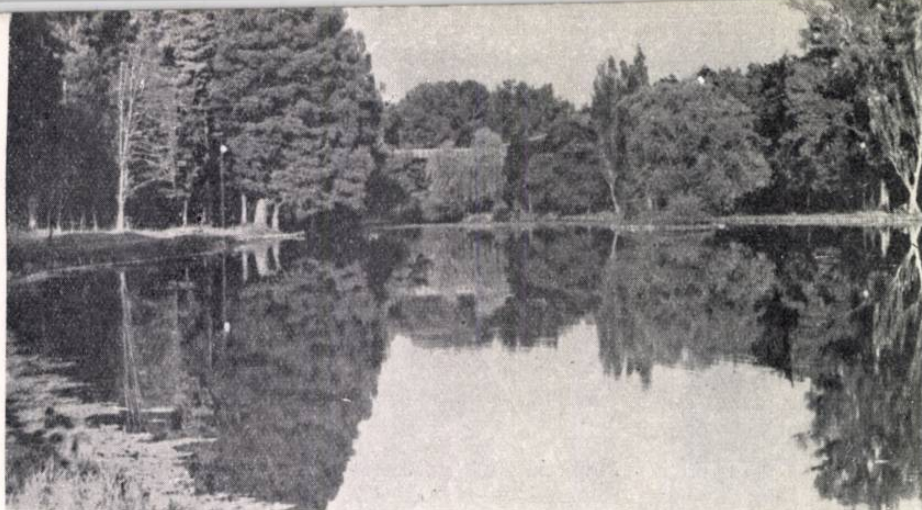

* Autorul Cișmigiuului și al grădinii Kiseleff

REFACEREA PARCULUI POPORULUI DIN CRAIOVA

Autori, arh. RICĂ MARCUS, arh. FERNAND ZISMAN

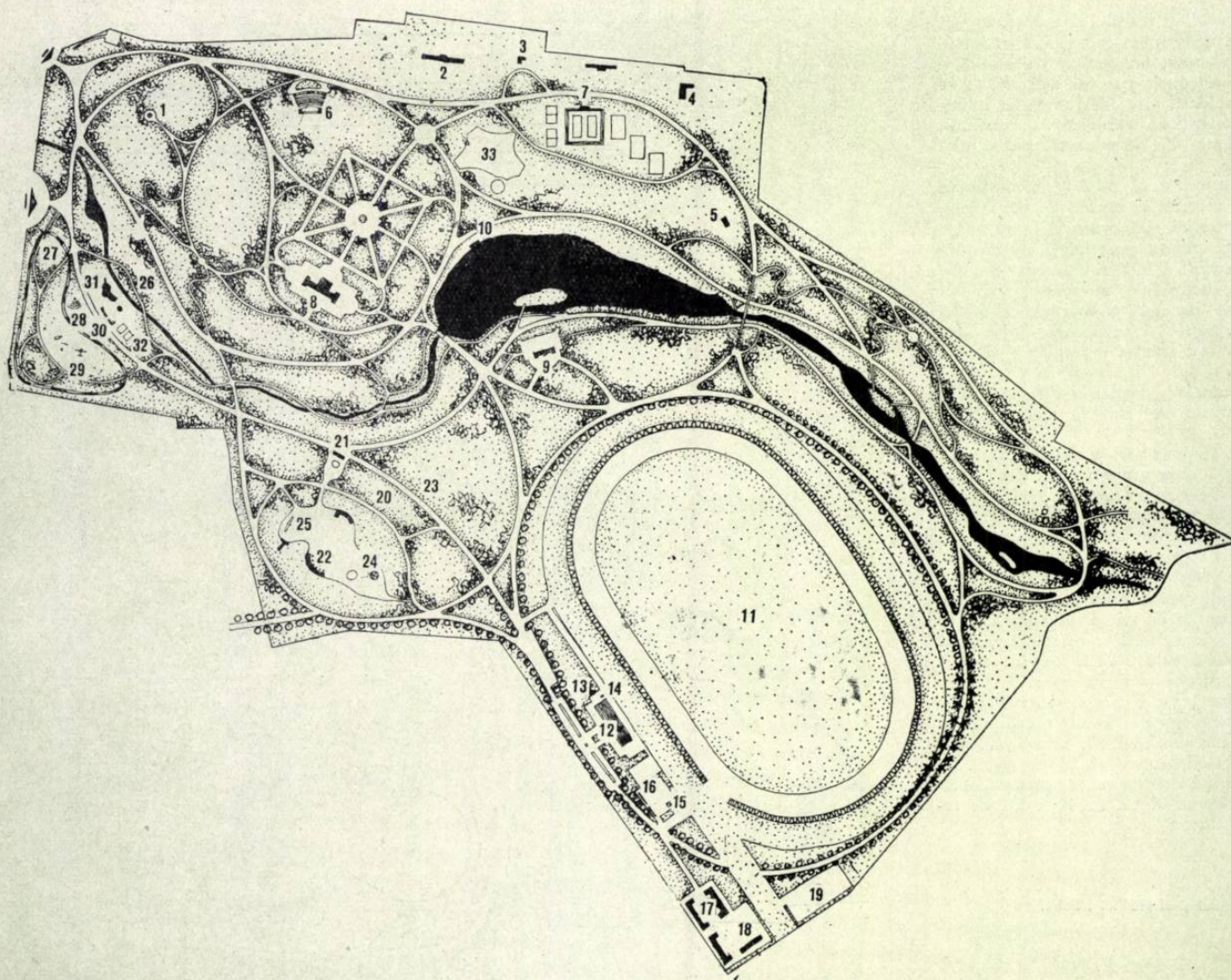

1

2

1. Craiova — Parcul Poporului — Vegetația plantată de-a lungul malurilor este deosebit de variată ca forme, dimensiuni și culoare, prezentând tablouri armonioase în tot cursul anului
2. Vedere generală a parcului. În prim plan, adăpost rustic de ploaie
3. Planul de situație al parcului — 1. Glorieta (pavilion) 2. Remize — 3. Casa grădinarului — 4. Sere — 5. Castel de apă — 6. Teatru în aer liber — 7. Terenuri de sport 8. Club — 9. Lăptărie — 10. Debarcader — 11. Hipodrom (a. trap, b. galop) — 12. Tribună — 13. Case pariuri 14. Arbitri sosire — 15. Padoc cîntar — 16. Boxe cai 17. Grăjduri — 18. Furaj-fîn — 19. Zona exterioară a grajdului — 20. Zonă distracții — 21. Restaurant-bar 22. Magazine — 23. Distracții — 24. Călușei — 25. Roata lumii — 26. Parc pentru copii — 27. Gară pionieri 28. Estradă — 29. Jocuri diverse — 30. Vestiar ștrand 31. Bazine — 32. Volei — 33. Colț zoologic
4. La umbra unui dud secular s-a construit o adevărată fermă în stil elvețian, care adăpostește un bufet-restaurant
5. Puntea suspendată și ruinele din fund, care adăpostesc un prozaiic rezervor de apă, sînt și ele rezolvate în același stil romantic
6. Plute tinere pe malul lacului
7. Siluete de taxodium (chiparos de baltă) între stînci și ape

3

Parcul proiectat pentru orașul Craiova în jurul anului 1905, de cunoscutul arhitect peisagist francez Redont, a suferit numeroase distrugerii, mai ales în timpul ultimului război mondial; dezvoltarea orașului și nevoile noi ale populației au impus ca în tema refacerii să se introducă dotări care inițial nu au existat.

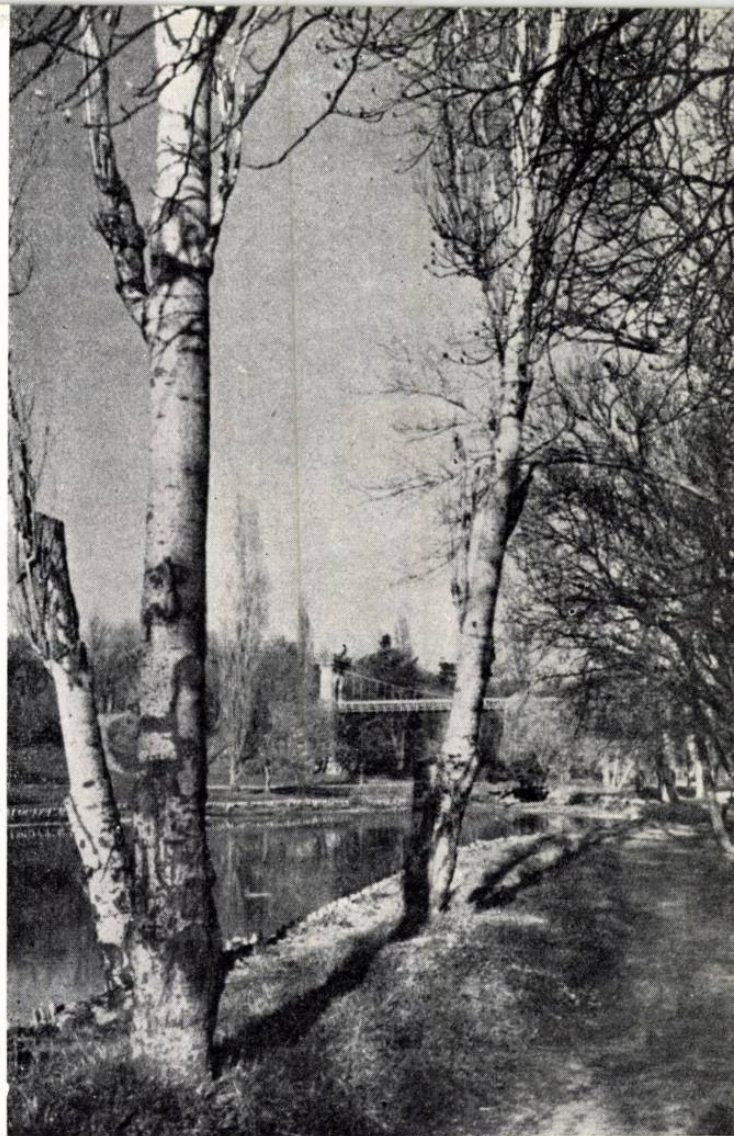
La soluționarea temei s-a pornit de la ideea că aspectul romantic al parcului este necesar, nu numai să fie păstrat, dar chiar refăcut după concepția inițială a autorului. Pentru realizarea acestei idei au fost utilizate numeroase desene originale ale autorului (găsite în arhivele Sfatului popular) și o carte cu caracter monografic publicată în Franța. În ceea ce privește traseul aleilor, atât în partea centrală, cât și în jurul lacului, n-au fost introduse nici un fel de modificări. În partea de nord a fost deschisă o intrare nouă, asigurându-se astfel o legătură mult mai scurtă cu cartierele noi din preajma uzinelor Electroputere.

Vechiul hipodrom, necorespunzător ca traseu și dotări, a fost proiectat ca să poată corespunde desfășurării unor concursuri republicane, fiind un loc de competiții pentru caii de rasă ai numeroaselor herghelii de stat din regiune. Tribune, grajduri, finare și alte instalații anexe îi vor asigura buna funcționare. Pentru hipodrom s-a deschis o nouă cale de acces, direct de la șosea, pentru a nu se traversa aleile parcului cu vehicule sau animale.

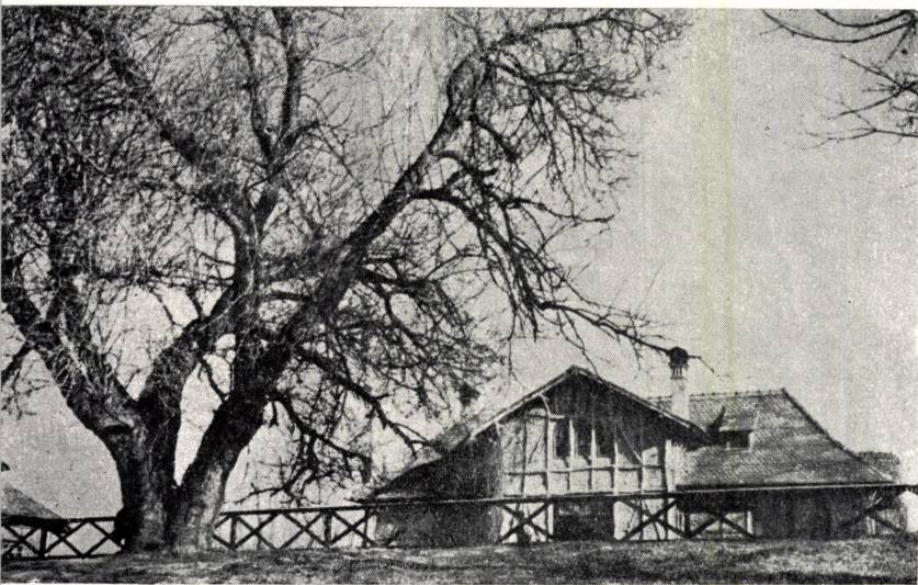
Pe una dintre aleile de centură, într-un luminiș, au fost amplasate câteva terenuri de sport, dintre care unul de patinaj. Într-o altă parte a parcului, de asemenea izolat de drum, a fost prevăzută zona distracțiilor. În apropierea intrării a fost proiectat un ștrand pentru copii, terenul pionierilor, terenuri de joc amenajate variat etc.

Pentru activitatea culturală a fost proiectat un teatru în aer liber — avînd o amplasare mai corespunzătoare decît o improvizație realizată în urmă cu cîțiva ani — și o bibliotecă.

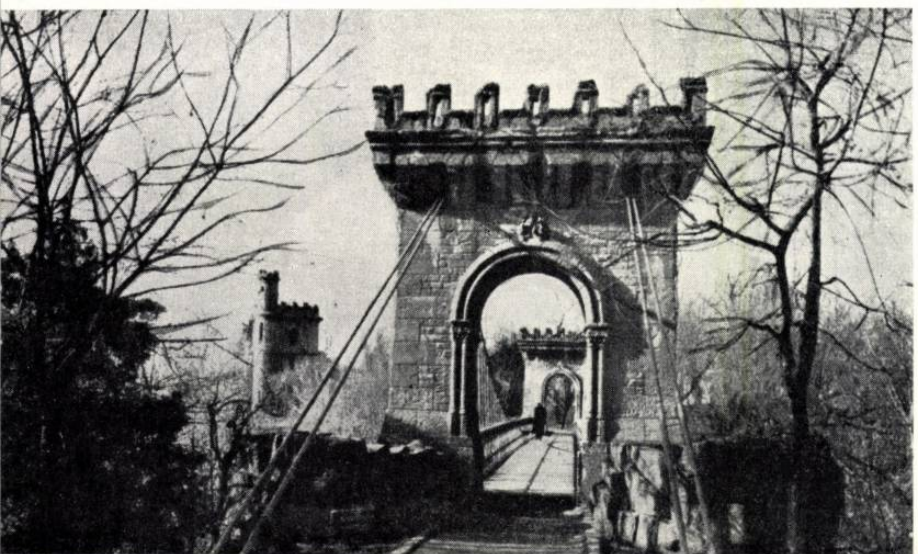
Prin refacerea Parcului Poporului din Craiova, respectîndu-se elementele lui valoroase, caracterul romantic al parcului, se va crea un cadru cum nu se poate mai potrivit pentru odihna și activitatea culturală a oamenilor muncii din acest oraș.

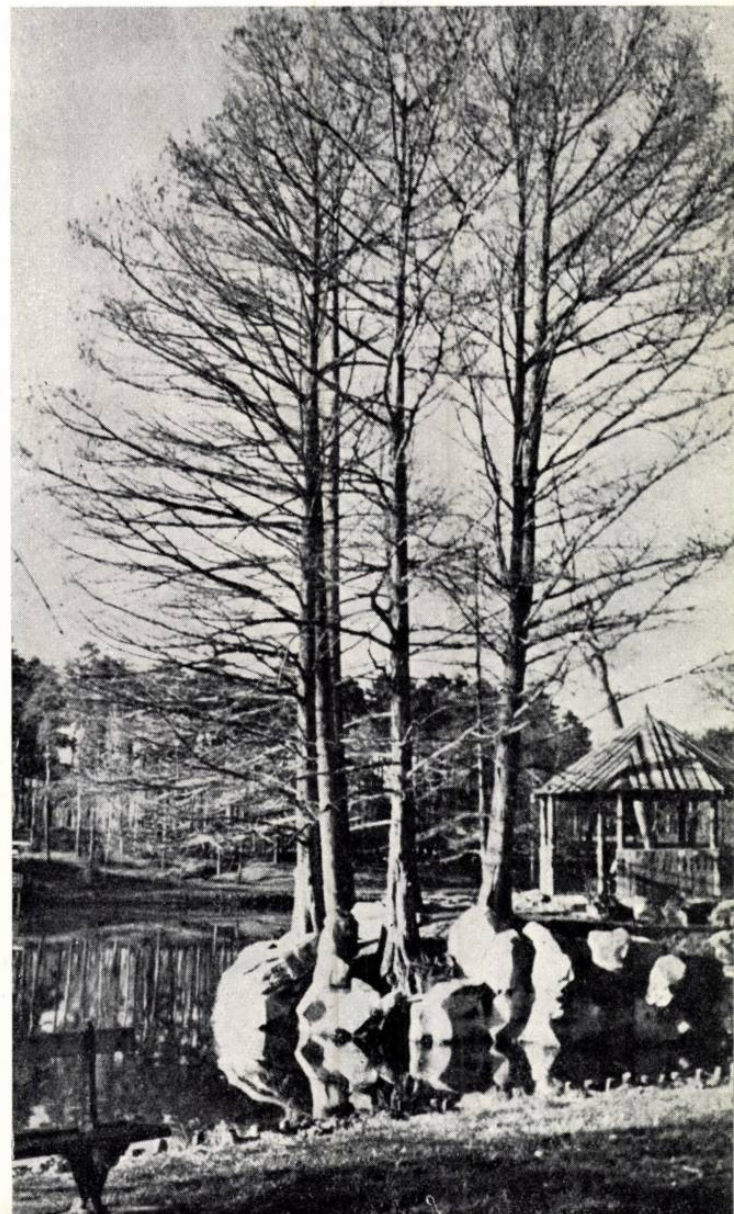
6

4

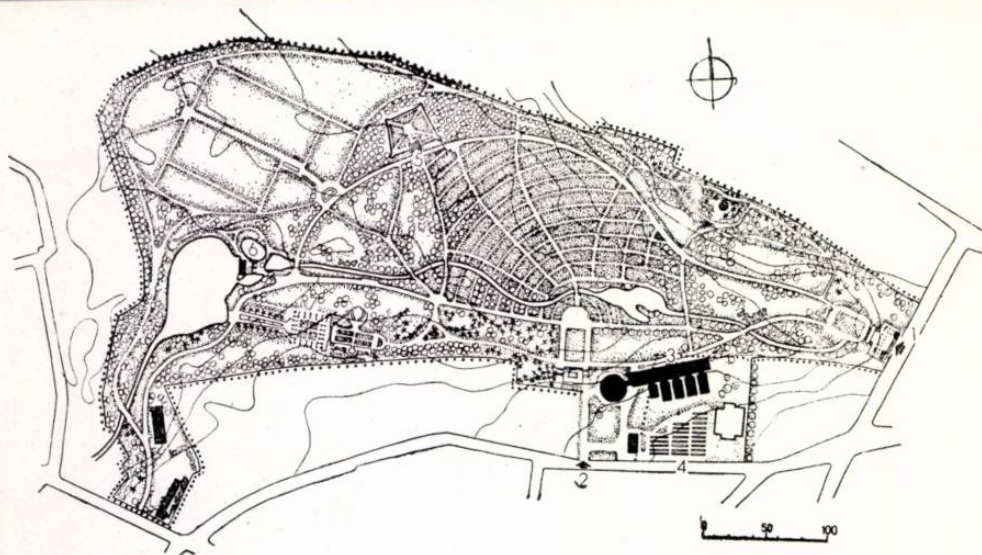

5

7

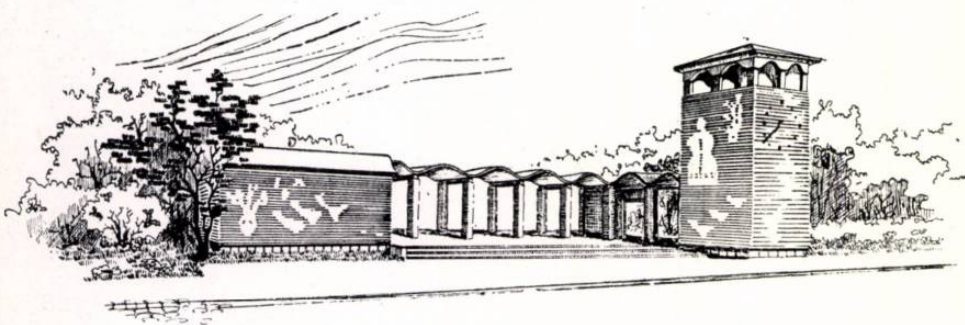

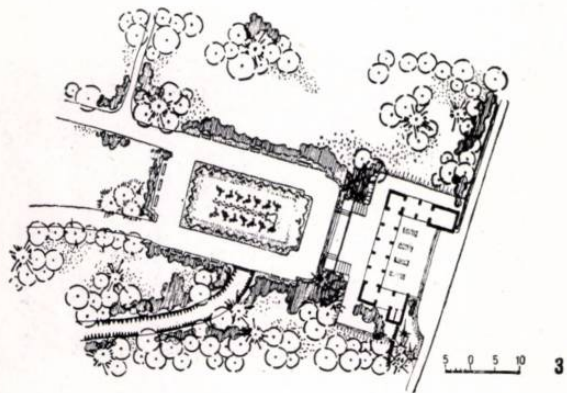
1

O GRĂDINĂ BOTANICĂ LA CRAIOVA

Autori, arh. RICA MARCUS, horticultor MIRELA FRANZ, ing. LAURENȚIU SPOIALĂ (pentru rezistență)

2

3

O dată cu înființarea la Craiova a unui centru de învățământ superior pentru agromonomie, s-a pus și problema unei grădini botanice, care să constituie un auxiliar al studiilor teoretice.

În vederea realizării ei, Sfatul popular a pus la dispoziția Institutului de agromonomie un teren în suprafață de cca. 20 ha, prevăzut prin planul de sistematizare ca zonă verde. În anul 1954 au început primele lucrări de proiectare, iar în anii 1955—1956, primele lucrări de amenajare și plantare. În acest an se vor termina lucrările provizorii de drumuri și alei, gardul, rezervorul de apă și rețeaua de hidranți, lucrările de drenaj și de amenajare a lacurilor, cum și parte din plantații, construcția serelor și a celorlalte pavilioane urmînd să fie rezolvată în anii următori.

Tema-program complexă a prezentat reale dificultăți în rezolvare, din cauza spațiului mic al grădinii. Spre deosebire de grădinile botanice obișnuite, în care se urmărește numai o prezentare a plantelor din punct de vedere decorativ sau filogenetic, la Craiova, datorită nevoilor învățămîntului, a fost necesar să se rezerve o mare suprafață (cca. 20—25%) pentru sectorul economic, unde studenții execută și o serie de lucrări practice. Iată secțiile care au fost prevăzute:

1. Secția sistematică, unde plantele sînt orînduite după principii de filogenetică.

1. Plan de situație
1. Intrarea principală — 2. Intrare studenți
3. Sere — 4. Răsadnițe — 5. Incintă mănăstirească (plante medicinale) — 6. Grădina chineză — 7. Grădina italiană
2. Intrarea principală — Perspectivă
3. Plan
4. Amenajarea provizorie a intrării studenților
5. Arbori pe marginea viitorului lac din secția fitogeografică
6. Sere — Fațadă
7. Vederea primului lac din grădina sistematică
8. Sălcii și plopi de-a lungul pârâului

4 5

2. Secția economică, unde sînt grupate plantele interesante din punct de vedere al produselor lor utilizabile; aici se găsesc cerealele, alte plante alimentare, legumele, livada, plantele medicinale, via, plantele melifere, plantele industriale (oleaginoase, tinctoriale, textile etc.).

3. Secția fitogeografia Olteniei, unde sînt grupate plantele ce cresc în această regiune.

4. Secția fitogeografia Romîniei și a globului, unde se expun asociațiile naturale de plante ale celor mai specifice regiuni.

5. Secția plantelor decorative și ornamentale.

6. Secția de fiziologie a plantelor.

7. Serele și sectorul gospodăresc.

Deși în proiect au fost prevăzute toate secțiile, nu s-a putut da dezvoltarea necesară tuturor; astfel, secția fitogeografică, legată mai puțin direct de procesul de învățămînt, a fost redusă la strictul necesar.

Compoziția generală a urmărit ca toate punctele de acces în fiecare secție a grădinii să se găsească de-a lungul unei alee principale care străbate sinuos grădina. Pentru cele trei intrări (una pentru public, una pentru studenți și una de serviciu) s-au creat, după importanță, platforme și piațete cu elemente diferite. Intrarea principală, așezată pe o platformă înălțată, îngăduie cuprinderea unei panorame cu întreaga secție a florei Olteniei. În piațeta de primire s-a proiectat un parter de flori compus în spiritul unei scoarțe oltenești. La intrarea studenților s-a conceput o decorație din plante veșnic verzi, de talii și forme variate. În dispoziția vegetației s-a urmărit ca, din orice punct al unei alee, să nu se cuprindă mai mult decît o secție, păstrîndu-se o imagine a peisajului cu un caracter cît mai unitar. Dintre rezolvările secțiilor merită să fie menționate două dintre ele.

În primul rînd, rezolvarea grădinii sistematice, care este cu totul diferită de ceea ce s-a realizat pînă acum: plantele, orînduite pe ramuri, familii, specii, varietăți, au fost așezate astfel încît să materializeze înlănțuirea apariției lor și gradul lor de dezvoltare. Planul acestei părți este rodul unei îndelungate colaborări a botanistului profesor dr. Buia — inițiatorul acestei grădini botanice — cu autorul proiectului general.

În al doilea rînd, la prezentarea plantelor în cadrul secției fitogeografice, spre diferență de soluțiile obișnuite, cînd plantele sînt aranjate numai în asociațiile

lor naturale, s-a proiectat să se realizeze și cîteva grădini de stil, caracteristice unor epoci și zone geografice deosebite. O grădină italiană va fi prilej de expunere pentru trandafiri, arbori și arbuști mediteranici, fasonați geometric etc., iar o grădină chinezească (care se află la originea celei japoneze) va constitui decorul în care se vor expune, nu numai flora Asiei răsăritene, dar și modul de cultivare a acesteia în cele mai tipice grădini ale locului. Un izvor puternic, existent pe teren, cît și altele care musteau de sub coasta dealului, au fost drenate și amenajate într-un sistem de lacuri și canale al căror fir străbate grădina de la un capăt la celălalt.

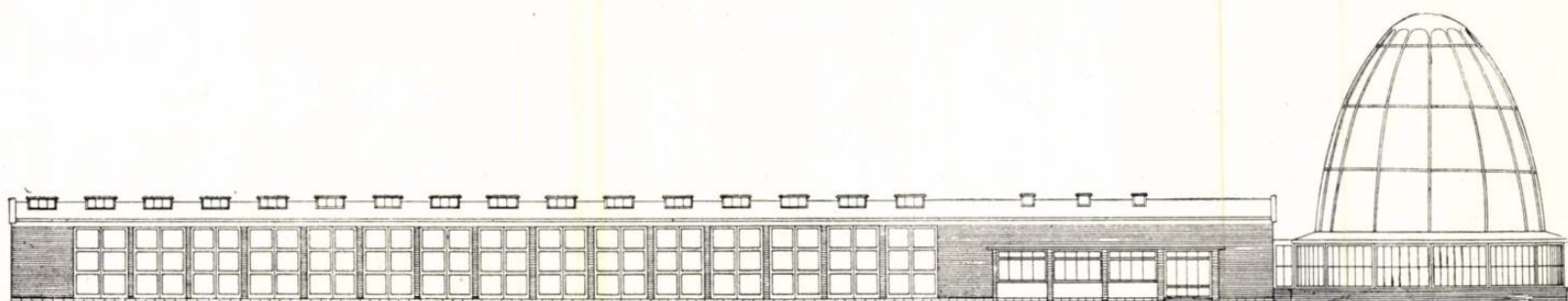
Principala construcție a grădinii este sera, care, după dimensiuni și instalații, va fi cea mai modernă din țară.

Palmierii vor fi expuși într-o sală circulară, cu o înălțime maximă de 20 m; plantele arborescente vor avea o galerie de 5 m înălțime, care va constitui totodată și legătura între serele specializate, dispuse perpendicular de-a lungul ei. Serele speciale, în număr de cinci, sînt afectate culturilor de legume, orhideelor, înmulțitorului și plantelor tropicale de apă (*Victoria Regia* și altele).

Prin proiect s-au propus două soluții constructive: una metalică clasică și alta mixtă, cu sistem de rezistență din beton armat prefabricat și șprosure metalice. Din compararea indicilor de cost ai soluțiilor nu apar avantaje economice remarcabile pentru cea cu sistem de rezistență din beton armat și nici economia de fier nu este deosebită, soluția metalică avînd numeroase avantaje de montaj și exploatare.

Avantajele soluției metalice apar mai limpede la palmarium (sera pentru palmieri), unde, în varianta beton armat prefabricat, cu toate că inginerii au dat o soluție foarte economică și cu dimensiuni reduse pentru elementele de beton, trebuiau să se ridice piese de 10—12 tone, ceea ce ar fi creat reale dificultăți în execuție. Stabilirea variantei definitive se va face în momentul punerii în execuție, în raport cu condițiile economice specifice respective.

Serele sînt prevăzute cu instalații de încălzire cu abur (reglabilă pe tronsoane de seră), ploaie artificială, stropire cu apă de ploaie, udare prin sol, luminat electric, cu posibilități de folosire a luminatului electric parțial pentru forțarea creșterii plantelor etc. Valabilitatea soluțiilor se va putea aprecia, însă, numai după punerea în exploatare a sereilor, atunci cînd cei ce le vor folosi își vor putea duce munca de cercetare științifică în bune condiții.

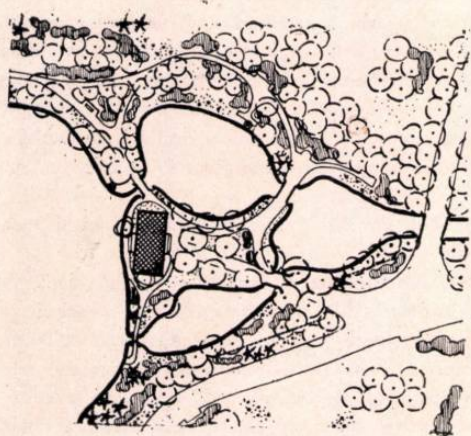

6

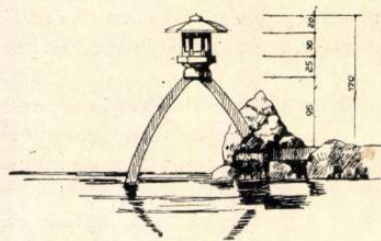
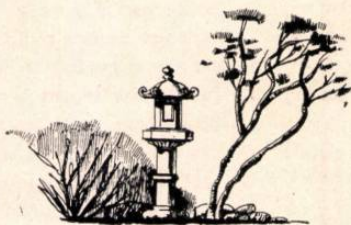
7 8

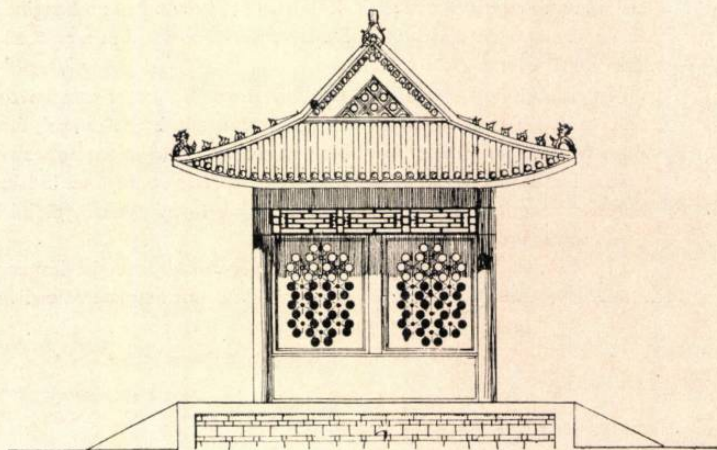
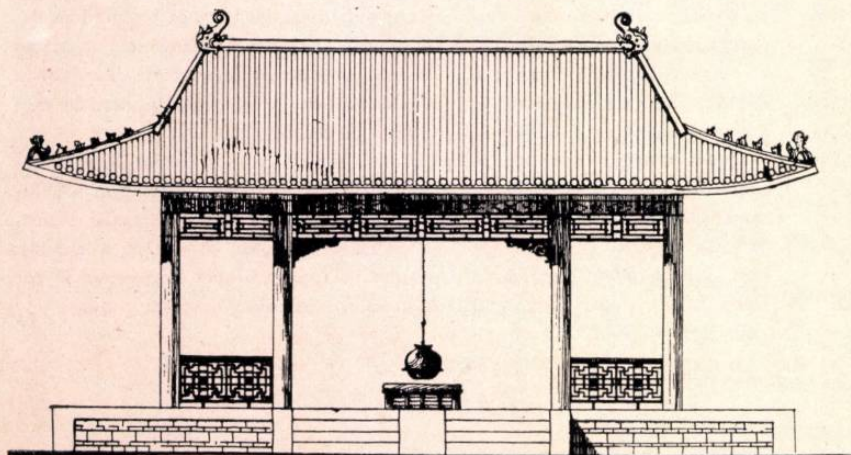
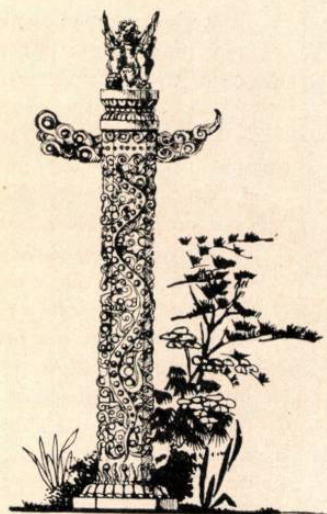

1

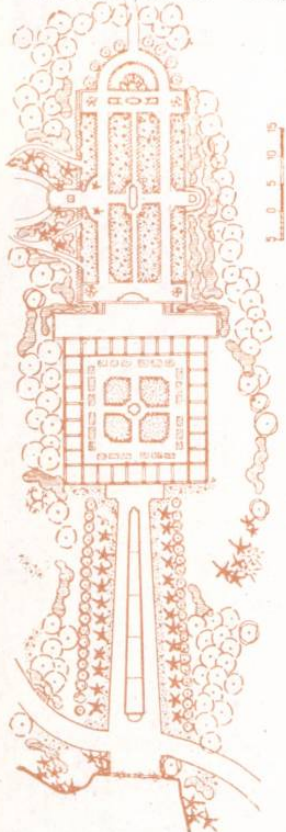

2

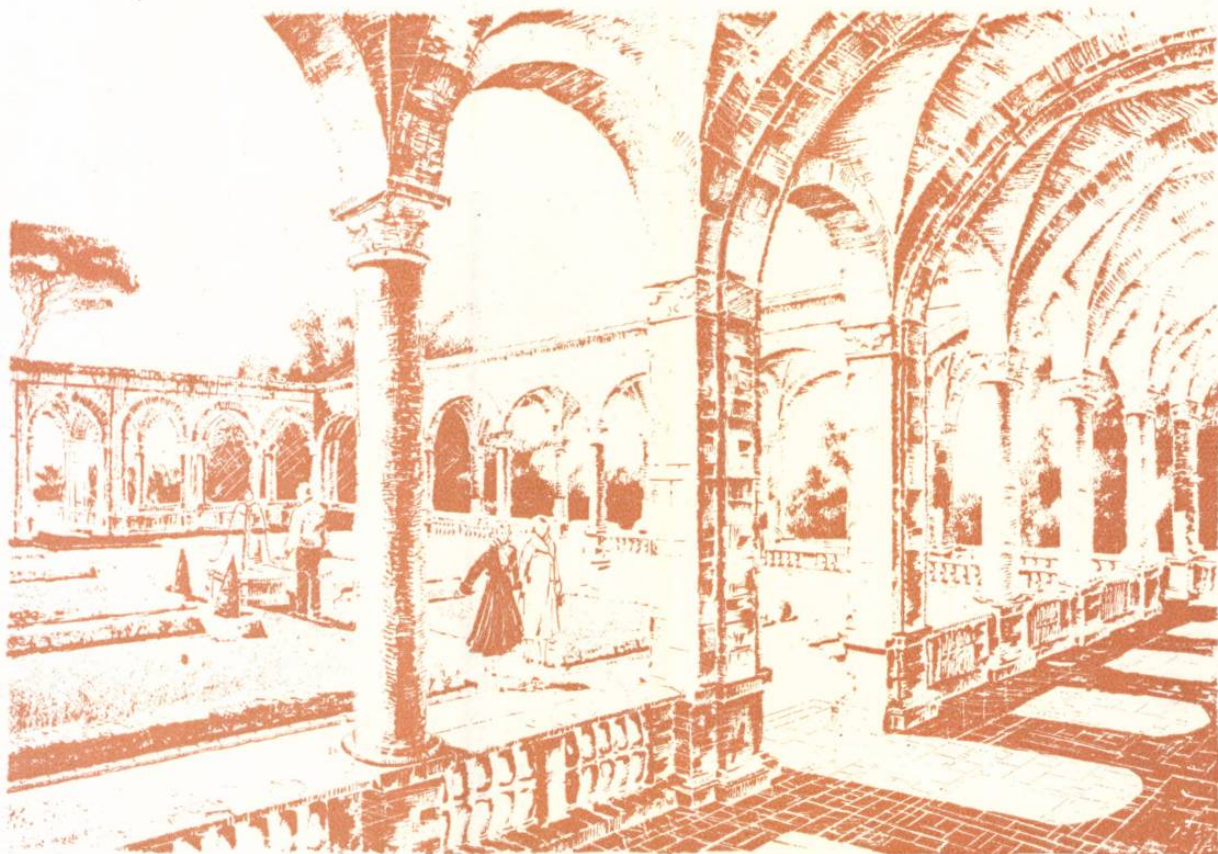

3

1. Grădina chineză — Plan
2. Obiecte decorative din grădina chineză
3. Grădina chineză — Pavilionul
4. Grădina italiană — Plan
5. Grădina italiană — Perspectivă

4

5

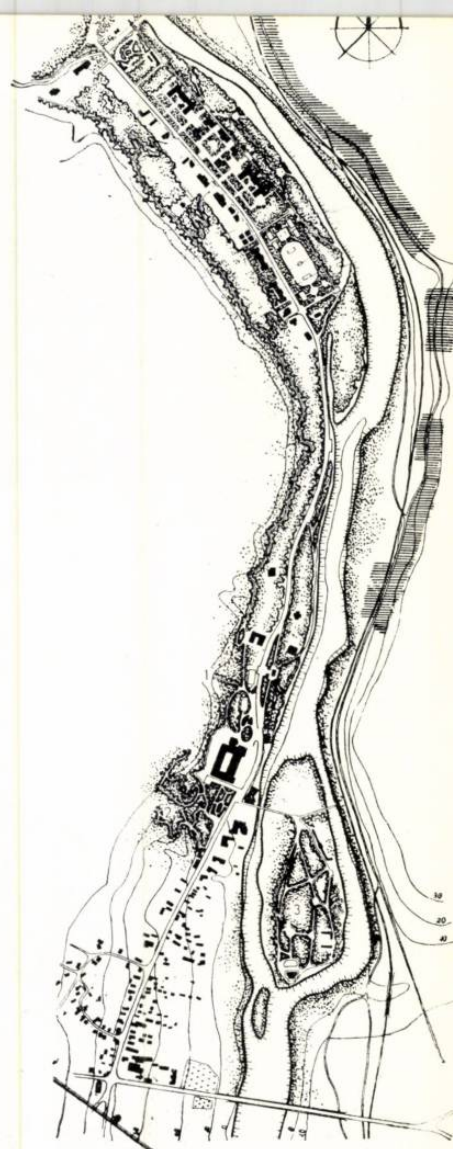

AMENAJĂRI LA CĂLIMĂNEȘTI

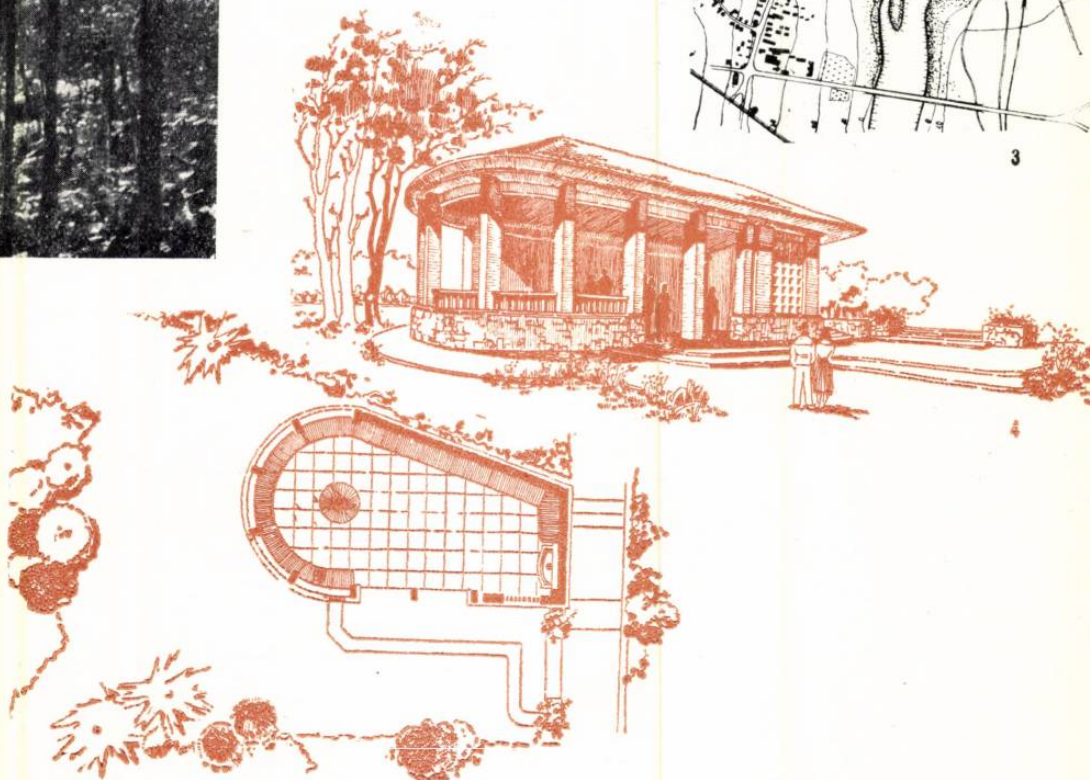
Autori, arh. SILVIA GRANET,
horticultor IRENE GEWÖLB

1

2. 1. Vedere din parc
2. Călimănești — Drumul Muncitorilor
3. Punte suspendată
4. Plan de sistematizare a stațiunii Călimănești
5. 1. Izvorul « 7 » — 2. Izvorul « 8 » — 3. Ostrav
6. Perspectiva și planul izvorului « 8 »
7. Amenajarea spațiilor verzi din Ostrav
8. 1. Strand — 2. Mănăstire — 3. Cazinou — 4. Teatru în aer liber

3

În localitatea Călimănești, una dintre cele mai solicitate stațiuni de cură din țară, sînt necesare amenajări (în cadrul sistematizării), pentru a putea corespunde, în bune condiții, funcțiunii sale.

Pentru o primă etapă, proiectul de față a avut ca temă amenajarea parcului de pe Ostrav, amenajarea Drumului Muncitorilor și construirea a două buvete la izvoarele de ape minerale 7 și 8.

Parcul de pe Ostrav a fost tratat liber, pentru a-i păstra caracterul actual de parc natural. În cadrul lui a fost amplasat un teatru în aer liber pentru 500 de persoane, a fost proiectată o alee principală — care va lega teatrul de piațeta ce se va crea în continuarea podului — și s-a delimitat terenul mănăstirii, care va fi înconjurat de un gard de piatră. De asemenea, vor fi mutate serele de pe terenul mănăstirii.

Partea de nord a insulei va fi amenajată spre a fi folosită ca strand. Tot acolo se va amplasa o buvetă-restaurant.

Drumul Muncitorilor are traseul prin pădurea ce se află pe versantul din dreapta Oltului și constituie o frumoasă plimbare de la Călimănești la Căciulata. În afară de lucrări de consolidare și plantare, s-a căutat a se pune în valoare cele mai frumoase puncte, deschizîndu-se perspective spre Olt, prin defrișări de arbori.

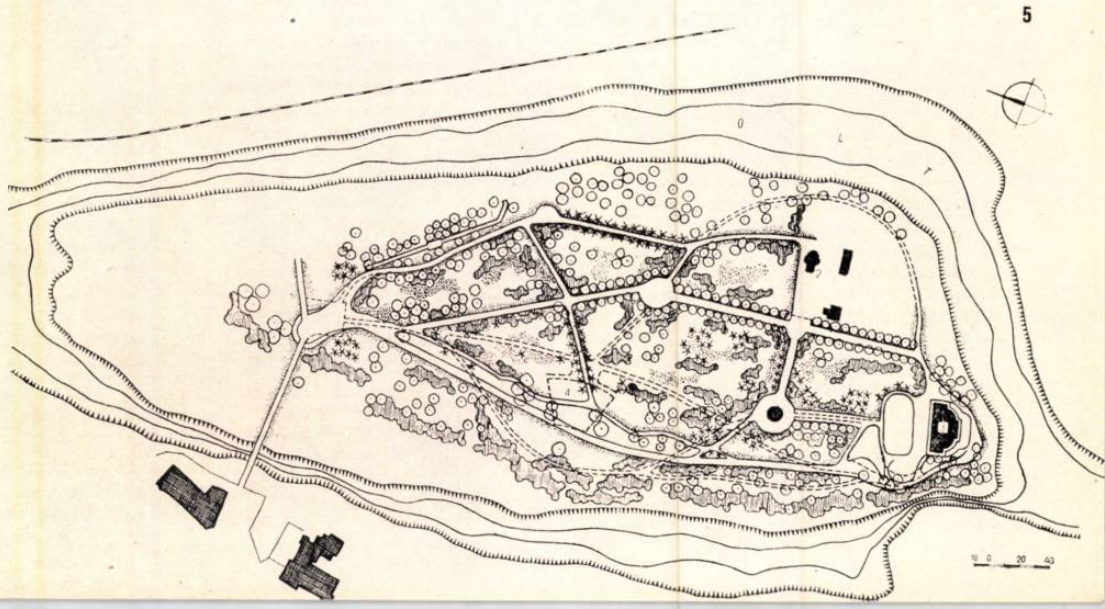
S-au proiectat două buvete pentru cura de apă minerală, la izvoarele 7 și 8, care în prezent sînt neamenajate.

Izvorul 8 este situat în pădure, accesul făcîndu-se pe o potecă ce urcă în serpentină din parcul Sanatoriului Ministerului Sănătății.

Construcția este de beton armat, acoperită cu olane, stîlpii fiind tencuiți în roșu, iar restul, cu tencuială de culoare gălbuie; pardoseala este din plăci de mozaic, iar placa și vasul izvorului, de marmură.

Izvorul 7 este situat în apropierea Sanatoriului Ministerului Sănătății; locul fiind foarte mic, a fost proiectat un pavilion compus din 4 stîlpi de beton armat, cu acoperișul de beton armat în patru pante, acoperit cu mozaic frecat, de culoare roșie; pardoseala este din plăci de mozaic, iar izvorul propriu-zis, de marmură.

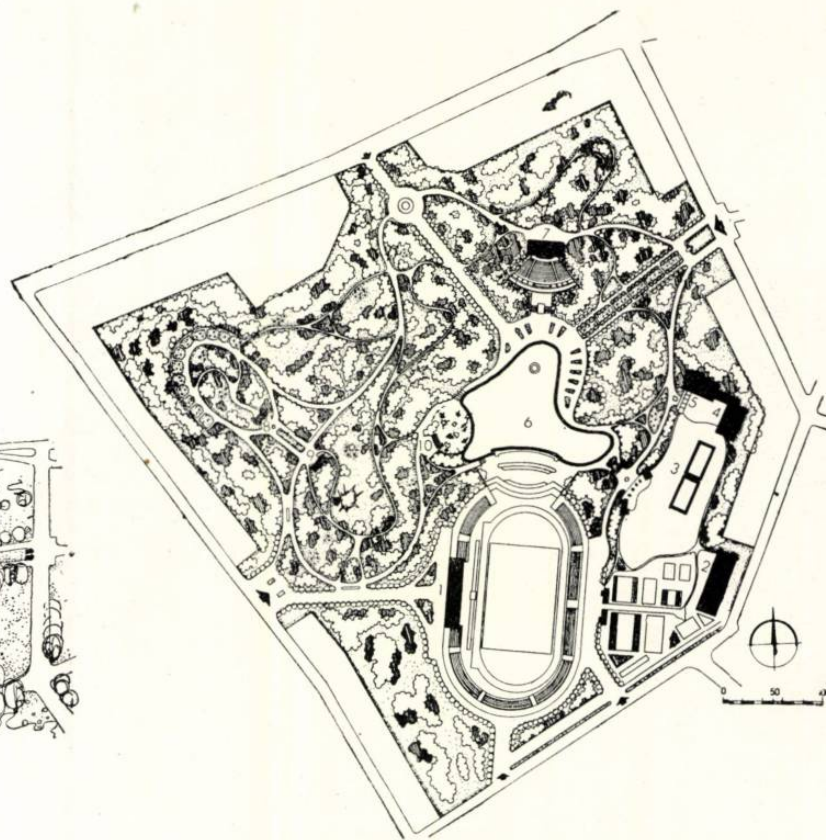
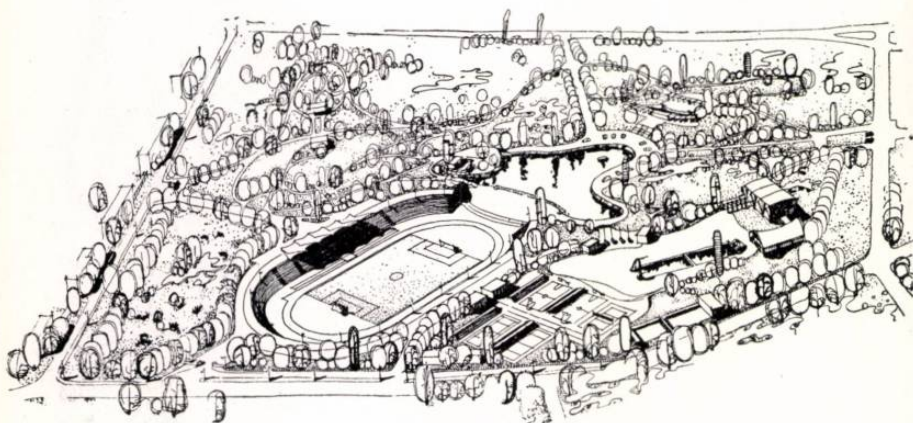
5

Planul amplasamentului față de oraș
1. Parc oraș — 2. Parc Bucov

PARCUL ORAȘULUI PLOIEȘTI

Plan de situație

1. Tribună acoperită — 2. Tir — 3. Ștrand
4. Bazin acoperit — 5. Sală de gimnastică
6. Oglindă de apă — 7. Teatru în aer liber
8. Bibliotecă — 9. Expoziție — 10. Restaurant

Situația actuală critică a plantațiilor din orașul Ploiești și din împrejurimile sale impune o serie de măsuri urgente în vederea remedierii. Cu toate că populația orașului trece de 100 000 de locuitori, nu există amenajate nici măcar 5 ha de spații plantate în oraș sau în apropierea lui. De aceea, au fost proiectate: un parc de cca. 65 ha în exteriorul orașului, la cca. 5 km de satul Bucov, și un alt parc de cca. 26 ha în interiorul orașului, în partea de sud-vest. Aceste două parcuri vor satisface, într-o oarecare măsură, necesarul de spații verzi al orașului Ploiești.

Accesul la parcul Bucov se face printr-o derivație de la șoseaua Ploiești-Buzău. Parcul are ca element principal de compoziție iazul morilor, apă al cărei curs va fi amenajat și lărgit pentru plimbări cu barca. În porțiunea cuprinsă între cele două brațe ale iazului fiind o depresiune, a fost prevăzut un lac ce constituie dominantă compoziției. Un sistem de alei în trident, care pornește din piațeta de intrare (1), cuprinde lacul și inelul de centură ce-l înconjură, grupând o serie de activități în acest punct: teatrul în aer liber (4), cu estrade plutitoare, având ca fundal lacul cu jocurile de apă, bufetul restaurant (5), amplasat la capătul insulei, cele două debarcadere (3), promenada din nord-estul lacului, amenajată cu bănci, vase, statui, precum și intrarea la ștrand și grupul sportiv. Întregul parc este prins într-o alee de centură marginală. O rețea de alei secundare leagă cele două centuri, permițând o legătură ușoară între diversele puncte de interes ale parcului, precum și posibilitatea de plimbare și odihnă. Alea centrală a tridentului are un profil tratat cu plantații de aliniament, marcând axa de compoziție, perspectiva fiind închisă dincolo de lac cu un hotel. În afară de elementul central dominant, apa a fost folosită în tot cursul ei pentru agrementarea diverselor activități din parc.

În ce privește parcul din interiorul orașului, s-a cerut prin temă să se realizeze, pe același teren, un parc de recreație și odihnă și un mic complex sportiv, urmărindu-se prin proiect armonizarea acestor funcțiuni. Cele două accese principale, cu aleile respective ce duc spre centrul parcului, formează două axe importante de compoziție, având drept cap de perspectivă, unul — restaurantul, iar celălalt — intrarea la ștrand. Centrul compoziției este o mare oglindă de apă. La intersecția virtuală a celor două axe este proiectat un joc de apă, care este, totodată, și centrul de greutate al lacului. Prin acest punct trece și axa principală de compoziție a parcului, formată din potcoava stadionului și teatrul în aer liber. Legătura elementelor din jurul apei se realizează prin terase și prin porțiuni de alei. În afară de accentele de la intrări și din preajma lacului, a fost

creată o alee de centură, de legătură periferică — mai largă ca profil și cu un fir carosabil — și o rețea de alei secundare cu profil simplu, pentru pietoni.

Stadionul — elementul principal al complexului sportiv — dimensionat pentru 10 000 de spectatori, este în formă de potcoavă, cu porțiunea deschisă spre o frumoasă perspectivă din parc, contribuind, în același timp, la expresia plastică a centrului compoziției. Spre nord-vest se află zona rezervată odihnei, cu spații retrase, cu pereți despărțitori de vegetație, cu bănci, flori, arbuști, statui, fântini. În această parte se află biblioteca și expoziția.

Indici tehnico-economici:

Parcul orașului Ploiești cuprinde un teren de cca. 26 ha, din care:

suprafață alei, drumuri, terase	3,70 ha
suprafață apă	1,20 ha
suprafață stadion cu circulație	2,50 ha
suprafață terenuri sport	1,00 ha
suprafață ștrand	1,40 ha
suprafață teatru în aer liber	0,25 ha
suprafață construcții, în afară de cele de sport,	0,05 ha
suprafață plantații 16,00 ha, din care arbori	6 ha
arbuști	2,5 ha
gazon	7,2 ha
flori	0,3 ha

Indici tehnico-economici:

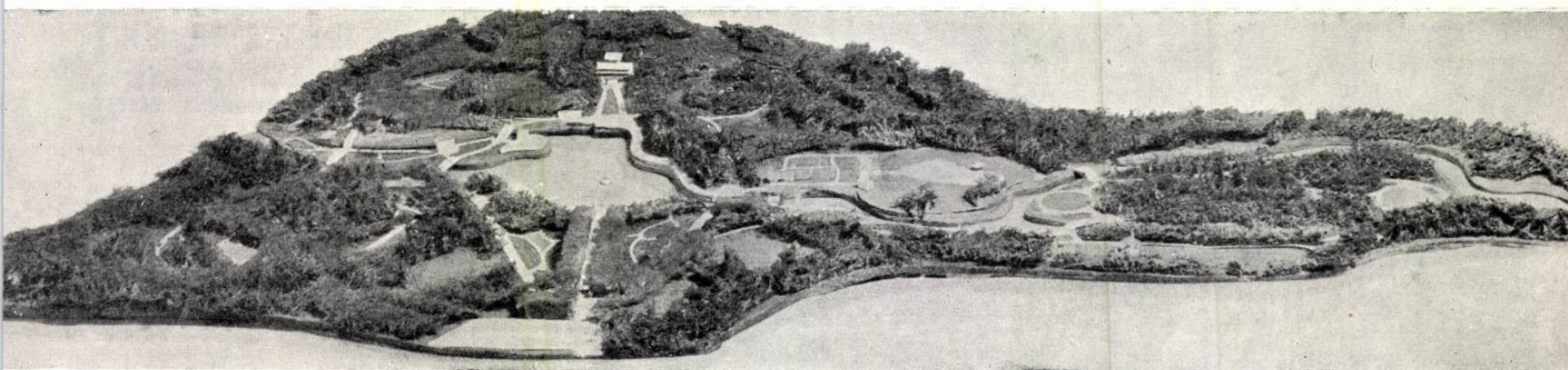
Parcul Bucov cuprinde un teren de 64,25 ha, din care:

suprafață de apă	8,25 ha
suprafață de drumuri și alei	6,00 ha
suprafață plantată	49,42 ha
arbori — arbuști	31,14 ha
flori	1,00 ha
peluză	17,30 ha
suprafață construită	0,58 ha

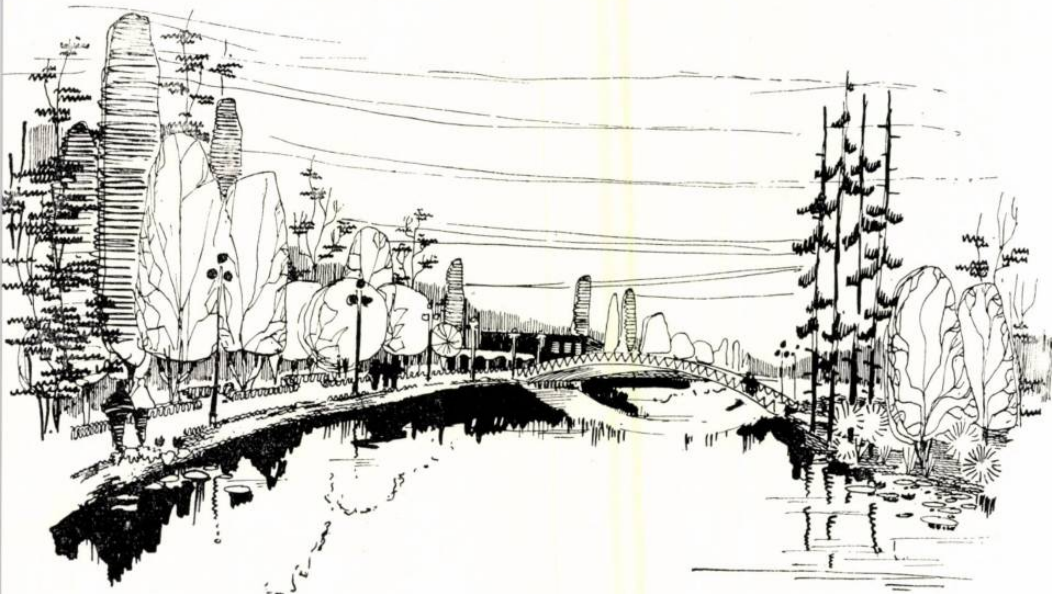
Făcând bilanțul teritorial proiectat, rezultă că, din totalul suprafeței parcului,

12,80%	este format din apă
0,85%	din construcții
9,30%	din drumuri și alei
77,05%	din plantații

Parcul Bucov — Machetă

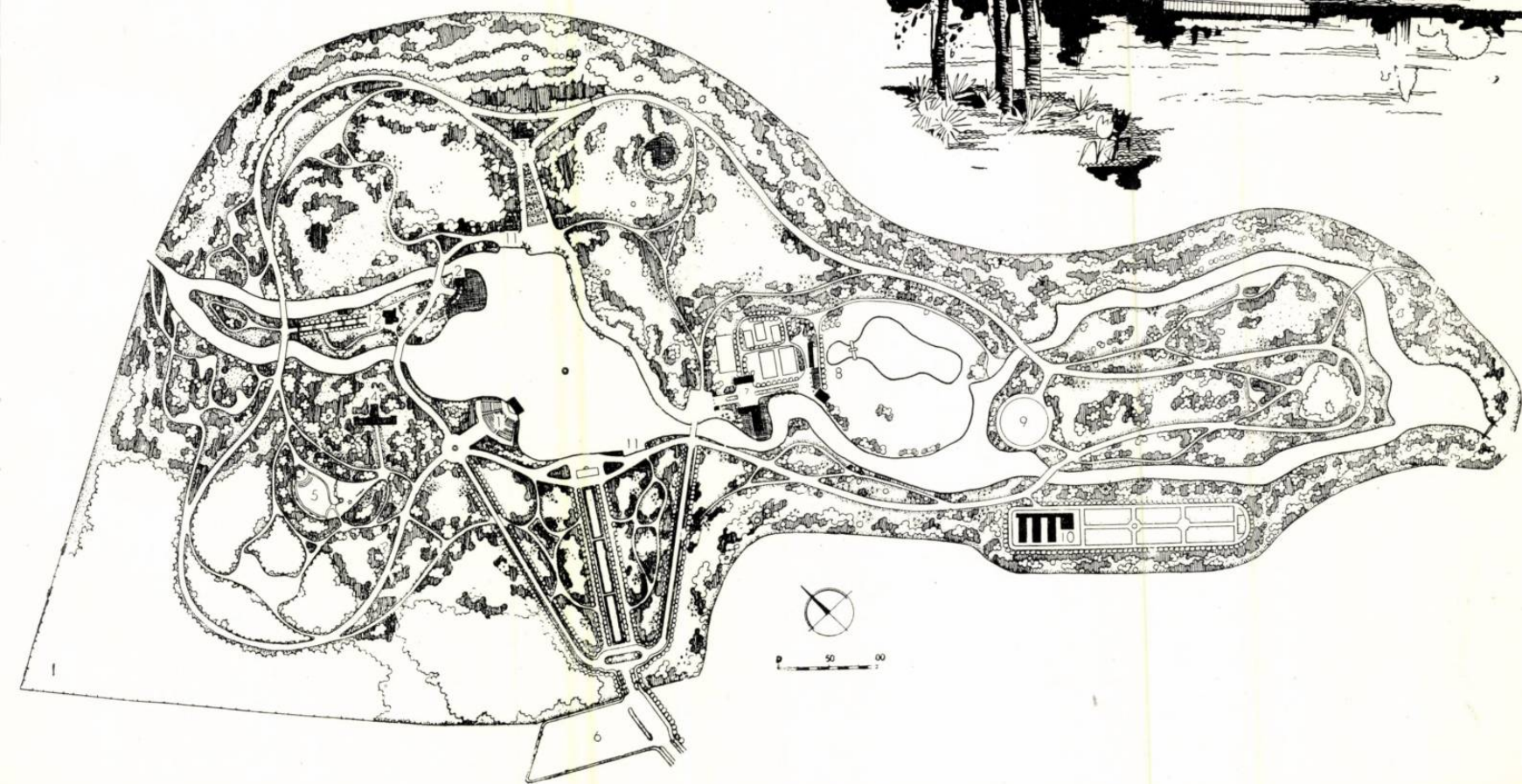

Perspective

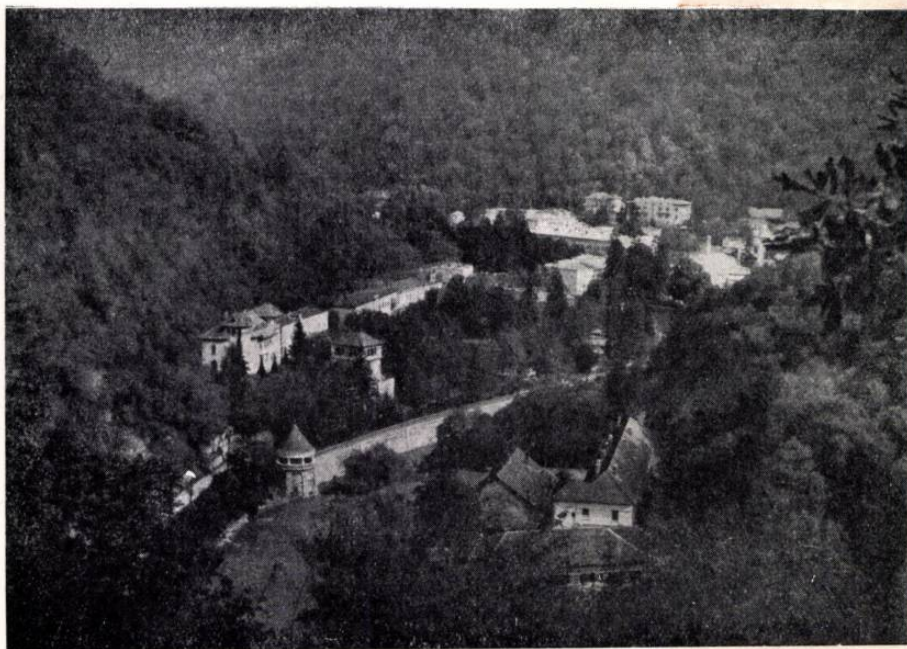
PARCUL BUCOV

Plan de situație

1. Teatru în aer liber — 2. Bufet-restaurant — 3. Hotel — 4. Administrație
5. Jocuri de copii — 6. Parcaj — 7. Vestiare și terenuri de sport — 8. Ștrand
9. Platformă de dans — 10. Sere — 11. Debarcadere — 12. Casă de oaspeți

1

PARC LA HERCULANE

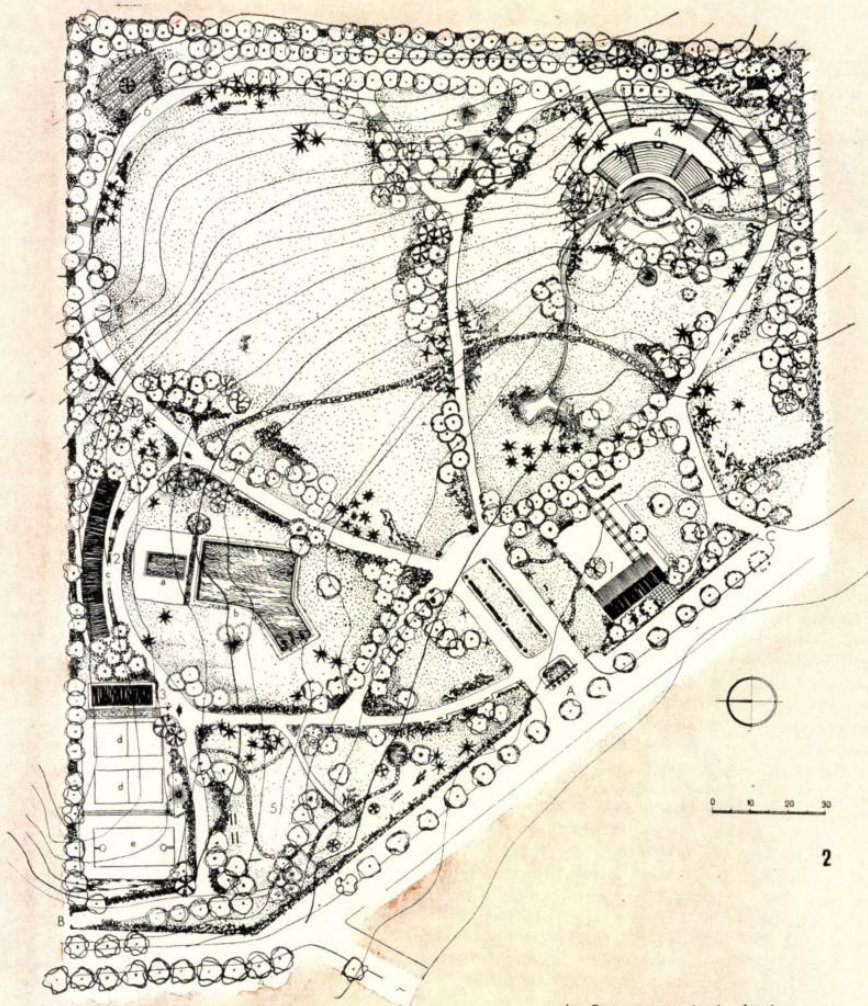
Autori, arh. FERNAND ZISMAN, arh. RICĂ MARCUS,
arh. VIORICA BLUMENTHAL, horticultor MIRELA
FRANZ.

Pe un teren situat între stațiunea balneară propriu-zisă și satul respectiv, într-o vale pitorească, s-a proiectat un parc cu un program variat.

Vor fi amenajate: un grup de dotări pentru sport, cuprinzând bazine de înot cu groapă de sărituri, vestiare, teren de volei și baschet, pentru a satisface în primul rând nevoile locuitorilor permanenți; un restaurant și un teatru în aer liber, care vor fi la dispoziția, atât a localnicilor, cât și a vizitatorilor, iar pentru copii, un colț cu dotările respective.

Compoziția parcului a urmărit să deschidă și să pună în valoare cele mai frumoase vederi ale peisajului înconjurător. Traseul aleilor este liber și adaptat la teren, creînduse numai la intrare un parter cu o compoziție mai pretențioasă, de factură arhitecturală. De remarcat soluția teatrului în aer liber, așezat într-un amfiteatru natural, a cărui scenă este despărțită de spectatori printr-o oglindă de apă alimentată dintr-un izvor natural. Amenajările scenei sînt modeste: cabinele sub scenă, iar drept fundal, numai arbori; cortina este o perdea de apă care, fiind luminată de reflectoare dinspre scenă spre public, asigură izolarea necesară eventualelor schimbări de decoruri.

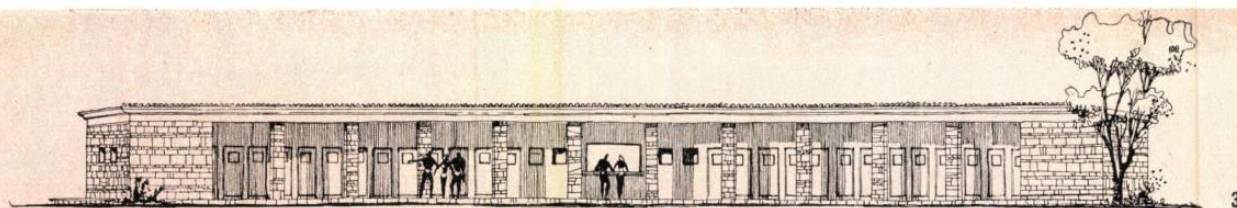
Plantele prevăzute a fi sădite au fost alese ținîndu-se seama de climatul deosebit de favorabil al regiunii; astfel, aici se vor pune liri dendroni, catalpa, castan roșu, alun turcesc, paulownia, tisă etc.

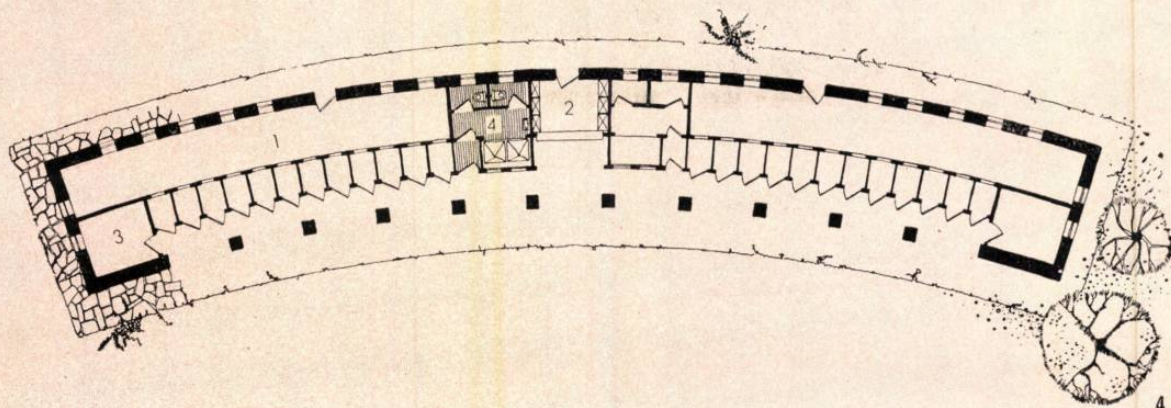
2

- A. Intrarea principală în parc
- B. Intrarea — sport — strand
- C. Intrarea la teatru
- 1. Restaurant
- 2. Strand: a. bazin copii, b. bazin înot, c. vestiare
- 3. Vestiare terenuri de sport: d. volei, e. baschet
- 4. Teatru în aer liber
- 5. Terenuri de joc pentru copii
- 6. Pergolă

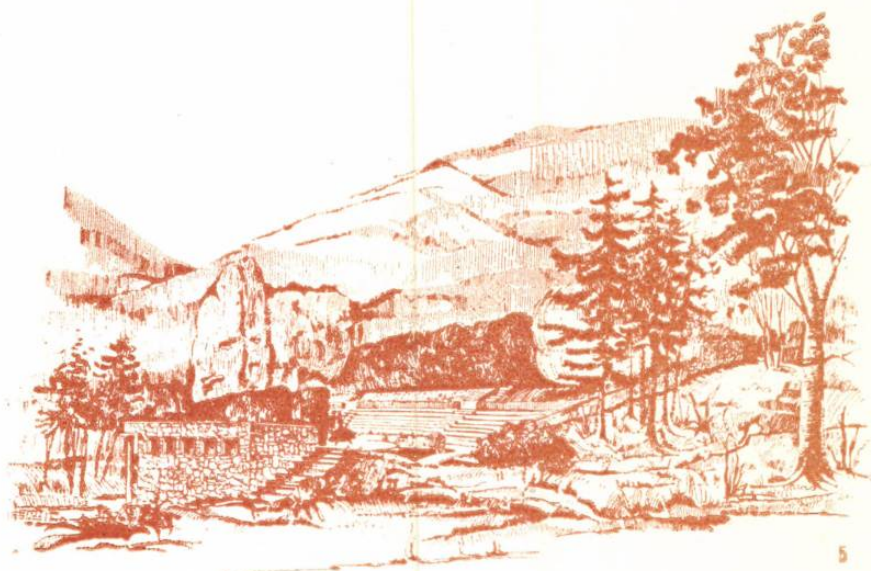
3

- 1 - Vestiar
- 2 - Bufet
- 3 - Depozit
- 4 - Duș - w. c.

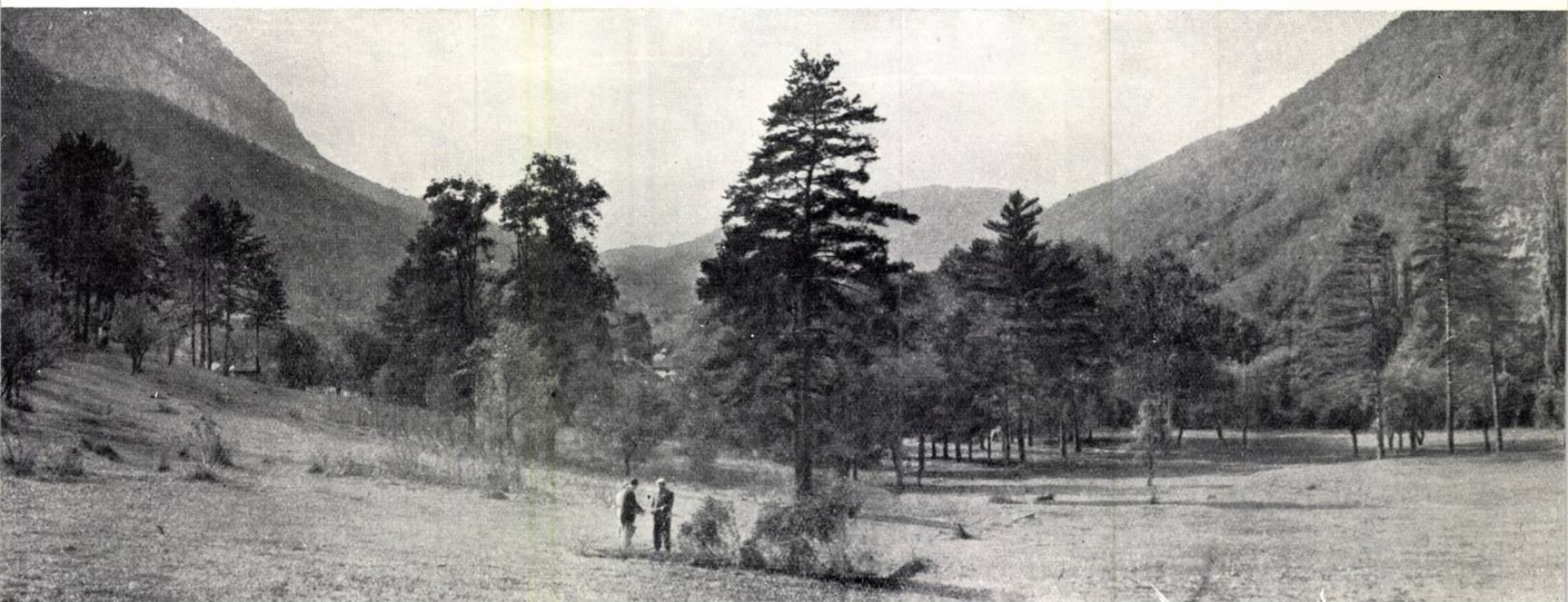
4

- 1. Herculane — Vedere generală a stațiunii
- 2. Plan de situație
- 3. Vestiar — Fațadă
- 4. Vestiar — Plan
- 5. Perspectiva teatrului în aer liber
- 6. Herculane — Vedere panoramică a terenului unde se amenajează noul parc

5

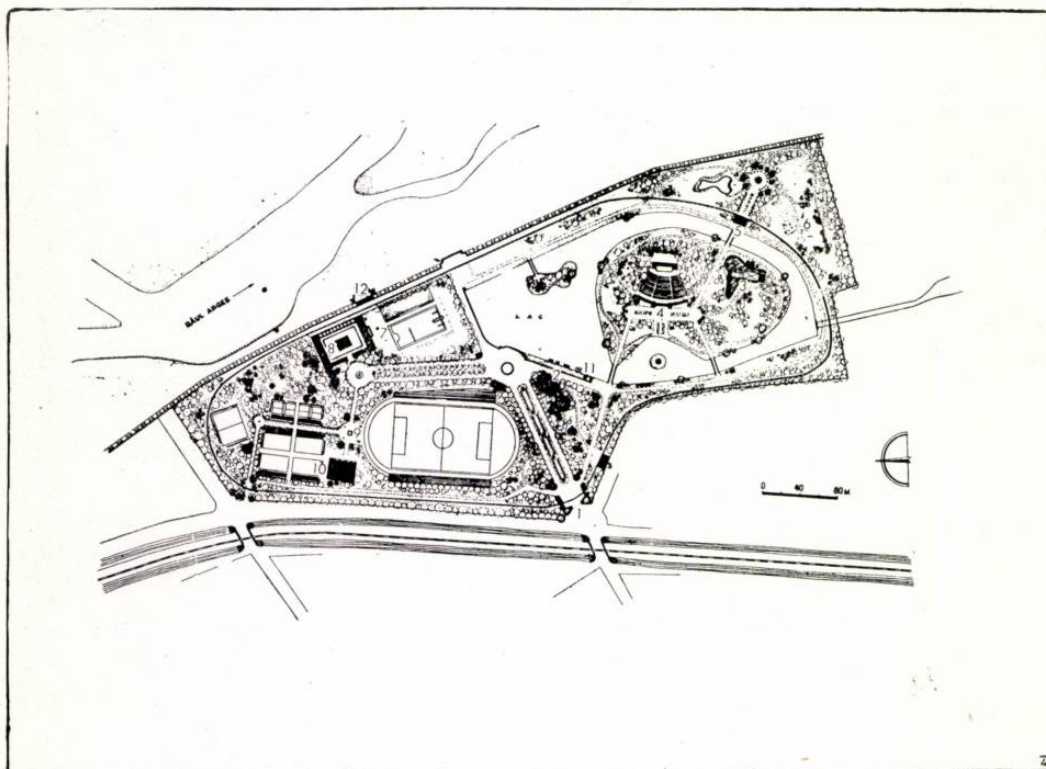
6

DOUĂ PARCURI LA PITEȘTI

Autor, arh. FERNAND ZISMAN

Amenajarea parcului de cultură și odihnă — Plan de plantatie. 1. Intrare — 2. Bufet — 3. Restaurant — 4. Teatru — 5. Gări — 6. Amenajări pentru copii — 7. Strand — 8. Vestiare — 9. Terenuri de sport — 10. Vestiare sportive — 11. Debarcader — 12. Acces plajă Argeș

În orașul Pitești există două parcuri: primul « Trivalea », creat cu mulți ani în urmă, într-un loc pitoresc, pe o vale străbătută de un fir de apă, și al doilea, numit « Vasile Roaită », început acum 3—4 ani, în lunca Argeșului. Proiectele de reamenajare au urmărit să dea o notă caracteristică fiecăruia dintre ele: parcul « Trivalea » va deveni un parc-pădure, un colț zoologic și complex sportiv pentru competiții, iar parcul « Vasile Roaită » va avea un caracter mai urban, cu lac pentru plimbări cu barca, colț al copiilor și terenuri de sport pentru antrenament (fără competiții). Față de situația existentă, se respectă toate plantațiile, făcându-se modificările de alei necesare unei bune funcționări și amplasându-se o serie de dotări. Astfel, la parcul « Vasile Roaită », lacul artificial se modifică, trăsându-i-se din nou malurile, creându-se noi forme, mai apropiate de cele naturale. Un strand alimentat cu apă din pinza freatică, prevăzut cu vestiare și alte amenajări, va permite recreația și practicarea activităților sportive nautice. În același parc s-a proiectat un teatru de vară cu o capacitate de cca. 1000 de locuri. Colțul zoologic din acest parc va fi mutat la « Trivalea », unde există spațiul necesar; acesta fiind mai depărtat de zonele locuite, se înlătură mirosurile neplăcute ale animalelor.

Bilanțul teritorial al parcului « Vasile Roaită » este: alei 13,2% (procent ridicat, rezultat din numeroasele dotări prevăzute și din spațiul mic existent);

apă 15%;
terenuri de sport 9,4%;
construcții 2,2%;
plantații 60,2%.

Parcul « Trivalea » își păstrează caracterul de parc-pădure, singurul element important introdus fiind complexul sportiv.

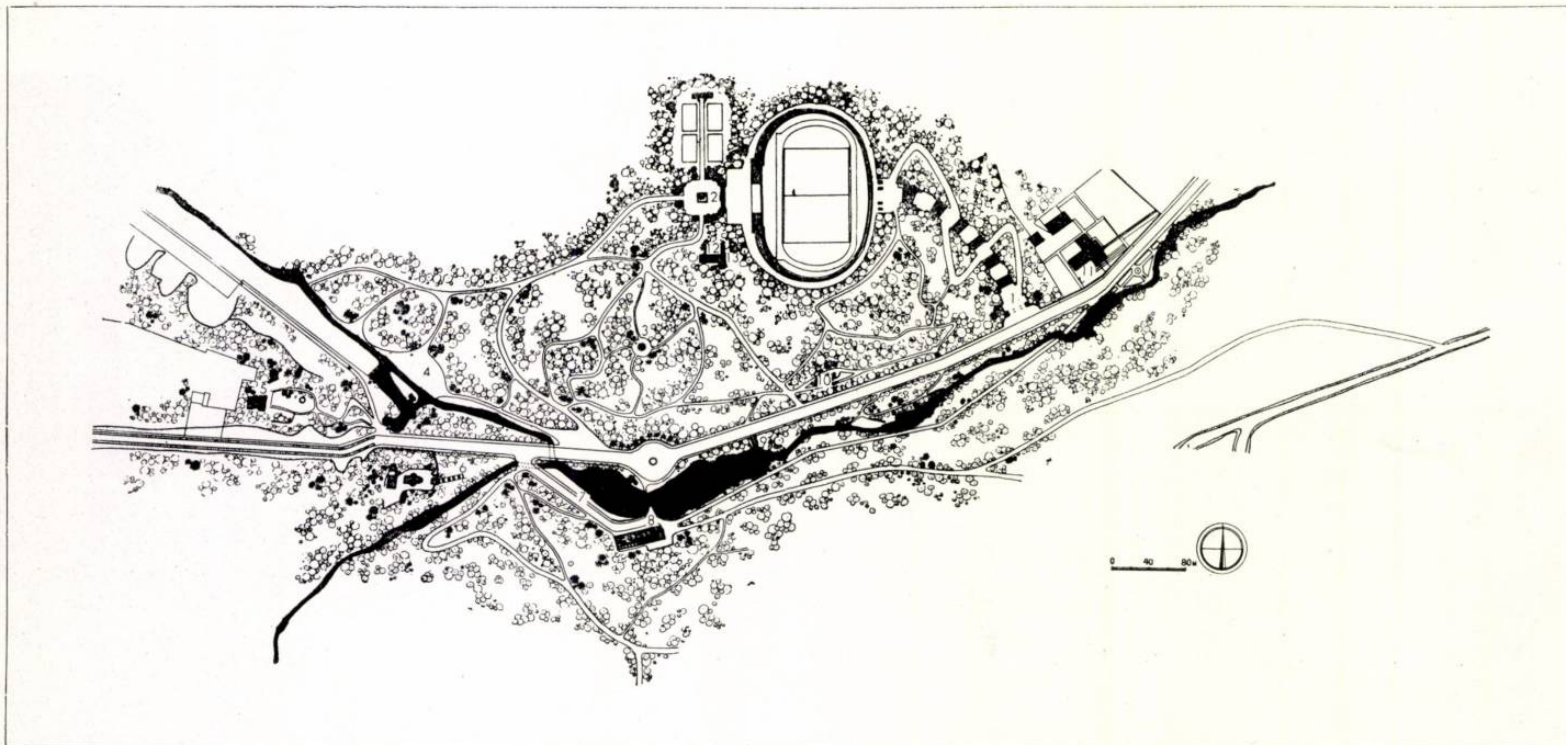
Bilanțul său teritorial oglindește limpede caracterul său:

alei și drumuri (inclusiv cele de la stadion, care sînt foarte mari, piețe de degajare etc.) 12%;
ape 7%;
construcții 10%;
plantații și terenuri de sport 71%.

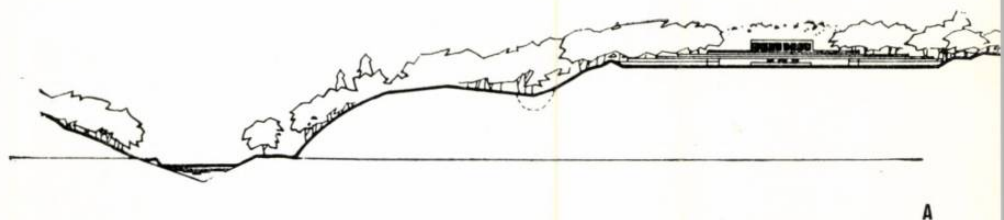
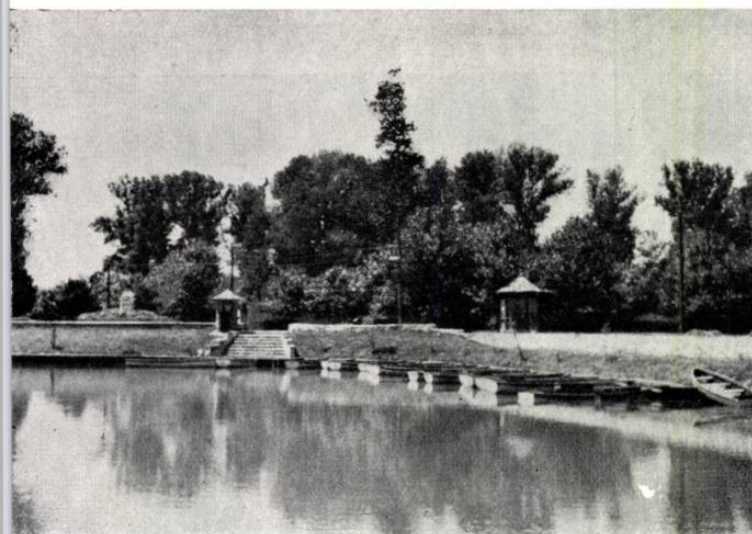
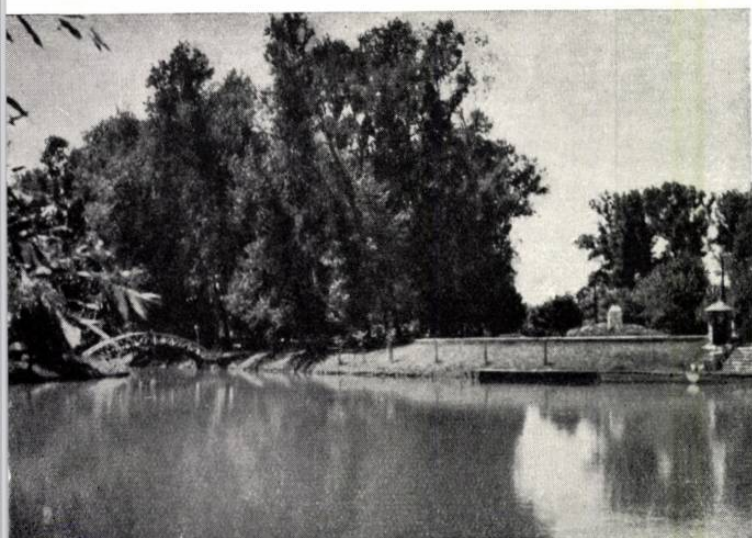
Compoziția acestor parcuri are în general un stil mixt, cu rezolvări arhitecturale la intrări și la drumurile principale de acces și cu trasee libere, peisagiste, în rest.

Amenajarea parcului Trivalea — Plan de plantatie

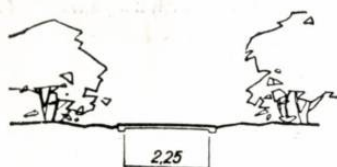
1. Intrare la stadion — 2. Intrare la terenurile de sport — 3. Chioșc pentru adăpost — 4. Grădina zoologică — 5. Ocolul silvic Pitești — 6. Schitul Trivalea — 7. Debarcader — 8. Restaurant — 9. Stăvilă pentru lac — 10. Chioșc pentru adăpost — 11. Ocolul silvic Pitești — 12. Stație de deferizare a apei — 13. Castel de apă

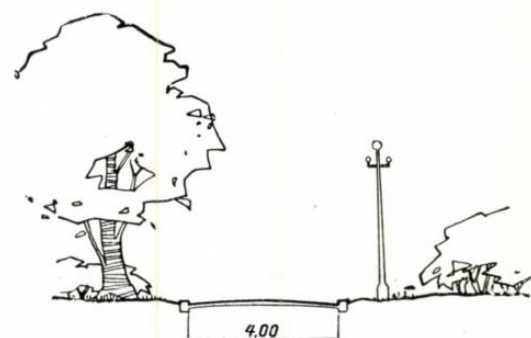

A

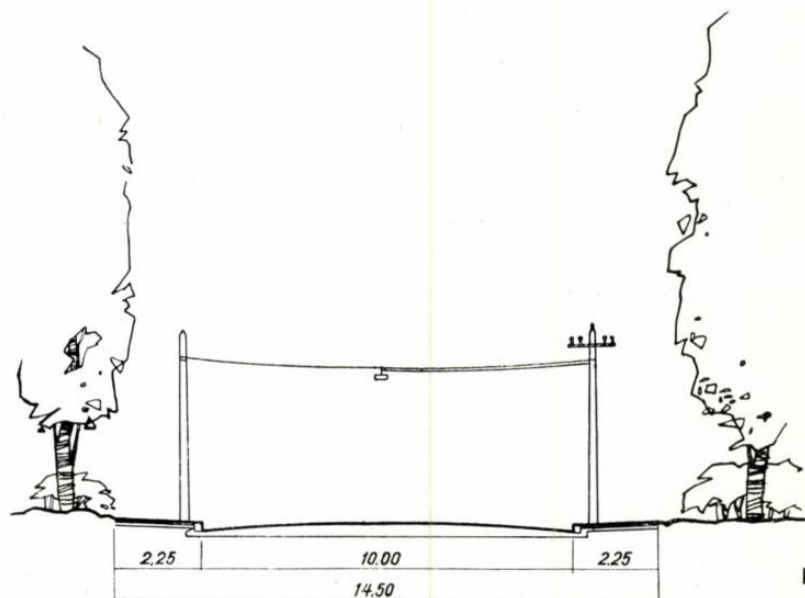

B

A. — Secțiune prin axa nord-sud a stadionului
B, C, D, E. — Alei din parcul Trivalea. Profile transversale

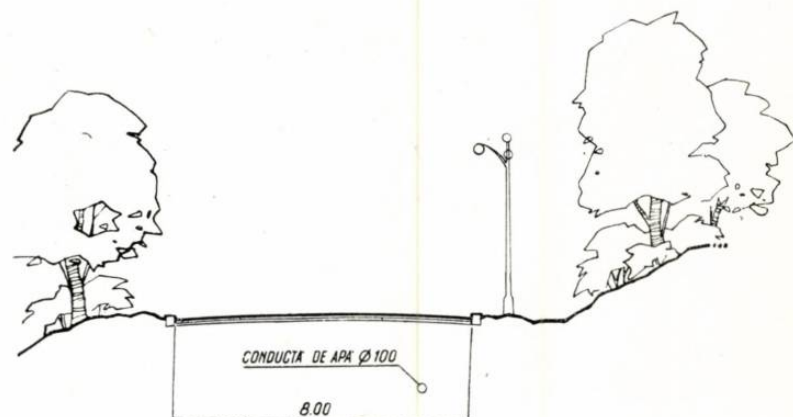

C

D

Alee principală.

E

CARTIERUL DE LOCUINȚE FLOREASCA—BUCUREȘTI

Autor, arh. CORNELIU RĂDULESCU; colaboratori, arh. ALFRED TANENZAPF, arh. VIRGIL NIȚULESCU, arh. FELIX ZELIG, arh. HANS GROSS
Institutul Proiect-București

1

2

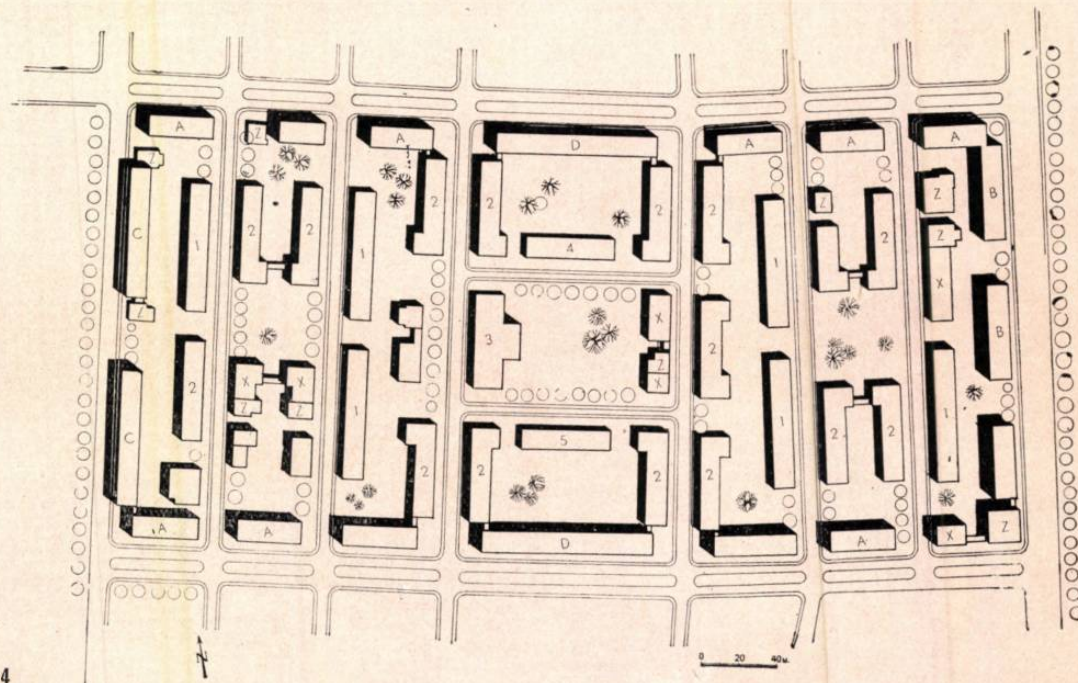

3

1. Perspectivă interioară din cvartal
  2. Macheta cartierului
  3. Perspectiva blocului cu magazine
  4. Parcelarea Floreasca — Cvarial în execuție
- Etapa I — Blocuri cu 3 niveluri (din cărămidă)
1. Bloc cu 4 tronsoane
  2. Bloc cu 3 tronsoane
  3. Școală tip de 7 ani
  4. Cămin de zi
  5. Creșă
- Etapa a II-a — Blocuri cu 4 niveluri (din prefabricate)
- A. Bloc cu 2 tronsoane
  - B. Bloc cu 3 tronsoane
  - C. Bloc cu 4 tronsoane
  - D. Bloc cu 5 tronsoane
  - X. Clădiri ce completează parcelele libere dintre construcțiile existente
  - Z. Construcții existente păstrate

4

Complexul de locuințe Floreasca are o așezare deosebit de favorabilă în cadrul orașului — în vecinătatea lacurilor — beneficiind, din această cauză, de un microclimat care înlesnește condiții optime de viață. Planul de sistematizare a complexului accentuează acest avantaj, prevăzând amenajarea întregului ansamblu într-un mare parc, fără curți de serviciu, fără anexe exterioare.

Spațiul de retragere a clădirilor de la alinierea străzii este plantat, formând grădini de fațadă, iar spațiul dintre fațadele posterioare este amenajat cu alee și plantații, cu terenuri de joc pentru copii și locuri pentru recreații. Compoziția e formată din două mari cvartale care au în centrul lor spații neconstruite, formând plămîni de verdeață: cvartatul de la nord, incintele reunite ale școlii, căminului și creșei, iar cvartatul de la sud, un parc în mijlocul căruia a fost amplasat un edificiu central.

*

Teritoriul, flancat de două mari artere de circulație plantate (calea Floreasca și str. Barbu Văcărescu), se sprijină pe artera de descărcare a inelului II și se mărginește cu zona verde a orașului. El a fost parcelat sub regimul burghez, în loturi destinate pentru vile individuale, dintre care au fost construite o parte, la întâmplare, fără un regim precis de înălțime, fără nici o preocupare de stil.

Programul care a stat la baza noului ansamblu a pus probleme grele:

1. respectarea tuturor străzilor existente, ele conținând lucrări edilitare;
2. păstrarea în cea mai mare măsură (pînă la urmă, integral!) a fondului existent de locuințe;
3. locuințe din secțiuni tip, în blocuri, cu mai multe apartamente.

Aceste condiții au impus studii laborioase în vederea satisfacerii necesităților unei compoziții alcătuite din blocuri de locuințe colective, într-un cadru oferind multe avantaje, dar și stricte constrîngerii, impuse de situații de fapt.

Rezultatul studiilor se concretizează astăzi pe teren: complexul Floreasca, cuprinzînd în ultima redactare 2265 de apartamente de cîte 2 și 3 camere și dotările corespunzătoare — creșe, cămine, școli, policlinică, restaurant-bar, magazine variate de desfacere, un mare magazin general și un edificiu

central cu sală de spectacol și bibliotecă-club — este în plină campanie de construcție.

În conformitate cu proiectul de organizare a șantierului și cu condițiile de pe teren, lucrările au fost începute cu cvartatul de la nord, cuprins între străzile Glinka și Ceaikovski. Sub raportul tehnologiei de construcție, blocurile din acest cvartal prezintă două aspecte: cele din interior au 3 niveluri, ziduri de cărămidă și planșee din elemente prefabricate din beton, iar cele de pe conturul cvartalului au 4 niveluri, ziduri din blocuri prefabricate din beton, confecționate din agregate ceramice 1,75 t/m³, și planșee din fișii D.I.M.

Secțiunea tip folosită inițial — 140 P.B. — cuprinde trei apartamente de 2 camere și bucatărie la o scară, avînd baie și cămări fără lumină directă.

Urgența începerii campaniei de lucru a determinat ca, la primul lot — clădirile din interior, cu 3 niveluri — încălzirea camerelor să fie proiectată cu sobe de teracotă alimentate cu gaze.

Pentru lotul al doilea — clădirile de pe contur — s-au făcut studii la care, ținîndu-se seama de experiența căpătată și de sugestiile locatarilor primelor blocuri date în folosință, s-au obținut importante ameliorări: un indice de locuibilitate superior (0,494), băi și cămări luminate și ventilate direct.

La realizarea clădirilor din cvartatul de la sud, care va fi realizat în anii viitori, va trebui să fie analizată obiecția că apartamentele sînt mici. S-a observat că această critică a apărut cînd apartamentele nu au fost mobilate în conformitate cu prevederile proiectului; ea este valabilă, în special, pentru bucatării. Acesta este motivul propunerii proiectantului ca vestibulul, care conține două dulapuri, precum și bucatăria, să fie predate locatarilor cu mobilier gata confecționat.

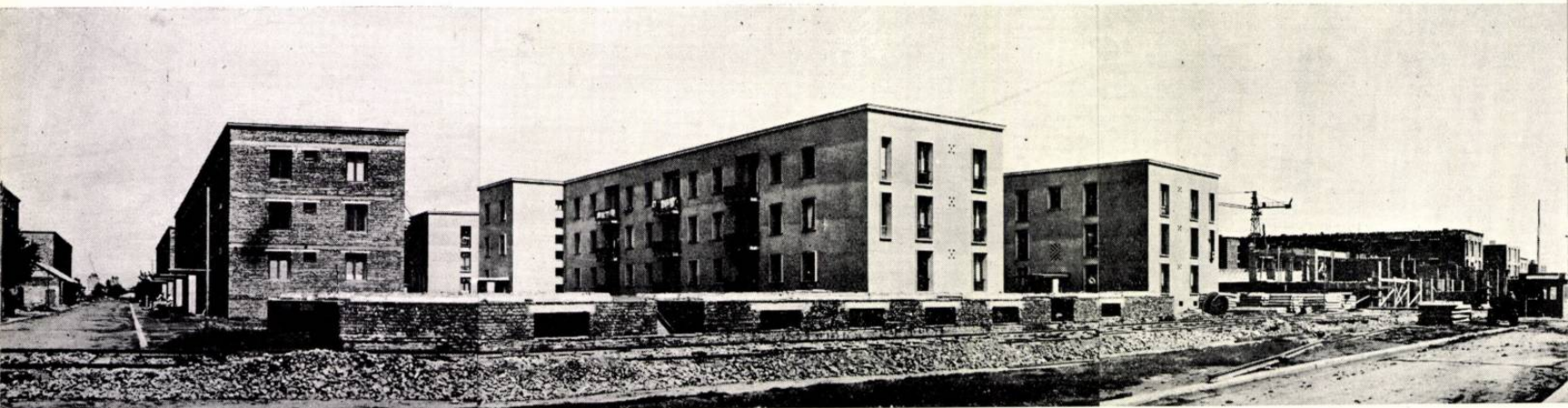
Încălzirea blocurilor cu 4 niveluri de pe conturul cvartalului se face prin radiatoare cu apă caldă, alimentate dintr-o termocentrală, care va furniza căldură pentru întregul complex.

Toate blocurile sînt acoperite cu terasă; șantierul Floreasca fiind declarat experimental sub acest raport, s-au folosit 6 soluții diferite.

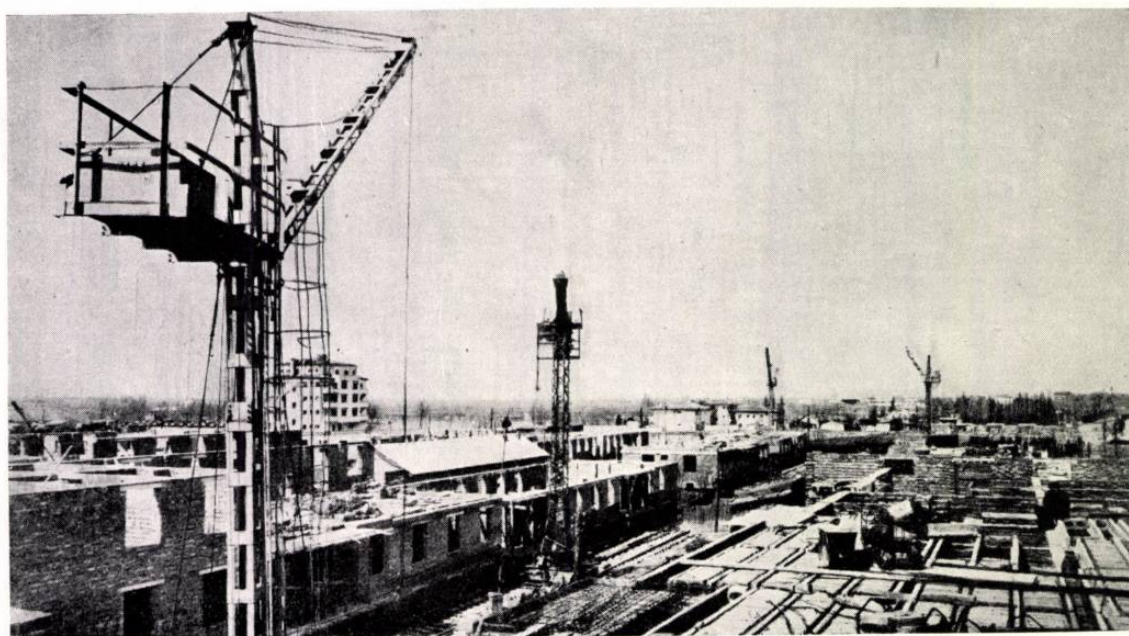
În total, în cvartatul de la nord, care este în plină campanie de lucru, vor fi date anul acesta în folosință 1218 apartamente: 3 de o cameră, 1048 de 2 camere și 167 de 3 camere.

Arh. Corneliu Rădulescu

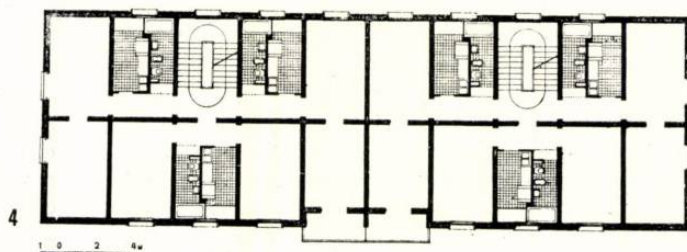
1

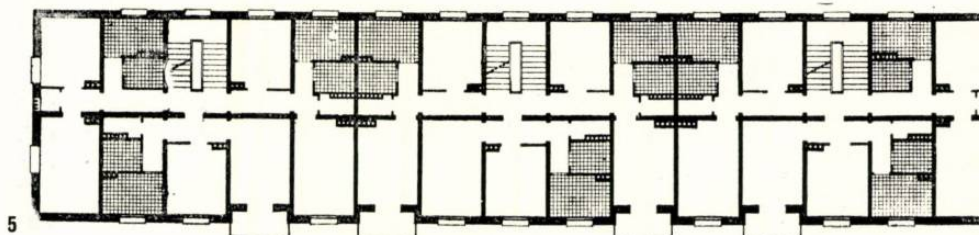
2

- 1—2. Vederi de pe șantier
3. Sistemul de montaj
4. Bloc tip cu 4 niveluri (pentru etapa a II-a) — Construcție din blocuri mari prefabricate: încălzire centrală
5. Bloc cu 3 niveluri (pentru etapa I) Construcție din cărămidă; încălzire cu sobe
6. a) Variantă pentru grupul baie-bucătărie în etapa a II-a (baie cu sitzbad, ventilată direct deasupra camării)
b) Variantă pentru grupul baie-bucătărie în etapa a II-a (cămară-dulap sub masa de la fereastră)
c) Variantă pentru grupul baie-bucătărie la blocurile pentru etapa I
7. Tronson tip (pentru etapa I) Zidărie portantă de cărămidă și încălzire cu sobe
8. Tronson tip (pentru etapa a II-a) Construcție din blocuri mari prefabricate și încălzire centrală Plan etaj curent
9. Bloc de locuințe (etapa I)
10. Fațadă spre una din străzi
11. Bloc (etapa I) — Interior

3

4

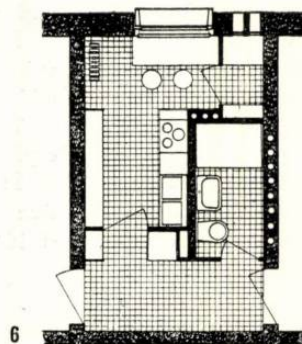

5

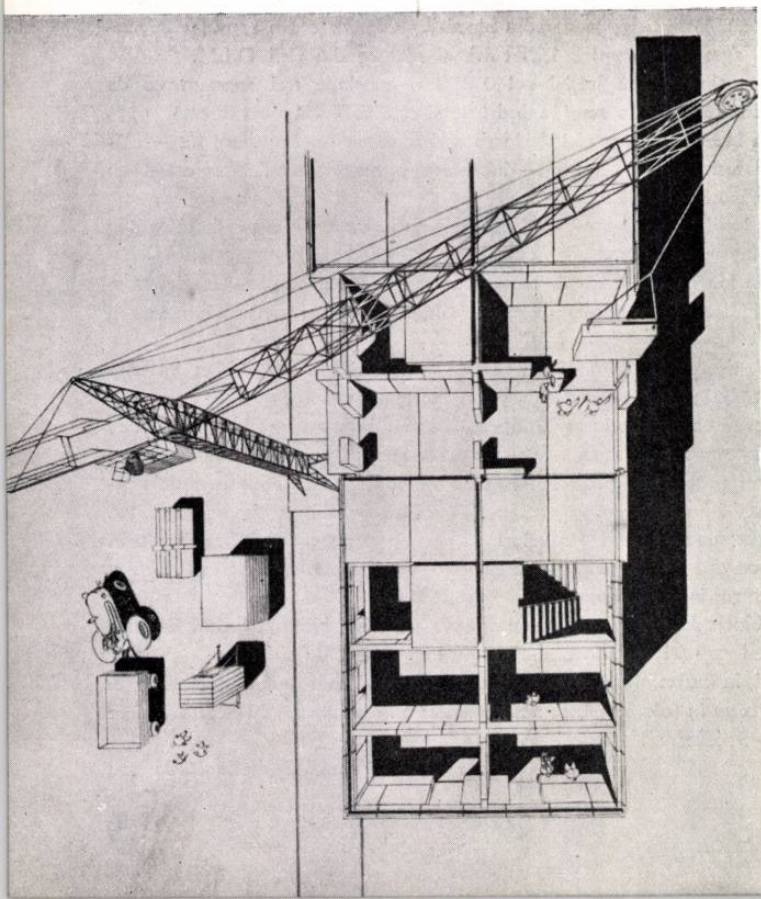
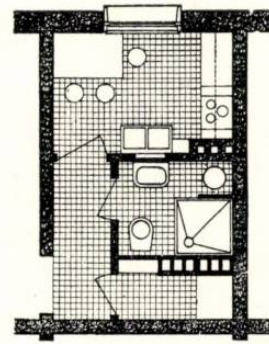
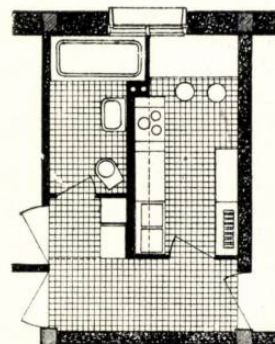
a

b

c

6

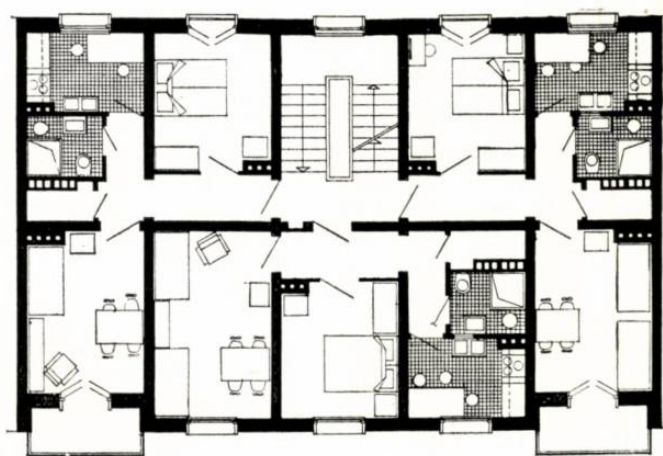

9

10

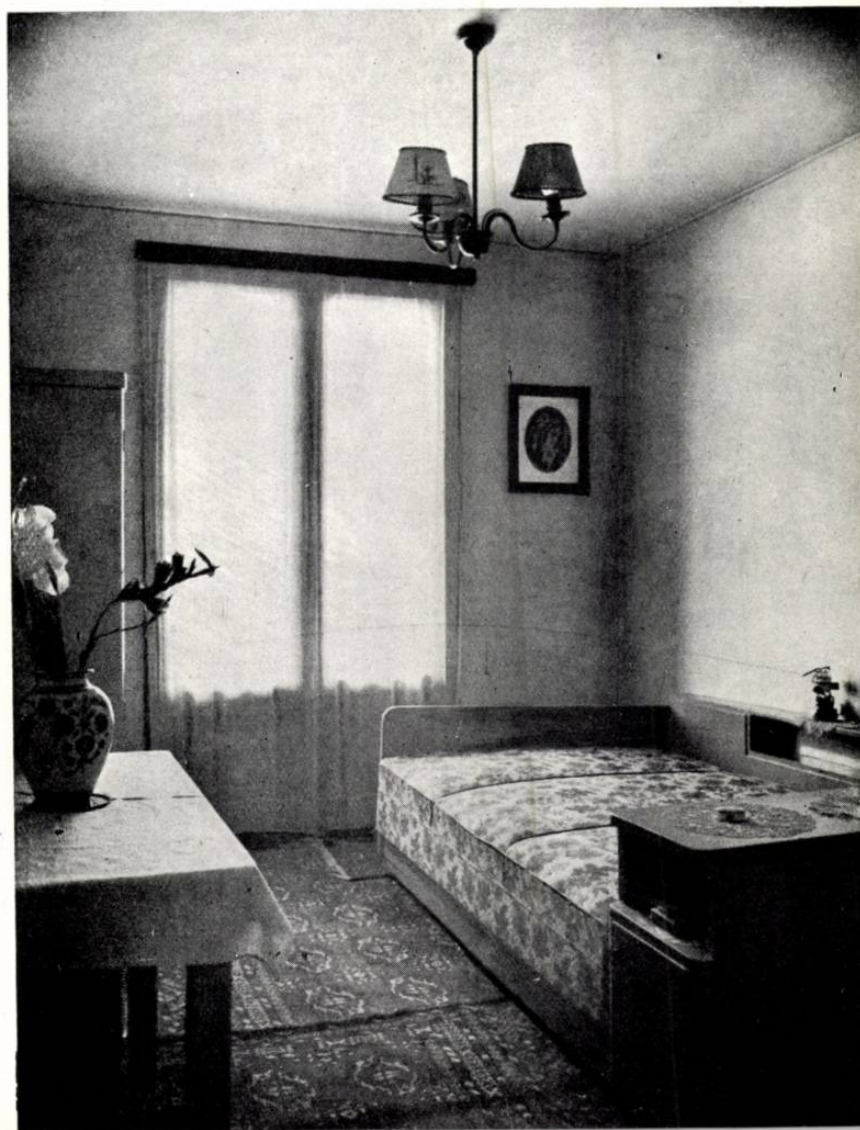

7

8

11

SISTEMATIZAREA PIETEI EROILOR—BUCUREȘTI

Monumentul Eroilor Patriei, așezat în fața clădirii Academiei Militare (construcție proiectată de acad. prof. arb. Duiliu Marcu)

MONUMENTUL EROILOR PATRIEI

Prof. arb. OCTAV DOICESCU

Ridicarea monumentului eroilor patriei, în fața Academiei Militare de pe dealul Cotrocenilor, a pus în discuție și a trebuit să rezolve deodată toate problemele urbanistice, arhitecturale, sculpturale, așa cum se întâmplă totdeauna în București, cu orice amplasament al unei clădiri mai importante sau al vreunui monument.

Moștenirea urbanistică a orașului București este foarte săracă în «intenții de creație urbană».

Lipsa acestor «intenții» îngreunează posibilitățile generațiilor succesive de a completa și de a adăuga, în cursul timpului, valori urbanistice, forme închegate care să fixeze personalitatea orașului și să constituie valori permanente.

Pentru rezolvarea tuturor acestor probleme ridicate de amplasamentul monumentului și de forma lui, s-a recurs la un concurs public în două etape, care s-a desfășurat într-un timp destul de lung. Concursul nu a dus la o soluție definitivă, cu toate că a fost foarte laborios. Dificultatea găsirii unei soluții definitive a constat mai ales în lipsa unei unități, în proiectele concurenților, între spațiul urban, arhitectura actuală, cea viitoare și dimensiunea și compoziția sculpturii.

Concurenții s-au arătat mai indiferenți față de această problemă de unitate a ansamblului, astfel că sculptura, în majoritatea cazurilor, a rămas atentă exclusiv la problemele ei proprii, de masă a compoziției, de modelare sau de exprimare în sculptura respectivă a conținutului, sculptura fiind gândită ca obiect independent, ca o «mobilă» urbanistică. Este un defect destul de serios al sculpturii monumentale, atât a celei a noastre, cit și a altora contemporane.

În temele urbanistice pe care le pune construirea socialismului, necesitatea unor mari unități, în care artele plastice trebuie să se exprime într-un ritm comun, cu modulațiuni variate și de pe pozițiile realismului, apare destul de des. Și concursul pentru acest monument, ca și alte concursuri de sculptură, a arătat existența acestor defecțiuni, a lipsei de unitate și a lipsei de coeziune între spațiul urban (sau între peisaj) și monument. Desigur, aceste aspecte nu sînt ușor de rezolvat și nu vor fi niciodată rezolvate numai cu căldura și vioiciunea talentului; este necesară o evoluție mai matură în sculptură, în arhitectură și în ansamblul artelor plastice.

Și nu de pe poziții izolate vor putea vreodată să ajungă la maturitate.

Pînă la sfîrșit, toate aceste probleme au trebuit să fie rezolvate de către proiectanți într-un timp foarte scurt.

Grupul de arhitecți, Constantin Gr. Ionescu, Irena Ghițulescu, Constantin Ghițulescu, Adrian Corvătescu, Aurelia Spanilli și Gheorghe Spanilli, care a proiectat ansamblul monumentului construit în fața Academiei Militare, a realizat cu siguranță și cu remarcabilă dibăcie unitatea elementelor ce au intrat în compoziție.

În perspectiva bulevardului Eroilor, trenea ascendentă care conduce la Academia Militară a fost rezolvată prin platforme succesive, de dimensiuni și suprafețe diferite, însumate într-o curbă care se accentuează puternic în fața Academiei, punînd în valoare, ca un «emporium», și grupul sculptural, și Academia.

Zidul de sprijin al platformei principale din fața Academiei, cu curba lui, orizontala mare a acestui zid pe care se sprijină grupul sculptural, relieful care îmbracă acest zid, curbele platformelor prevăzute în secțiunile transversale, fîntînile care accentuează cu ritmul lor axa principală, dau foarte multă mișcare întregii compoziții și creează o vioiciune ritmică acestei amenajări urbane, pe care nu o mai găsim exprimată în nici una dintre lucrările urbane mai vechi din București.

Din expunerea pe care o fac proiectanții, materialele și detaliile prevăzute, precum și calitatea tehnică a lucrărilor propuse, vor face din acest ansamblu o lucrare deosebită.

Sculptura principală a grupului central, modelată de sculptorii Marius Butunoiu, T. N. Ionescu, Zoe Băicoianu, Dămăceanu, Barabaș, are toate condițiile cadrului rezolvate cu frumusețe. Și pe acest cadru, i-a fost ușor să intre în ritmul ansamblului.

SISTEMATIZAREA PIETEI EROILOR

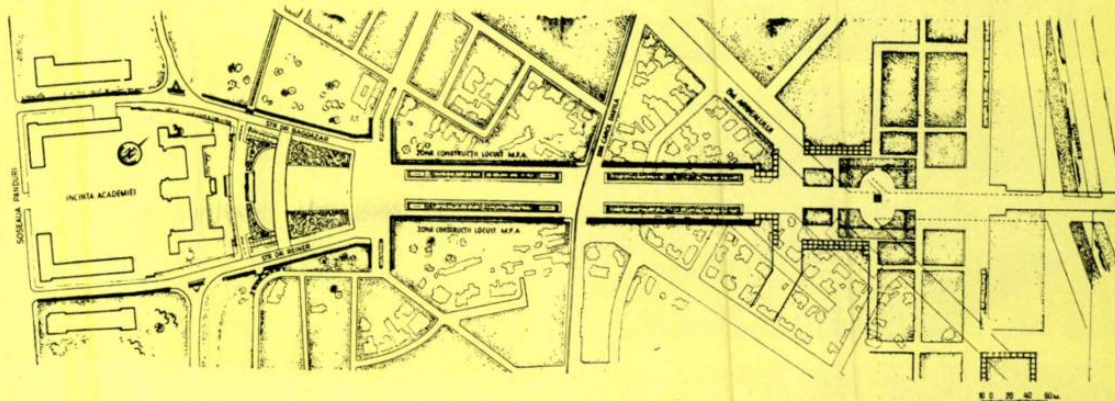
Căutarea cadrului în care un element sculptural poate găsi posibilități de afirmare și susținere, de legare cu spațiul în care este împlintat, devine o problemă destul de dificilă cînd se raportează la mediul urban, la o arhitectură cu rezonanțe puternice și în special la moștenirile necoordonate ale unor epoci trecute.

În acest caz, arhitectura este chemată să găsească nu numai cadența elementelor sculpturale, fericita exprimare a lor, ci trebuie ca spațiul compus să găsească valențele libere ale decorului arhitectural sau natural înconjurător și împreună să concureze la echilibrul urban.

Problema se complică dacă, în afară de condițiile urbanistice și arhitecturale, relieful își pune condițiile în mod imperativ.

Autori, arhitecții: CONSTANTIN GR. IONESCU, IRENA GHIȚULESCU, CONSTANTIN GHIȚULESCU, ADRIAN CORVĂTESCU. Coautori: arhitecții AURELIA SPANILLI, GHEORGHE SPANILLI

Plan de sistematizare a pieței și b-dului Eroilor

În funcție de aceste considerente, trecând peste timpul extrem de scurt, studiul a trebuit condus mereu cu conștiința celei de a treia dimensiuni.

Limbajul folosit la începutul studiului, pentru a putea fi cit mai expresiv și mai imediat, s-a apropiat mai mult de maniera sculpturală, și deci de problema pusă.

Mulajul formelor ne-a oferit o intuiție a volumului pe care o capeți de obicei la sfârșitul unui studiu.

Cele șapte machete, care sînt materializarea unor schițe la scara 1:500, ne-au condus către unele concluzii de ordin principal, care ne-au oferit posibilitatea unei soluții de sinteză, realizată în două machete, reprezentînd variante ale aceluiași studiu.

Astfel, variantele opt și nouă au reținut ca bună ideea din macheta unu, de a plasa monumentul în pachetul de trepte, legînd astfel spațial monumentul de Academie și de cadrul citadin. Din macheta doi și trei a apărut ca necesar un zid decorat, care să ofere monumentului climatul adecvat, să adune privirile către el, să ofere clădirii un prim soclu. Tot din aceste ultime două machete, ca și din machetele patru și cinci, a apărut mai justă soluția unui acces la Academie separat de traseul urban obișnuit.

Macheta cinci, oferind o mai mare claritate a schemei urbanistice, a stat la baza studiilor definitive.

Soluțiile șase și șapte ne-au oferit unele concluzii privitoare la punctarea gradată a treinei monumentului.

Astfel, în machetele opt și nouă, care reprezintă studii intermediare către soluția definitivă, partiul a început să se contureze cu mai multă precizie, dînd posibilitatea de a se trece la o scară mai mare, realizată în macheta definitivă la scara 1:200.

Această machetă sintetiza principiile socotite valabile în soluțiile anterioare, constituind un punct de plecare în rezolvarea detaliilor.

Considerînd că soluția este suficient încheiată pentru a oferi o bază de discuții, ni s-a părut necesară consultarea cu forurile de specialitate, care au fost de acord cu soluția, cu unele observații de detaliu.

Partiul ales oferă, de pe bulevardul Eroilor, o perspectivă unică axată pe clădire și monument.

În bidentul deschis din piața cu același nume, mulat pe relieful unui pînten, o succesiune de terase și elemente de detaliu încadrează plastic monumentul.

Două dintre aceste terase au forma unor bretele curbe, care pot asigura circulațiile, condiții ale unor necesități programatice, disimulînd, în traseul lor ușor curbat, neperpendicularitatea frontului Academiei pe axa bulevardului, evitînd totodată și rigiditatea specifică traseului rectangular.

Monumentul este situat în partea superioară a treinei ascendente; în această situație a apărut ca absolut logică îngemănarea lui cu clădirea Academiei, cu atît mai mult cu cît aceasta prezintă față de axa bulevardului actual a rotire de 5°30'.

Compoziția ansamblului a pornit de la ideea canalizării privirii către elementul dominant reprezentat de grupul sculptural și de corpul central al Academiei.

Pentru a materializa conținutul de idei comun clădirii și monumentului, cît și pentru a nu crea individualități contrastante în același cadru construit, spațial, pata monumentului nu trebuie numai să se profileze pe corpul central al Academiei, ci trebuie să respire în aceeași unitate arhitecturală.

În jurul acestui element principal, centrul și rațiunea existenței întregului ansamblu, se grupează o serie de factori de natură diferită și de valori diferite.

Pentru accentuarea imaginii plastice a centrului compoziției, bulevardul Eroilor a fost restudiat în ideea unui profil transversal cu un fir carosabil de 20 m lățime, flancat de două peluze și de două alei secundare pentru deservirea viitoarelor locuințe.

Traseele străzilor dr. Bagdasar și dr. Reiner, corijate față de traseul existent, au fost determinate de fluxul principal al circulației, cît și de forma de relief pe care se înscriu. Ele formează o bifurcație, concurînd în axa bulevardului Eroilor.

Ansamblul folosește diferența de nivel oferită de teren, tratînd-o în terase succesive, dezvoltate în funcție de importanța lor și de efectul plastic urmărit.

Legătura dintre terase, precum și dintre acestea și Academie, este realizată prin trepte larg deschise către piață. Sînt satisfăcute astfel cerințele de ordin funcțional, materializîndu-se în același timp ideea participării monumentului la viața orașului.

Pentru construirea unei imagini unitare, trena ascendentă care începe din piața Eroilor este continuă, prin scările și pantele teraselor, iar pentru a pune în valoare monumentul, panta prezintă o ruptură bruscă la baza soclului, permițînd totuși privirii să alunece pe lîngă formele în mișcare ale grupului statuar către pilăstria sobri a corpului central al Academiei.

Dacă în sensul longitudinal, pentru a conduce privirea către monument, au fost folosite pantele, în sensul transversal, privirea este adunată și condusă prin curba largă a zidului vibrat de basorelieful, zid care devine o bază peste care se ridică organic volumul Academiei.

Urmărindu-se ideea de concentrare vizuală, prin sensul mereu ascendent al compoziției, s-a căutat să se ajute efectului, prin ușoara concavitate a pardoselilor teraselor din fața blocului statuar, atît în sens transversal, cît și în sens longitudinal.

În scopul susținerii compoziției, încoronate de monument, s-a simțit nevoia unei pregătiri care să introducă treptat în atmosfera sa imediată.

Trena graduală este realizată prin elemente de apă chemate să îmbunătățească și clima locală, dominată de mari suprafețe de pavaj. Ea începe prin cele patru fîntini de pe bulevardul Eroilor care anunță și deschid compoziția, flancînd cu pinzele lor de apă centrul imaginii. Terasa principală continuă ideea pinzelor de apă prin cele 12 fîntini care delimitează grădinile tunse de suprafața pavată.

Trena se sfîrșește în zidul care descrie un hemiciclu ce oferă un contrast cu rigiditatea Academiei. Acest zid, marcat la extremități de două fîntini adosate, este vibrat de realieri în piatră, constituind o trecere teptată de la elementul arhitectural la cel sculptural, apropiînd pe acesta din urmă de scara umană.

Pentru a masca aspectul rece și agresiv al zidului de sprijin provenit din denivelarea străzilor dr. Reiner și dr. Romnicănu, cît și pentru a permite o legătură pietonieră între acestea, zidul a fost îmbrăcat de o scară în trei foi decorată cu o fîntină cu elemente florale.

Avînd în vedere caracterul național reprezentativ al acestei lucrări, materialele de finisaj au fost alese în așa fel încît să corespundă, atît din punct de vedere plastic, cît și al rezistenței. Aceasta, cu atît mai mult, cu cît monumentul existent, Academia, este placat cu piatră.

Considerînd că veșmîntul care îmbracă un ansamblu monumental îi poate ajuta sau dăuna în mare măsură, am ales ca material principal de finisaj piatra naturală.

În ceea ce privește coloritul materialelor întrebuițate, am rămas în aceeași armonie cu tenta generală a Academiei.

Aceeași idee, de concentrare vizuală către monument, este urmărită și prin coloritul care cîștigă în intensitate în măsura apropierii de acesta.

Socul monumentului devine un accent care se înscrie în armonia coloritului general.

Piatra preconizată este, pentru pardoseli, gresie de Rupea și andezit, din valea Kicsifenyő, iar pentru placaje verticale, piatră de Baschîo, Mateiaș și porfir de Arieș.

Pardoselile teraselor placate cu piatră sînt tratate în funcție de forma și importanța lor, fie în desene realizate în mai multe nuanțe (opus incertum), fie dalaje cu plăci regulate. Acestea, ca și treptele, vor fi buciardate și numai placajele verticale vor fi lustruite.

Prin placajele de piatră se urmărește să se accentueze caracterul unitar al ansamblului.

Pentru ca fîntinile să constituie elemente atrăgătoare și atunci cînd pinza de apă nu decorează fîntinile, ca material principal de finisaj a fost ales kleinmozaicul lucrat în diferite desene și elemente ornamentale.

În afara elementului sculptural și arhitectural, ansamblul va putea fi pus în valoare de reușita iluminării. În acest sens a fost prevăzut un iluminat intens în lungul arterelor de circulație, un iluminat festiv cu reflectoare pentru Academie și monument, un iluminat special fluorescent, în scafe, al reliefulilor fîntinilor adosate, precum și iluminatul fîntinilor.

Intrucît posibilitatea construirii unei piețe închise într-un regim construit pare puțin probabilă, atît în spațiu, cît și în timp, am socotit că ideea închiderii unui spațiu neordonat din punct de vedere edilitar poate fi realizată printr-un front verde de copaci tunși.

Acest front se prelungește pe bulevardul Eroilor, lăsînd între masele ordonate de copaci peluze agrementate cu tufe de trandafiri, care mărginesc firul carosabil central și oferă împreună cu vegetația înaltă un cadru verde, care evidențiază și ajută perspectiva de capăt. Bordurile trotuarelor sînt subliniate de peluze plantate cu flori și buxus.

În piața delimitată de fronturile verzi, tratarea zonelor plantate va avea un aspect arhitectural, cu grădini tunse, joase, cu desene ornamentale care vor trebui să fie în acord cu cadrul construit.

Dincolo de perdeaua de arbori tunși se vor amenaja spații plantate cu trasee libere, grupuri de copaci, arbuști, peluze de flori destinate să ascundă aspectele, uneori penibile, ale vecinătăților construite.

Zonele verzi ca și elementele de apă vor contribui la îmbunătățirea microclimatului, oferind orașului noi spații plantate, noi zone de agrement.

Lucrarea este prevăzută să se execute în două etape anuale: 1957 și 1958, prima etapă fiind deja realizată.

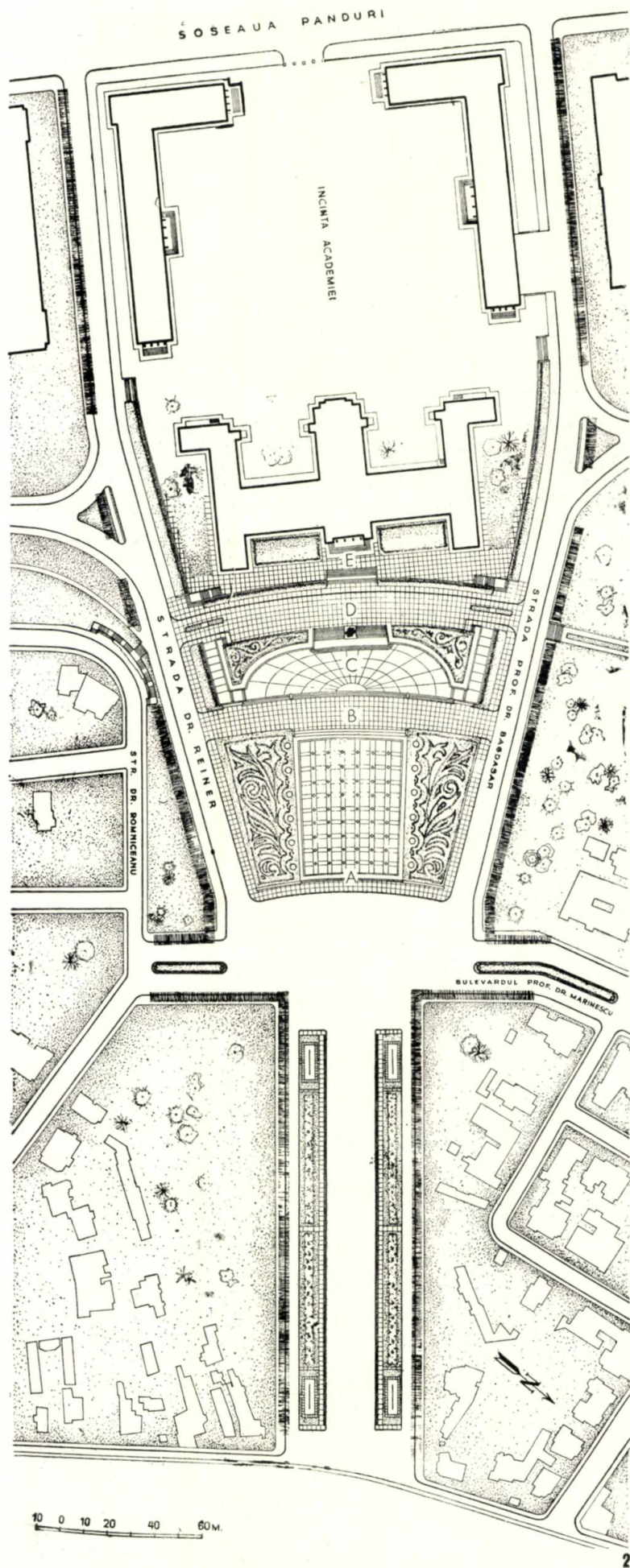
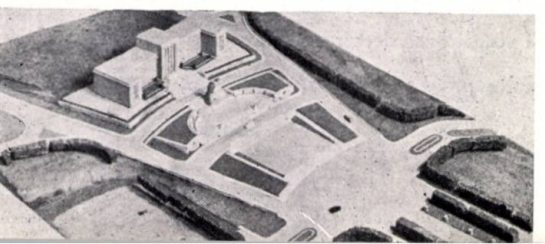
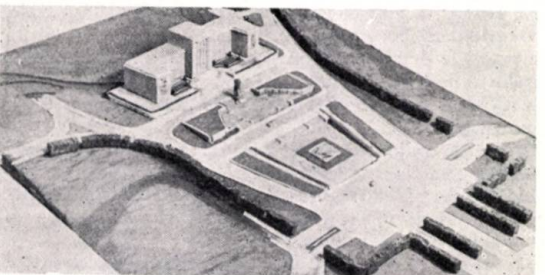
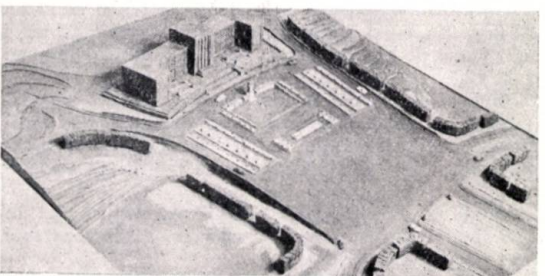
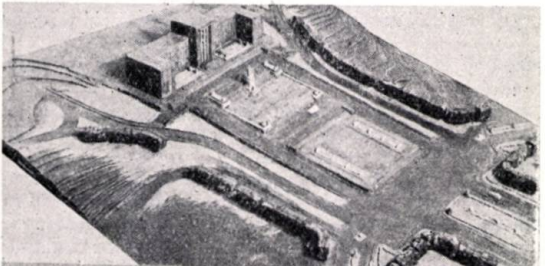
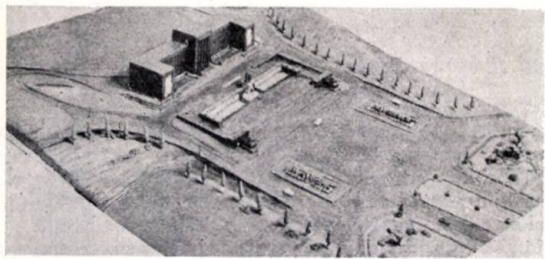
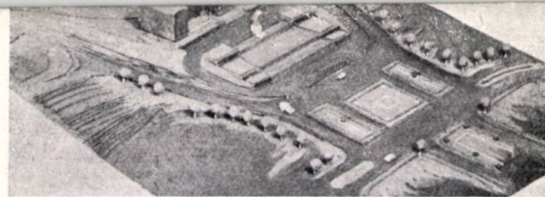
În rezolvarea problemelor de ordin structural cerute de arhitectură și în special a traseelor și a secțiunilor teraselor, de forme destul de complicate, am fost ajutați de colectivul de ingineri format din: Spiridon Constantinescu, Emil Petridean, Teodor Lemni și Popa Constantin. Un aport substanțial a fost adus de asemenea și de ceilalți ingineri de specialitate.

Termenul extrem de scurt pentru studiul și elaborarea acestui proiect destul de complicat a cerut o muncă foarte susținută, care a putut fi dusă la bun sfîrșit datorită coeziunii colectivului de proiectare, care are satisfacția finală, scumpă oricărui arhitect, de a-și vedea concretizarea eforturilor depuse prin punerea în operă a proiectului.

Rămîne ca materializarea proiectului să ofere verificarea valabilității eforturilor depuse.

Colectivul de proiectare

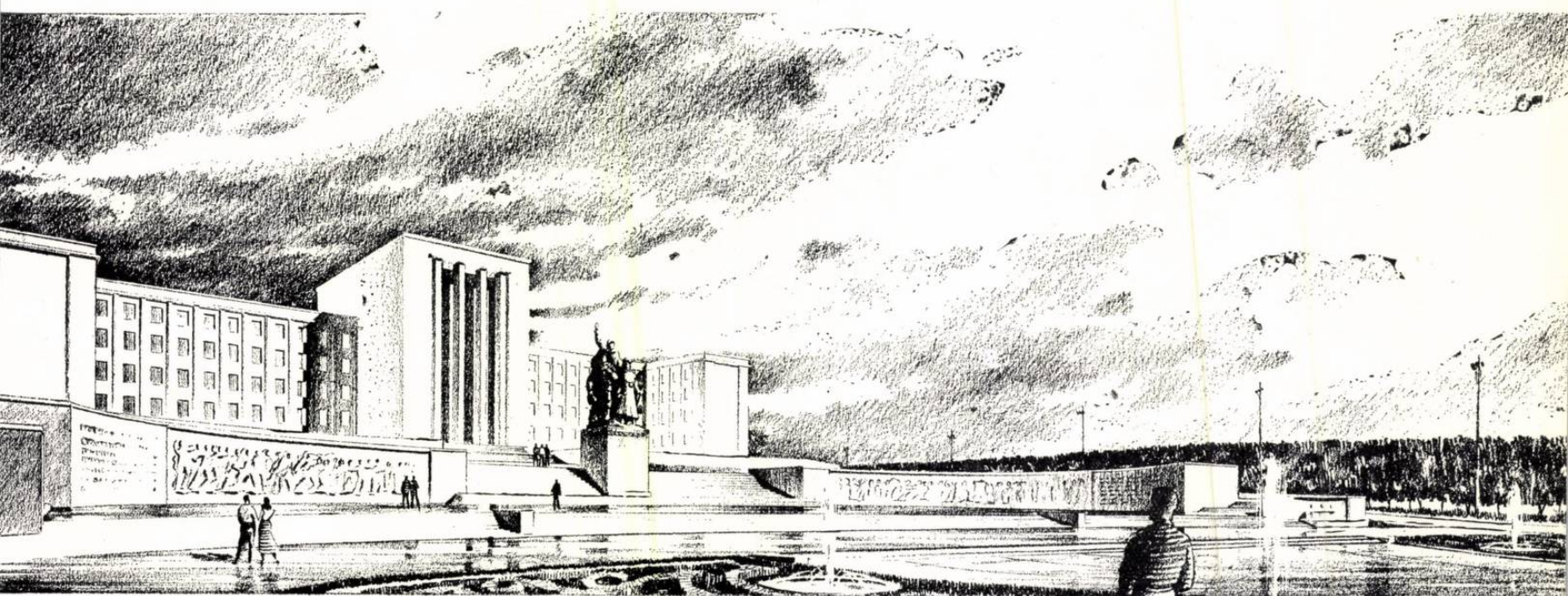

1. Macetele celor nouă variante ale studiilor premergătoare
2. Plan de situație — Terase (A,B,C,D,E)
3. Vedere dinspre bd. Dr. Marinescu
4. Vedere perspectivă (de pe terasa B) a monumentului
5. Macetă de ansamblu

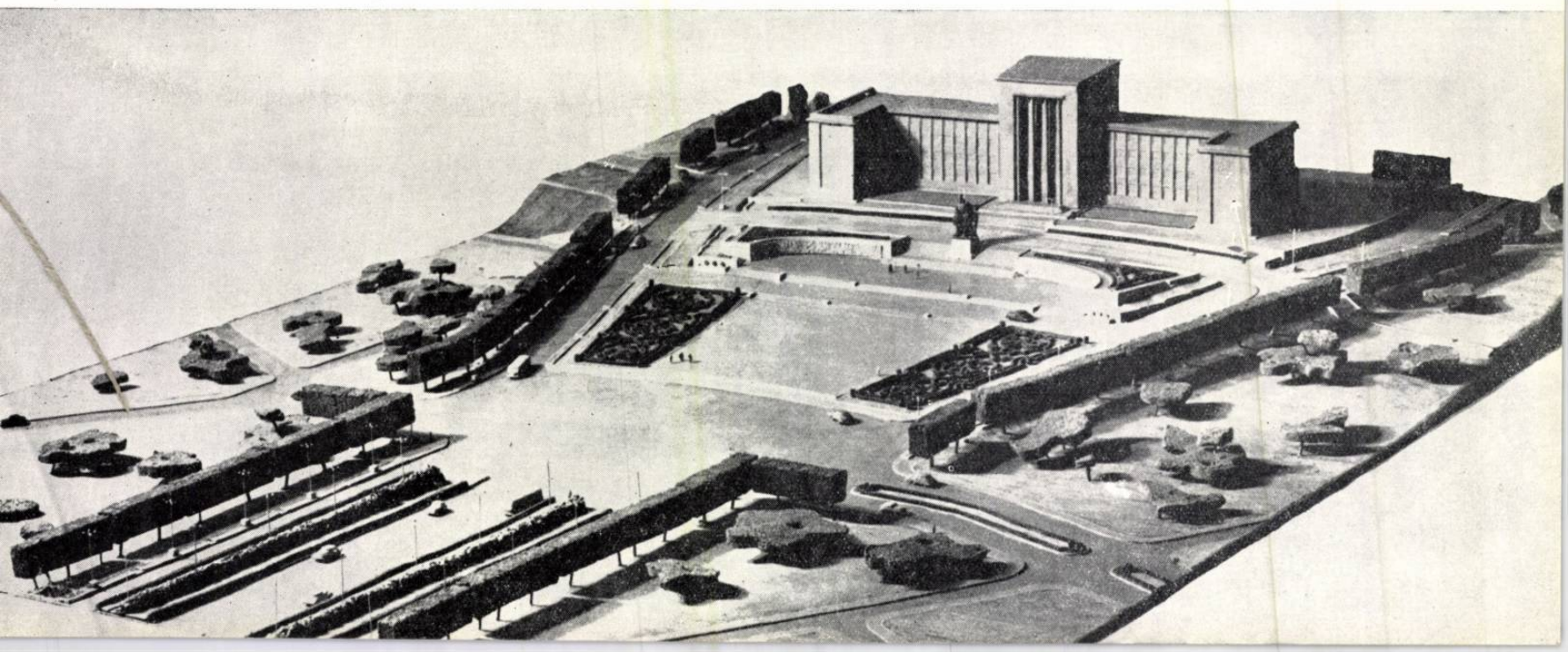

3

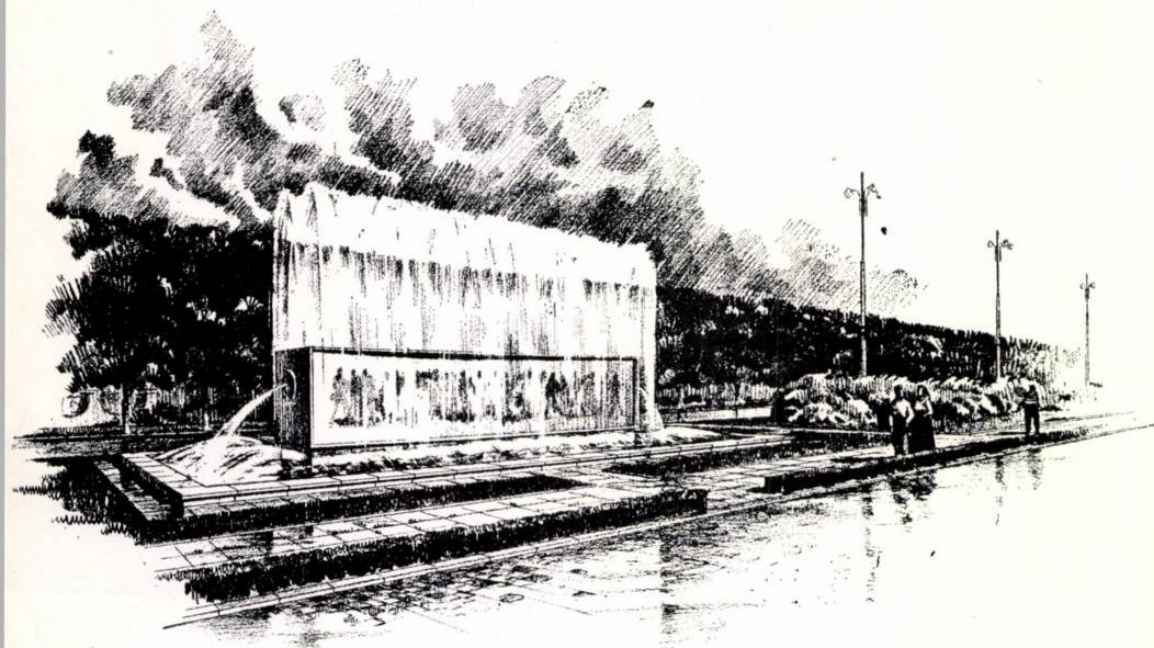
4

5

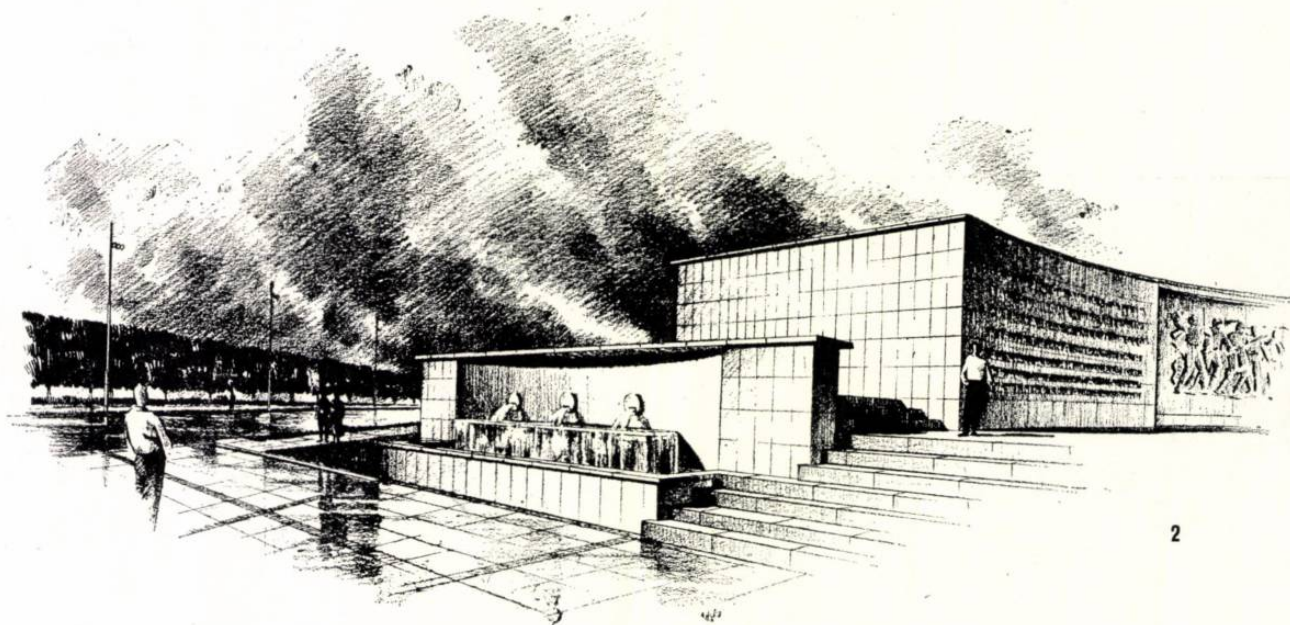

1. Vedere perspectivă a uneia dintre
fântinile de pe bd. Eroilor
2. Vedere perspectivă a zidului în
bemiciclu cu basoreliefuri și fântină
adosată
3. Vederea ansamblului (după exe-
cutarea etapei I a lucrărilor)

1

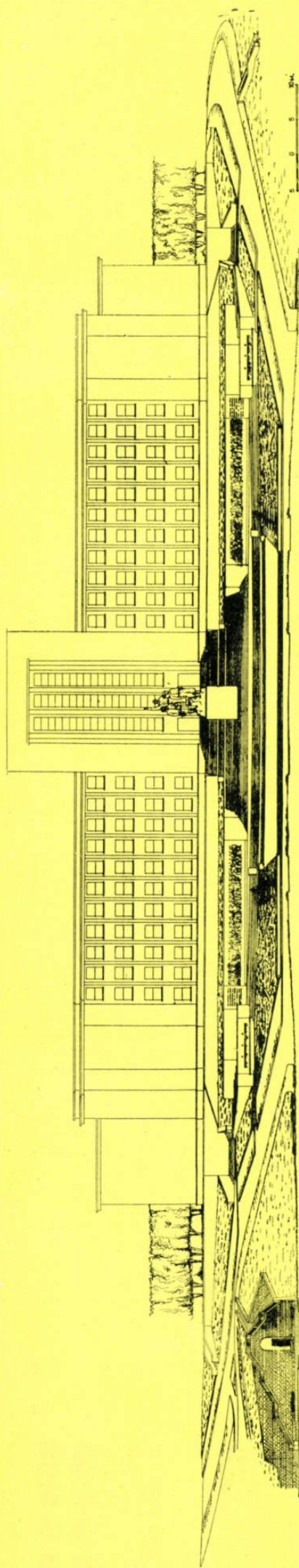

2

3

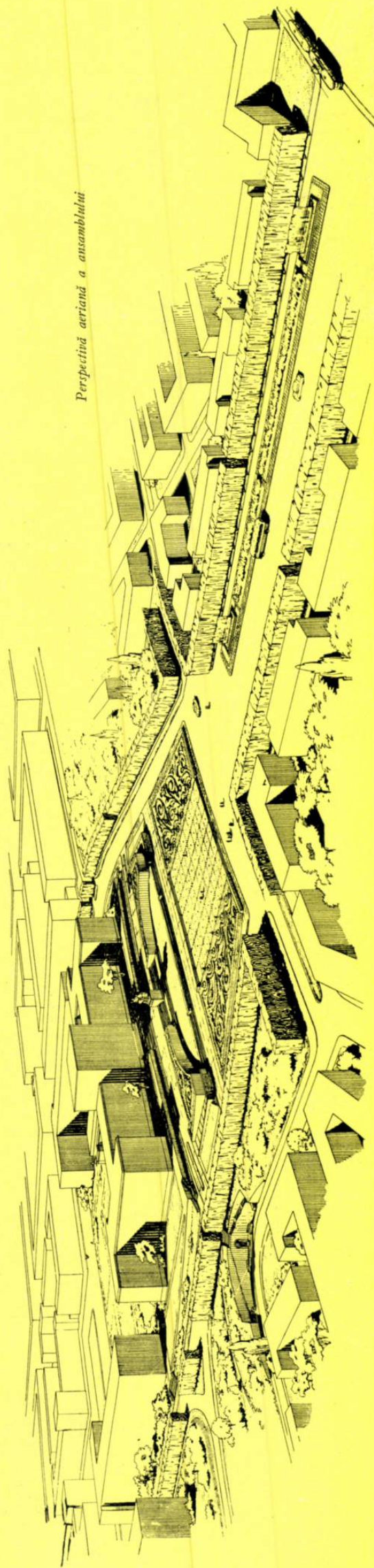

Secțiune prin Piața Eroilor

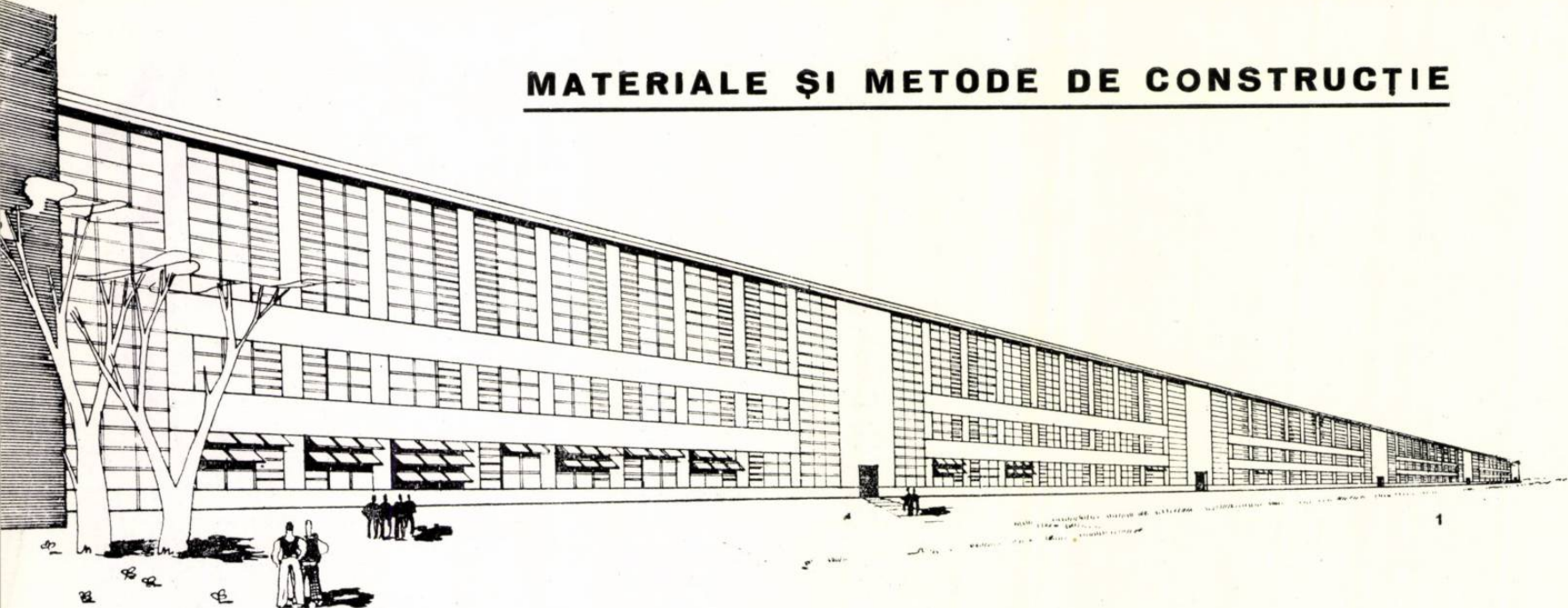

Secțiune prin axa teraselor (A,B,C,D,E)

Perspectivă aeriană a ansamblului

ELEMENTE DE FAȚADĂ ÎN CONSTRUCȚIA UNUI LAMINOR

Autor, arh. IULIAN DEȘCU

Institutul de proiectări de uzine și instalații metalurgice (IPROMET)

Proiectarea unui laminor — o instalație modernă de mare productivitate, destinată laminării profilelor mijlocii și grele de semifabricate de oțel-carbon obișnuit — a ridicat în fața arhitecților probleme mai puțin întâlnite și mai dificil de realizat.

Laminorul, dotat cu ferăstraie, paturi de răcire, ajustaje la rece, ajustaje suplimentare pentru profile și o linie de îndreptare a laminatelor rotunde, se instalează într-o hală cu trei deschideri, totalizând 81 m, având o lungime de 505 m. Gabaritele utilajelor montate în hală au determinat înălțimea acesteia de 17 m.

Ca sistem constructiv a fost adoptat un schelet de rezistență metalic pe modul de 6 m, care a determinat și modulul de fațadă.

Lungimea neobișnuită a clădirii a necesitat un studiu amplu al fațadelor, întrucât prescripțiile rigide ale tehnologiei trebuiau îmbinate cu cerința de a se da o formă estetică vederilor exterioare.

Soluția adoptată întrunește acest deziderat, prin tratarea fațadei cu două benzi de plăci orizontale, justificate tehnologic, întrerupte din loc în loc de panouri verticale, care cuprind intrările, pentru a evita o monotonie inevitabilă la clădirile foarte lungi.

Datorită faptului că în procesul de producție au loc mari degajări de căldură — mai ales în subsecțiile de încălzire, laminare și ajustaj, unde temperatura degajată ajunge pînă la 1300° — a fost necesară realizarea unei bune ventilații. În acest scop, la partea inferioară a fațadelor a fost prevăzut un șir de ferestre metalice mobile, pentru a permite pătrunderea aerului, iar pe acoperiș, luminatoare și deflectoare pentru evacuarea aerului. Deasupra șirului de ferestre s-a impus crearea unei benzi orizontale din plăci, pentru a despărți ferestrele metalice de cele de beton armat din registrele superioare.

A doua bandă de plăci a fost determinată de amplasarea în spatele ei a căii de rulare.

Deschiderea hălei, de 81 m, a impus o suprafață mare de ferestre, pentru ca lumina să poată pătrunde cît mai adînc în corpul clădirii. De aceea, în afară de benzile amintite mai înainte și de panourile cu intrări, întreaga suprafață a fațadelor este ocupată de ferestre.

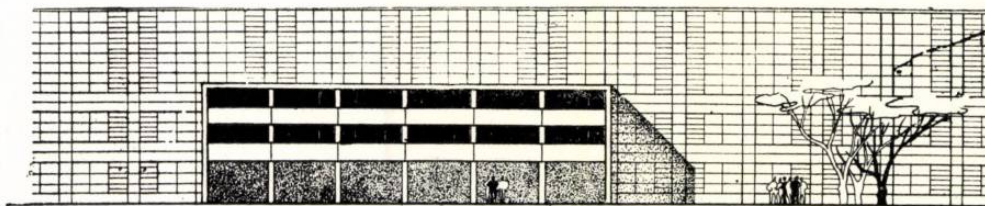
★

În cele expuse s-au arătat cîteva dintre motivele tehnologice care au dus la alegerea soluției.

În afară de acestea există însă și alte considerente, și anume realizarea unei fațade cu suprafețe plate, care să permită alipirea cu ușurință a unor construcții anexe. Pe una dintre laturile mari se lipește o clădire de 7 m înălțime, care servește la pătrunderea căii ferate în hală. Pe cealaltă latură mare a laminorului, tehnologia cere să se alipească un grup de clădiri auxiliare care să deservescă procesul de producție: o sală de mașini care adăpostește un electromotor, alta care adăpostește grupul convertizorilor de frecvență, un atelier de întreținere mecanică, un atelier de întreținere electrică, un atelier de armături, un grup social și o intrare de cale ferată.

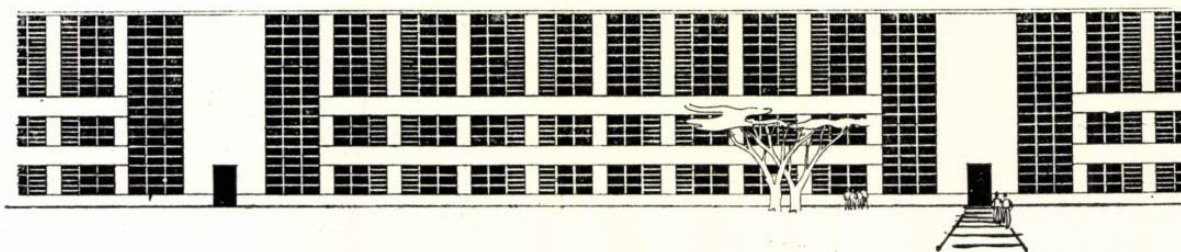
Toate aceste considerente — care decurg din necesități tehnologice: gabarite, coeficient de ventilație, coeficient de luminozitate, traversări de cale ferată și anexarea clădirilor cu funcții auxiliare — au impus, în mare măsură, soluția care trebuia adoptată în ceea ce privește repartizarea plinurilor și golurilor pe fațade.

Cît privește sistemul constructiv care să satisfacă, în bune condiții, atît cerințele tehnologice, cît și pe cele estetice, după numeroase studii s-a ajuns la concluzia că cea mai indicată soluție pentru această clădire ar fi utilizarea clavurilor și a plăcilor prefabricate.

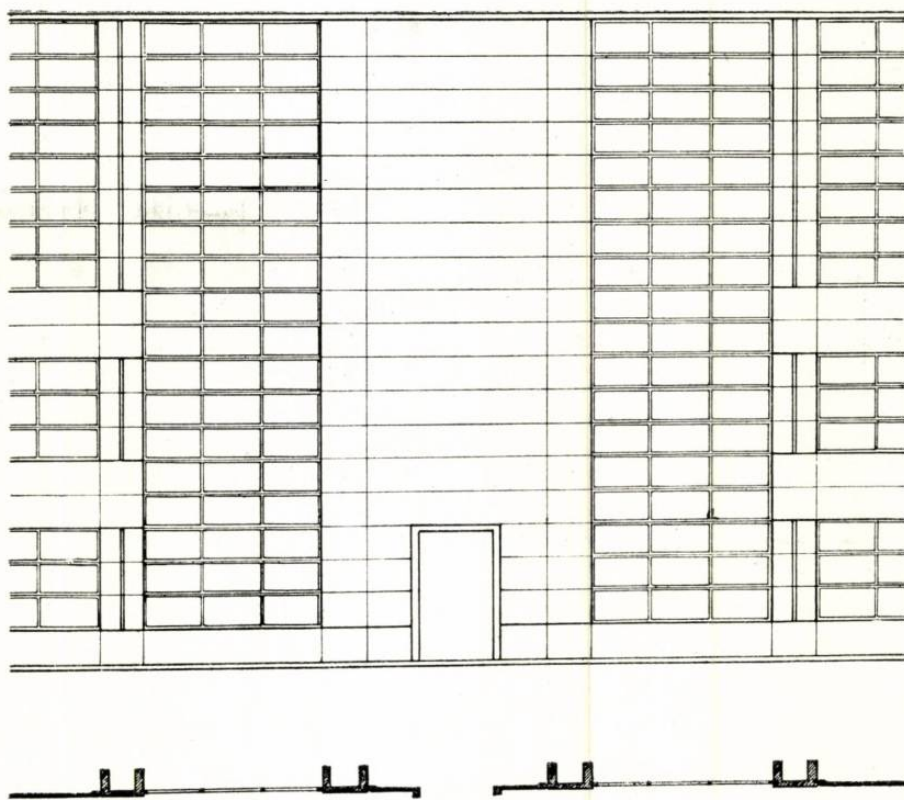
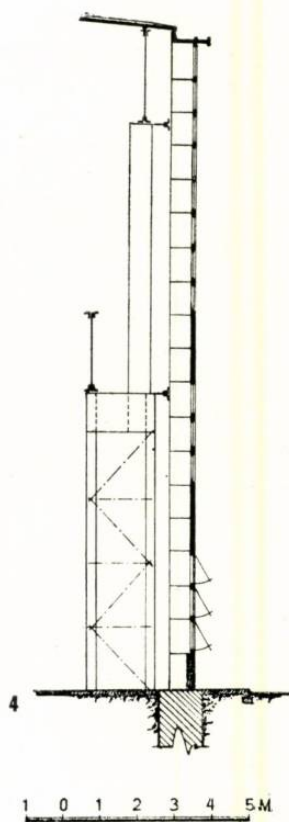

2

3

În formă finală, s-au ales trei tipuri principale de elemente, și anume:

1. Clavouri în formă de U, înalte de 88 cm, late de 1,20 m și adânci de 70 cm, prin a căror asamblare și posttensionare se realizează stâlpii de fațadă.

2. Plăci curente pentru pereți, de 4,80 m lungime, 88 cm înălțime și 15 cm grosime.

3. Ferestre prefabricate din beton armat, având un contur identic cu al plăcilor. Plăcile și ferestrele se introduc de sus în jos, prin nuturile clavourilor, de care se fixează cu mortar. Existând un sistem unic de prindere și montaj, iar ferestrele prefabricate și plăcile având aceleași dimensiuni, este posibil ca, pe porțiunile unde se anexează corpuri auxiliare, în locul suprafețelor cu ferestre de pe fațadele laminorului, să se monteze plăci.

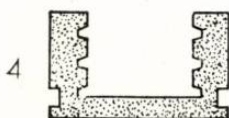
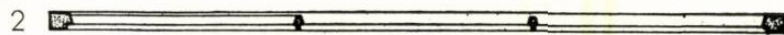
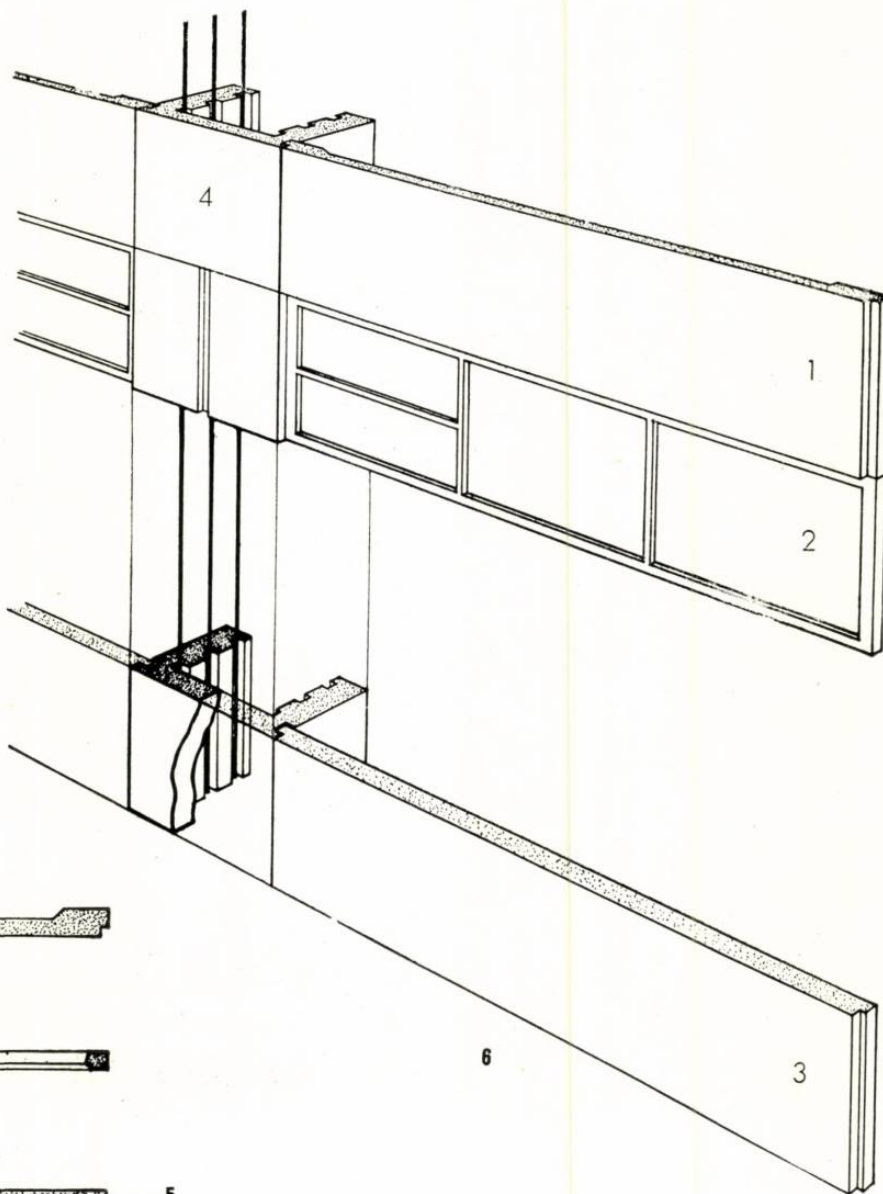
S-au mai creat două tipuri speciale: un clavou înalt de 99 cm și o placă de soclu de aceeași înălțime, dar de 25 cm grosime, pentru a fi mai rezistentă la lovituri și la eroziunea apei.

La turnarea betonului pentru elementele prefabricate s-au adăugat oxizi de fier, care dau materialului o culoare galben-roșiatică, foarte plăcută.

Suprafețele netede și diferitele nuanțe de culori dau astfel o oarecare căldură materialului care, în mod obișnuit, pare rece.

Prin această rezolvare, hala laminorului va constitui un ansamblu armonios, unitar, ușor de realizat din punct de vedere constructiv; elementele folosite (clavouri, plăci și ferestre prefabricate) sînt economice și se pot executa și monta cu ușurință. Ea constituie o realizare și prin faptul că cerințele tehnologice au fost respectate, fără să se facă compromisuri în aspectul arhitectonic al clădirii.

Arh. Sanda Florian

5

1. Perspectiva laminorului
2. Grup social anexat la fațada longitudinală
3. Fragment de fațadă
4. Detaliu de fațadă plan, și secțiune
5. Elemente de beton armat prefabricat
1. Placă curentă — 2. Fereastră — 3. Placă de soclu — 4. Clavou
6. Detaliu de asamblare a elementelor de fațadă

PROIECTAREA TIP

CINEMATOGRAF TIP CU 400 DE LOCURI

Autori, arh. **MARIANA BUCUR**, ing. **SERGIU CÎRLAN**
Institutul de proiectare a construcțiilor tip (I.P.C.T.)

Proiectul cuprinde o sală cu 430 de locuri, foaier, vestibul cu casă de bilete, un birou pentru administrație, grupul cabinei de proiecție și încăperile necesare instalațiilor de încălzire și ventilație mecanică.

Accesul publicului se face printr-un vomitoriu, în axa sălii. Evacuarea sălii este rezolvată, pentru jumătatea ei inferioară, prin două uși de ieșire la nivelul trotuarului; pentru jumătatea superioară a sălii, evacuarea se face prin două scări. Una dintre scări a fost astfel concepută ca prin încrucișarea a două rampe să se obțină o scară independentă pentru operator, avînd acces direct din stradă.

Sala de spectacol a fost dimensionată, atît pentru proiecția pe ecran normal, cît și pentru proiecția pe ecran lat.

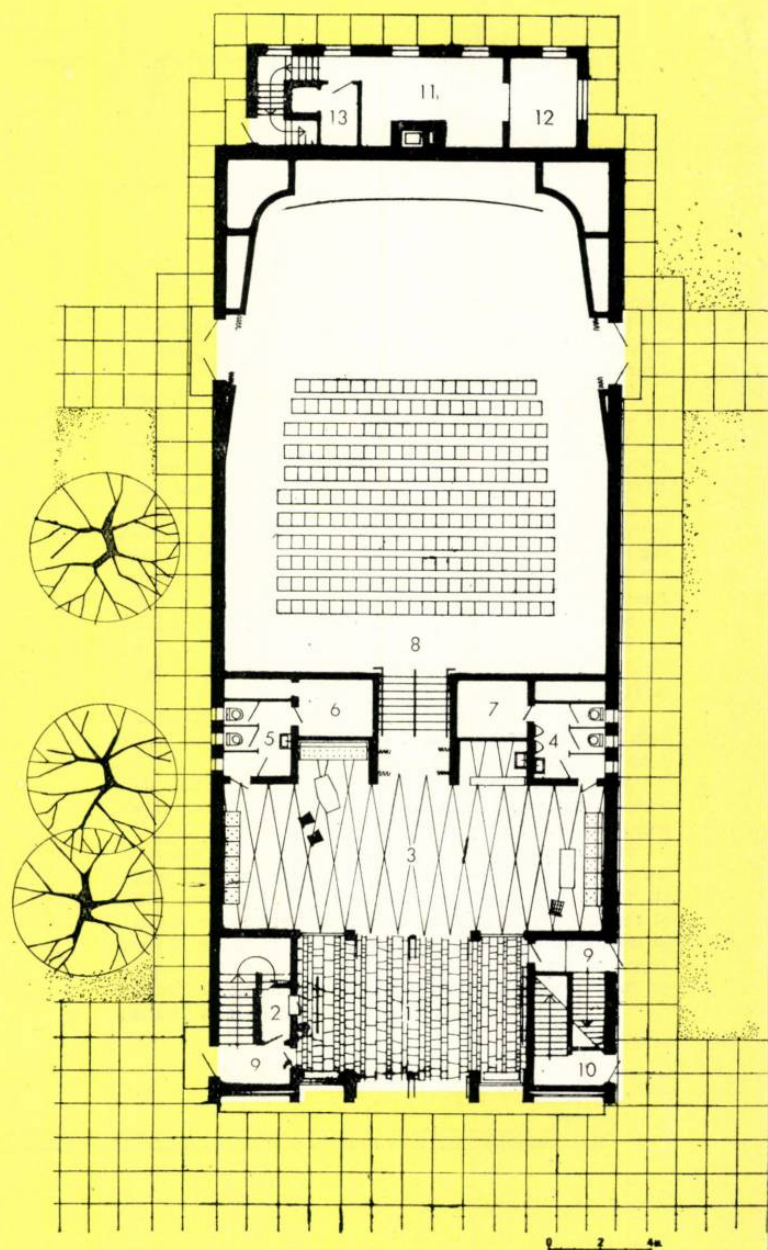
Pentru a respecta condițiile unei bune vizibilități, distanța de la ecran pînă la primul rînd de scaune a reieșit, din calcul, de 7,80 m; distanța maximă (de la ecran la ultimul rînd de scaune), 26,00 m. De asemenea, a fost luat în considerare și unghiul de proiecție (în plan vertical), unul dintre factorii care determină nivelul cabinei de proiecție față de ecran. Ținînd seama de factorul economic și adoptîndu-se o soluție constructivă cît mai simplă, forma sălii se caracterizează prin:

- pardoseală cu pantă continuă pe toată lungimea ei;
- plafonul orizontal, cu o mică înclinare spre ecran;
- peretele fundal, tratat, în totalitatea lui, absorbant;
- pereții laterali, înclinați în prima treime a sălii, tratați acustic în totalitatea lor în această zonă și parțial în restul sălii. Îmbrăcămîntea pereților constă din panouri de placaj lustruit.

Iluminarea sălii este rezolvată prin cupe de ipsos plasate în plafon.

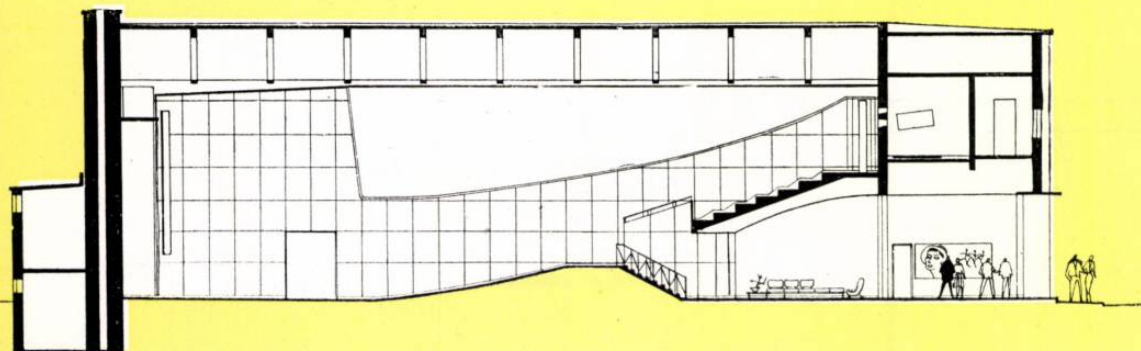
INDICI

Suprafață totală	933,12 m ²
Volum total	6385 m ³
Arie palier	
Unități de folosință	= 2,17 m ²
Volum	
Unități de folosință	= 14,81 m ³
Cost total	1 613 631 lei

PLAN PARTER

1. Vestibul — 2. Casă de bilete
3. Foaier-așteptare — 4. W.C. bărbați
5. W.C. femei — 6. Tablou electric
7. Depozit materiale — 8. Sală de spectacole
9. Scară pentru evacuarea publicului — 10. Scară pentru operator
11. Sala cazanelor — 12. Depozit combustibil — 13. Atelier mecanic

CAMIN CULTURAL CU SALĂ DE 200 DE LOCURI (CU PROGRAM REDUS)

Autori, arh. **BLANCHE SCHWARTZ**, ing. **FLORIN CATANĂ**
Institutul de proiectare a construcțiilor tip (I. P. C. T.)

Proiectul căminului cu sală de 200 de locuri a fost întocmit pe baza unei teme reduse; el cuprinde: o sală de spectacole cu anexele respective și o parte destinată unei activități reduse de club, compusă dintr-o sală de lectură și o încăpere pentru cercuri.

Pentru a permite o activitate simultană, atât în sala de spectacole, cât și la club, s-au prevăzut accese diferite, piesele având legătură între ele; astfel, sala de lectură poate fi utilizată la nevoie drept garderobă sau bufet.

În vederea utilizării cât mai judicioase a volumului construit, sala de spectacole cu scenă, care necesită o înălțime mai mare, a fost amplasată în centrul partiului și ocupă maximum din volumul podului; restul încăperilor, ca foaietul, pridvorul, administrația, lectura, având înălțimi mai mici, se încadrează în porțiunile laterale ale construcției.

INDICI

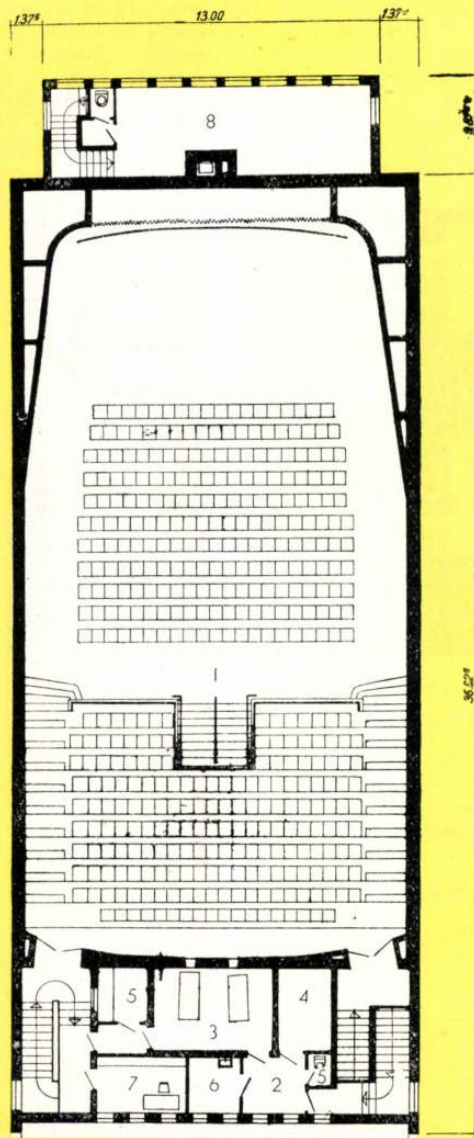
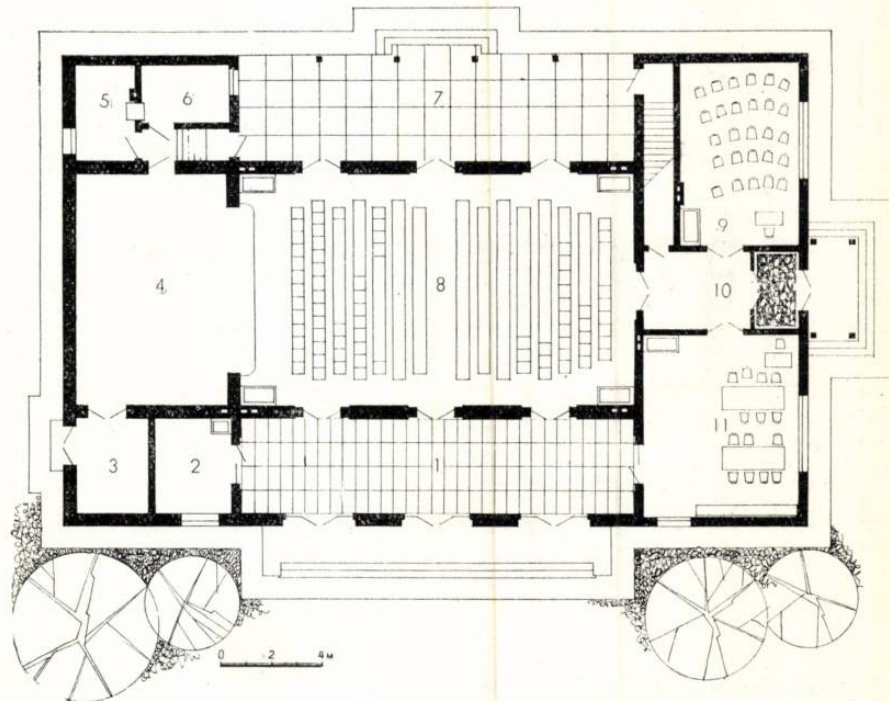
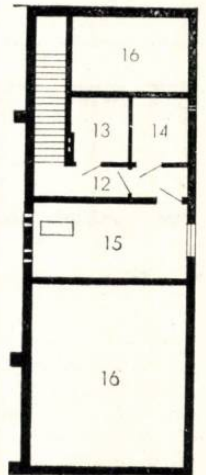
Arie construită	542 m ²
Arie paliere	595 m ²
Volum	2770 m ³
Unități de folosință:	
200 de locuri în sala de spectacole; 50, la club	
Arie paliere	= 2,38 m ²
Unități de folosință	
Volum	= 11,00 m ³
Unități de folosință	
Cost construcție + instalații	= 415 630 lei

PLAN ETAJ

12. Degajament — 13. Radioficare — 14. Redresor-derulare — 15. Cabină de proiecție — 16. Pod

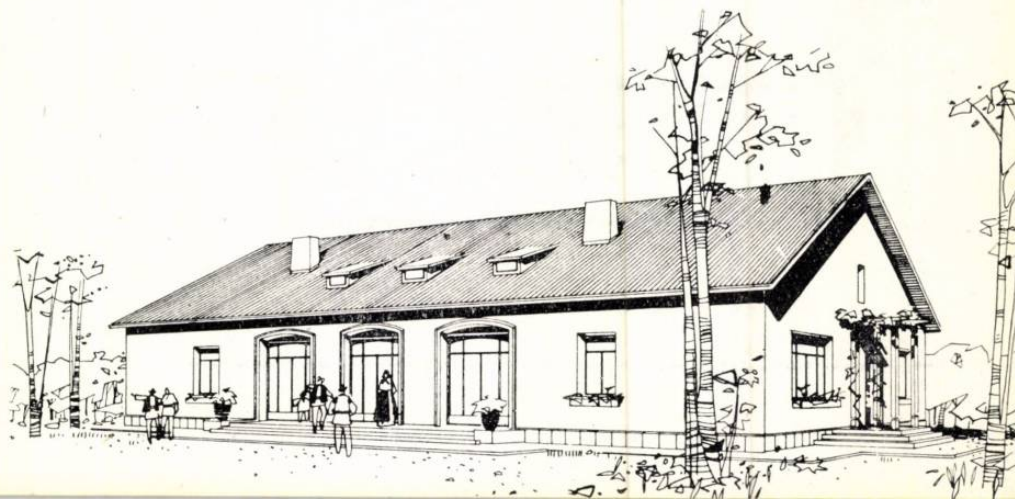
PLAN PARTER

1. Foaier — 2. Administrație — 3. Decoruri
4. Scenă — 5 - 6. Cabine artiști — 7. Pridvor
8. Sală de spectacole — 9. Cercuri — 10. Vestibul
11. Sală de lectură

PLAN ETAJ

1. Sală de spectacole — 2. Vestibul pentru operator — 3. Cabină de proiecție — 4. Derulare — 5. Redresor — 6. Vestiar pentru operator — 7. Birou administrație — 8. Instalații de ventilație

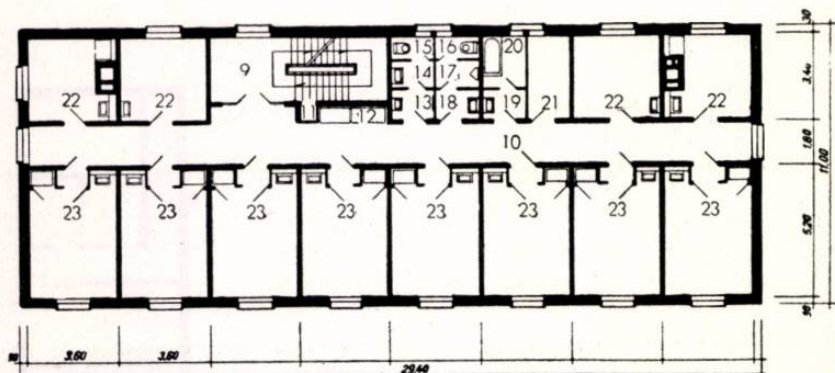

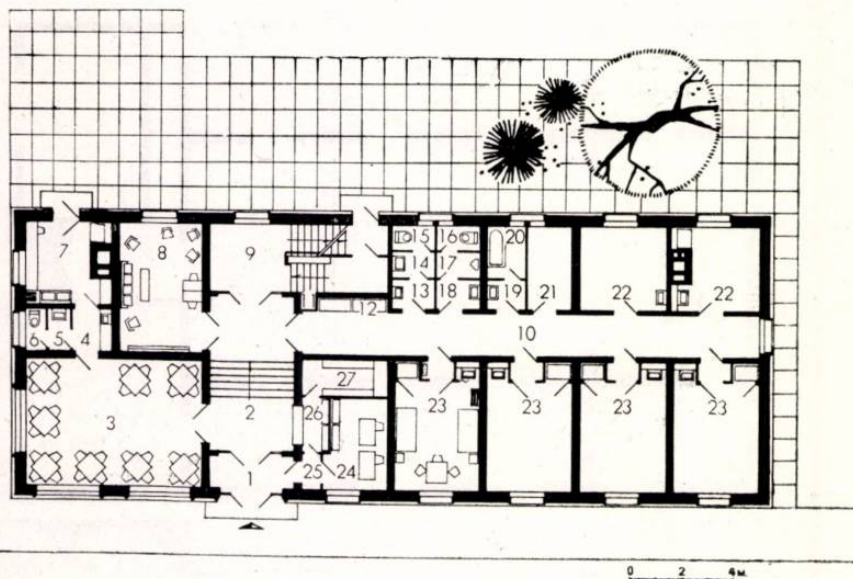
HOTEL CU 30 DE CAMERE

Autori, arh. SILVIA TIMOTIN-PĂUN, ing. MARIA VOICULESCU
Institutul de proiectare a construcțiilor tip (I.P.C.T.)

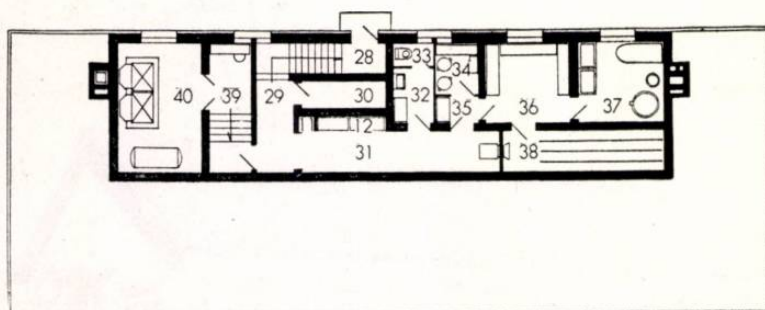
PARTER ȘI ETAJ CURENT

1. Vestibul — 2. Hol — 3. Bufet — 4. Serviciu — 5. Lavabou — 6. W. C.
7. Oficiu-spălător — 8. Lectură — 9. Palier scară — 10. Coridor — 11. Priză de
aer — 12. Dulap lenjerie — 13. Sas — 14. Spălător femei — 15. W. C. femei
16. W. C. bărbați — 17. Pisoar — 18. Spălător bărbați — 19. Sas — 20. Baie
21. Camera de serviciu pentru personal — 22. Cameră cu 1 pat — 23. Cameră cu
2 paturi — 24. Birou administrativ — 25. Telefon — 26. Portar — 27. Depozit bagaje

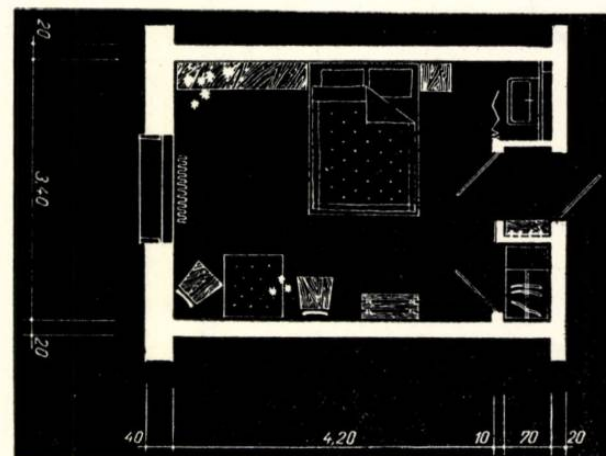

SUBSOL

28. Intrare subsol — 29. Degajament — 30. Depozit mobilier — 31. Coridor
32. Spălător pentru personal — 33. W. C. pentru personal — 34. Depozit rufe
murdare — 35. Sas — 36. Călcătorie — 37. Spălătorie — 38. Uscătorie — 39. Meca-
nic — 40. Sala cazanelor

Obiectul proiectului îl formează un hotel cu 30 de camere, avînd un total de 50 de paturi repartizate astfel: 20 de camere cu 2 paturi și 10 camere cu 1 pat. Construcția are parter și două etaje, avînd la parter o parte de recepție compusă din hol-bufet și cameră de lectură. Într-un subsol parțial s-au amplasat spălătoria, uscătoria și sala cazanelor. Prin prezența depozitului de bagaje la intrare, lângă portar, hotelul poate fi folosit și pentru pasageri de o singură zi, care nu dorm în hotel și consumă numai la bufet.

INDICI

Arie construită	323,40 m ²
Arie palier	1095,60 m ²
Volum	3577 m ³
Arie palier	
Unități de folosință	= 21,91 m ² /pat
Volum	
Unități de folosință	= 71,54 m ³ /pat
Cost construcție	777 014 lei
Cost total	1 318 354 lei

PLAN PARTER

1. Intrare — 2. Vestibul — 3. Gar-
derobă ocazională — 4. Casă de
bilete — 5. Bufet — 6. Sală de
audiții, teatru de păpuși, conferințe,
ping-pong — 7. Foaier — 8. Sală
de spectacole — 9. Scenă — 10. Depo-
zit decoruri

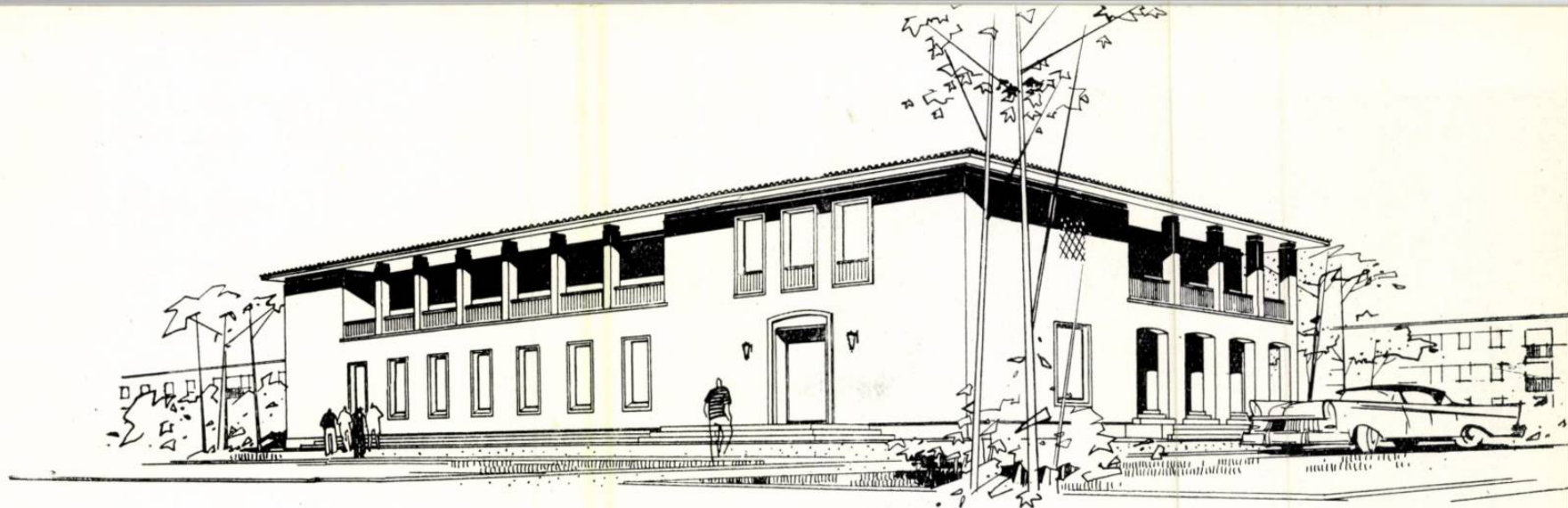
PLAN ETAJ

11. Hol — 12. Sală de lectură
13. Depozit și împrumut cărți
14. Cercuri — 15. Sală de club,
șab, expoziții — 16. Cabină de
proiecție

PLAN SUBSOL

17. Fosă orcheastră — 18. Cabine
actori — 19. Administrație — 20. Cen-
trală termică — 21. Centrală ventilație
22. Canale ventilație

Proiectul «Casă de cultură raională și club sindical cu 400 de locuri în sala de spectacole» este întocmit pe baza unei teme reduse considerabil față de normativul C.S.A.C.

Schema de funcționare permite utilizarea simultană a încăperilor, accesul făcându-se printr-o intrare comună sau prin intrări separate.

Cele trei niveluri ale construcției conțin:
la subsol—centrala termică și de ventilații, cabinele actorilor și administrația;

la parter—primirea vizitatorilor și sala de spectacole;

la etaj—încăperile necesare activității clubului.

Sistemul constructiv adoptat este: pentru elementele verticale, zidărie portantă cu șimburi de beton armat; pentru planșee, elemente prefabricate.

Sala de spectacole se acoperă cu ajutorul unor grinzi cu zăbrele preturnate.

Pentru a se obține o bună audibilitate, sala de spectacole este corectată acustic, utilizându-se materiale comune, produse în țară.

La rezolvarea plastică a fațadelor și a decorației interioare s-au avut în vedere următorii factori:

1. Estetic, obținut, în primul rând, prin armonizarea punctelor de umbră și lumină, a raportului dintre plin și gol, prin simplificarea tratării suprafețelor, prin îndepărtarea excesului de profile.

2. Materialul întrebuințat, exprimat corespunzător.

3. Posibilitățile de realizare cu mână de lucru de calificare medie și cu mijloacele cele mai simple.

Credem că adoptarea acestei linii duce și la soluționarea factorului economic, atât de important în momentul de față.

CASĂ DE CULTURĂ RAIONALĂ ȘI CLUB SINDICAL CU SALĂ DE 400 DE LOCURI

Autori, arh. NICOLAE VLĂDESCU, ing. FELIX TULPAN
Institutul de proiectare a construcțiilor tip (I.P.C.T.)

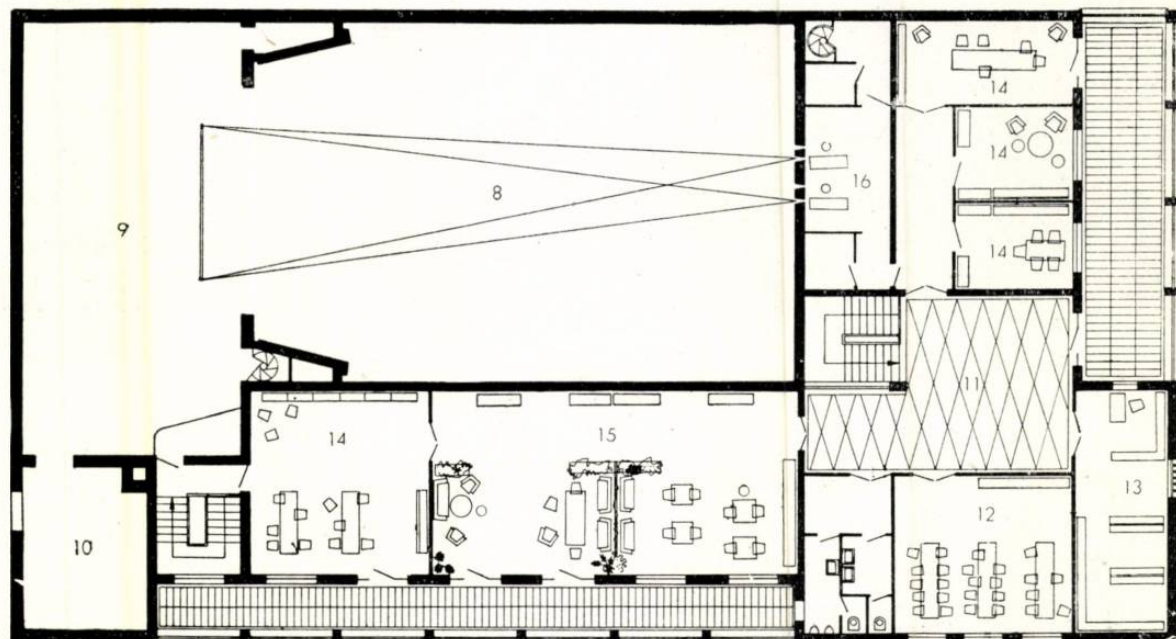
INDICI

Arie construită	1 124 m ²
Arie palier	2 194 m ²
Volum	10 950 m ³
Unități de folosință	550 persoane

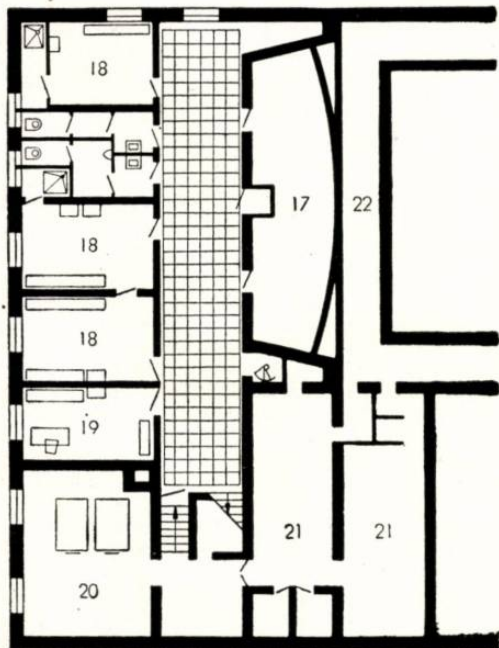
Arie palier = 3,98 m²
Unități de folosință

Volum = 19,50 m³
Unități de folosință

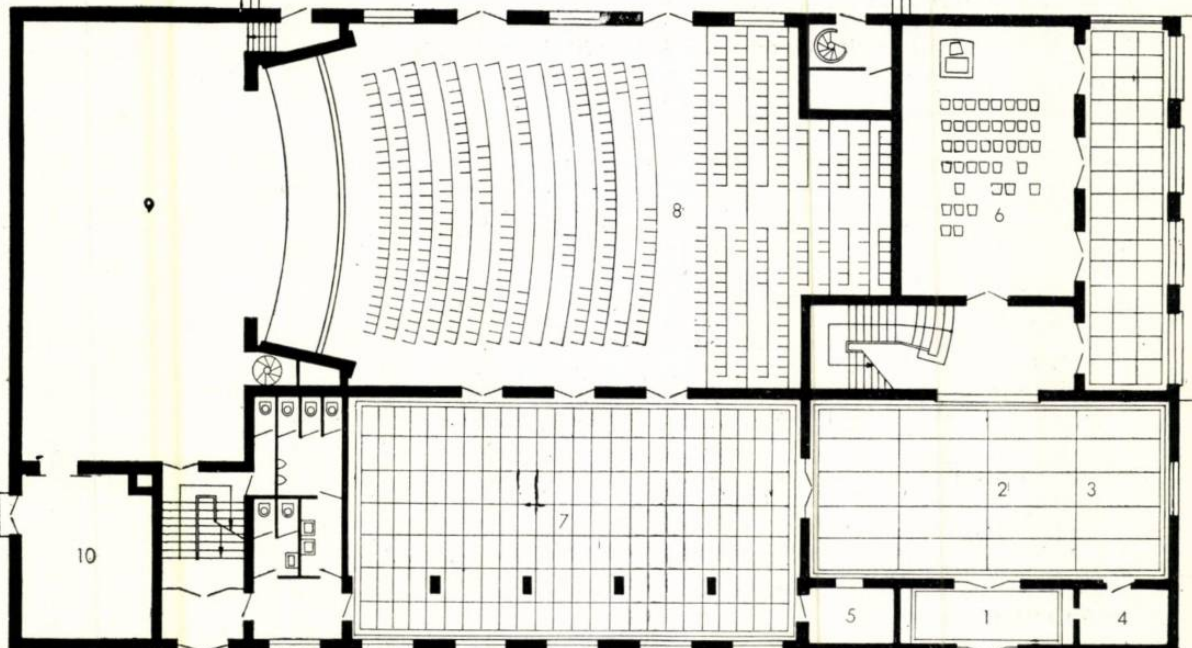
ETAJ

SUBSOL

PARTER

125 DE ANI DE LA MOARTEA LUI GOETHE

Arh. MARCEL MALLER

GOETHE ARHITECT

1

La 22 martie din acest an s-au împlinit cinci sferturi de veac de la moartea lui Goethe. Oamenii de cultură din toate domeniile au comemorat această dată.

Arhitecții trebuie să-și amintească, cu prilejul acesta, că Goethe a activat foarte mult și în domeniul arhitecturii. Ea l-a interesat din prima tinerețe până la adîncă lui bătrînețe, iar evoluția sa arhitecturală a urmărit și s-a contopit mereu cu evoluția sa spirituală.

El își petrece copilăria într-un oraș plin de amintiri medievale și într-o casă plină de amintiri italiene. Studiază la Lipsca, de unde se întoarce pe la 17 ani «îmbogățit», scrie el, cu noțiuni generale în legătură cu arhitectura, aranjarea și decorarea caselor». Are un agreabil talent pentru desen și acumulează toate imaginile ce i se oferă privirii. Totul se cristalizează într-o explozivă pasiune pentru gotic, atunci cînd, la Strassburg, unde își continuă studiile, i se înfățișează, imensă și dominatoare, catedrala. Impresia pe care i-o produce este covârșitoare. În pagini în care lirismul cel mai exaltat se amestecă cu spiritul critic cel mai lucid, el revendică ca «arhitectură germană» ceea ce era numit «arhitectura gotică». El exprimă cu mîndrie ideea aceasta, într-o epocă în care goticul era «stilul barbar», iar el însuși venise de la Lipsca îndoctrinat de primele studii despre arta greacă ale lui Winckelmann.

Tînărul student jurist, de-abia trecut de 20 de ani, emite idei de arhitectură — care apoi îl vor preocupa mereu — despre folosirea coloanelor, a pereților plini, a coloanelor folosite doar decorativ, care ar putea face invidios pe un arhitect «modernist».

Münsterul, catedrala, este pentru el un simbol al germanismului. El ironizează pe francezi și pe italieni, pentru pasișările lor clasicizante, iar autorul catedralei — unul dintre autorii ei — Ervin von Steinbach, este pentru el «divin». El îi dedică adevărați psalmi și face trei «pelerinaje» la mormîntul său.

Izbucnirea aceasta pasionată face parte din întreaga atmosferă romantică de care era învăluit la Strassburg: Shakespeare, Ossian, poezia populară, lupta lui Lessing contra rigidității tragediei franceze «distinsă și bătrînă» și, natural, o fermecătoare idilă, pentru a cărei eroină Goethe pune la contribuție și talentele lui arhitectonice: face un relevu, un plan de reconstrucție și un deviz pentru casa tatălui iubitei!

Apoi, după scurt timp, stabilirea la Weimar. Primii zece ani petrecuți aici fac să dispară, încetul cu încetul, farmecul pe care-l exercitase asupra lui catedrala gotică. Piesa sa «Götz von Berlichingen», pentru care catedrala «servea ca un fundal», sublimase pasiunea lui pentru «vechea Germanie» și pentru «arhitectura germană», iar autorii clasici făceau să nască în el, din ce în ce mai puternic, dragostea pentru antichitate. Antichitatea era atunci reprezentată prin Italia. Winckelmann publicase cu vreo două decenii mai înainte «Istoria artelor la antici», Lessing, ceva mai tîrziu, «Laokoon», Pompei și Paestum începuseră să fie cercetate. Grecia nu fusese încă «descoperită» pe de-a ntregul și Italia, ca singură, era antichitatea ce putea fi simțită cu toate simțurile. Goethe se simțea atît de atras de ea, încît, ajuns acolo, la Roma, scria acasă: «Dacă nu aș fi luat hotărîrea pe care o îndeplinesc acum, m-aș fi prăpădit de-a binelea, atît de mult îmi coplesise spiritul dorința de a vedea cu ochii lucrurile acestea».

Stă în Italia aproape doi ani și o străbate de sus pînă jos, în Sicilia. Vede tot ce se poate vedea, studiază cu seriozitate, desenează și sculptează cu asiduitate și este mereu într-un cerc de artiști. Dintre toți marii pictori, sculptori, arhitecți care au creat acolo, unul singur îl cucerește cu totul și acesta este Palladio. Unicul artist care devine pentru el un erou este Palladio. El ia locul lui Ervin von Steinbach și lui, omului și artistului, îi sînt adresate acum imnurile care înainte fuseseră îndreptate către maestrul gotic. Goticul este renegat cu cruzime și ironie. «Mulțumesc lui Dumnezeu că am scăpat de el», scrie Goethe.

Analizează cu amănunțime operele lui Palladio la Veneția și Vicenza. Studiază cele patru cărți ale sale, citește pe Winckelmann și pe Vitruv — despre care spune că «îi îngreunează și mintea și bagajele» — și găsește că Palladio este exprimarea antichității în forme moderne. Îl preferă ca autor lui Vitruv și scrie că preferă să citească în Palladio exprimat clar, ceea ce arhitectul roman prezintă confuz.

Și, în timp ce admiră austerile forme palladiene, el transpune în austeri hexametri prima sa versiune în proză a «Iphigeniei», despre care s-a spus că este cea mai perfectă expresie modernă a tragediei antice.

Barocul nu-i spune nimic. În afară de Palladio, numele nici unui arhitect nu mai apare în întreaga descriere a călătoriei sale în Italia, după cum nu anali-